The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, MARCH 14, 1959.

LATVIJA
AMERIKA

21./766. n-rs. SESTDIEN, 1959. G. 14. MARTĀ 9. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

CHRUŠČEVS GRIB IEKĻŪT RIETUMBERLĪNĒ

Austrumberlīni atdos vācu komūnistiem, bet Rietumberlīnē stacionēs padomju karaspēku.

Jaunākais Chruščeva plāns Berlines situācijas „atrisināšanai" sacēlis vispārēju izbrīnu Rietumos un Rietumberlīnē — izbrīnu tādēļ, ka plāns savā bezkaunībā un skaidri saredzamā Chruščeva viltībiņā pārspēj dažu labu no viņa līdzšinējiem paņēmieniem.

Chruščevs deklarēja: ja Rietumi akceptē viņa priekšlikumu — pārvērst Rietumberlīni brīvā, demilitarizētā Apvienoto Nāciju pārraudzītā pilsētā, viņš „atļautu" pilsētā uzturēties nelieliem sabiedroto vai neitrālo valstu garnizoniem. Pirmajā gadījumā gan tikai tad, ja bez angļiem, amerikāņiem un frančiem Rietumberlīnē būtu stacionēti arī krievu karavīri.

Ceļš, kādu Chruščevs iecerējis sava karaspēka iedabūšanai Rietumberlīnē, pagaidām gan vēl krieviem slēgts. Rietumi par kaut ko tādu negrib ne dzirdēt, kamēr Rietumberlines vecākais Brants, kas nule kā noraidīja Chruščeva aicinājumu sarunām, deklarēja, ka padomju premjēra plāns ir absolūti nepieņemams.

Kamēr Chruščevs visai sekmīgi rada arvien jaunus sarežģījumus, Rietumi pacietīgi mēģina tikt ar tiem galā. Cik tagad zināms, Sav. Valstis, Anglija un Francija, saziņā ar Rietumvāciju, izstrādājušas kopīgu atbildi Maskavas šī gada 2. marta notai, kurā Padomju Savienība piedāvā ārlietu ministru konferenci aprīļa mēnesī Ženēvā vai Vīnē, ja Rietumiem nav akceptējama doma par valdības galvu sarunām. Kāds Francijas valdības pārstāvis Parīzē izteicās, ka no Rietumu viedokļa raugoties, par Vācijas jautājumu var runāt vienīgi sabiedrotie un Padomju Savienība. Krievi, kā zināms, gribētu, lai ārlietu ministru konferencē piedalītos arī Polija un Čehoslovakija. Abas valstis jau Maskavas aicinājumu pieņēmušas. Rietumi necelšot nekādus iebildumus pret Polijas un Čehoslovakijas ārlietu ministru klātieni sarunās, kur tiktu skarti jautājumi par Vācijas kaimiņiem. Bet, runājot par Vāciju un Berlīni, poļu un čechu līdzdalība Rietumiem nebūtu akceptētējama.

Atbilde, kādu Rietumi nolēmuši dot Padomju Savienībai var situāciju sakomplicēt arī vēl no kādas citas puses. Un, proti, Rietumi vienojušies neatzīt padomju proponēto ārlietu ministru konferenci, kuras darba kārtība būtu ierobežota tikai ar jautājumiem, kas skar Vācijas miera līguma parakstīšanu un Berlines krizi.

Rietumiem būs smagi jāmaksā. Un proti, savu vārdu komūnisti solās turēt tikai tad, ja Rietumu lielvalstis atzīst Austrumvācijas valdību un uzsāk ar pēdējo diplomātisku sadarbību. Kaut ko tādu komūnisti jau ir mēģinājuši panākt labu laiku. Un tikpat ilgu laiku Rietumi ir raudzījušies, lai komūnistiem tas neizdotos.

Padomju Savienības un Austrumvācijas komunikē pieskaņas arī Vācijas jautājumam. Pēc Chruščeva, Ulbrichta un Grotevola domām, Vācijas jautājums jāpārrunā valdību galvu konferencē, kas būtu sasaucama jau pēc iespējas tuvākā nākotnē. Tas nenozīmē, ka būtu jāatsakās no iecerētās ārlietu ministru konferences. Labākai sadarbības panākšanai Austrumu un Rietumu starpā nepieciešamas kā valdību, tā arī ārlietu ministru sarunas.

JAUNAS PRASĪBAS UN JAUNI SOLĪJUMI

JA RIETUMI PĀRVĒRTĪS BERLĪNI BRĪVPILSĒTĀ, KOMŪNISTI SOLĀS NETRAUCĒT SATIKSMI STARP PILSĒTU UN RIETUMVĀCIJU.

Berlīnē. Padomju Savienības ministru prezidentam Chruščevam nobeidzot savu vizīti Austrumvācijā, tika izdots kopīgs komunikē, kurā Rietumiem piedāvāti jauni solījumi un uzstādītas jaunas prasības. Pārvēršot Berlīni brīvpilsētā, saka komūnistu komunikē, ne Austrumvācija, nedz Pad. Savienība netraucēs satiksmi starp Rietumberlīni un ārpasauli. Bet par tādām garantijām

Marts ir trešais mēnesis!

Tāpēc ir pēdējais laiks kārtot LNAK dalībnieku maksu par 1959. gadu. Pie reizes atsūtiet savu ziedojumu LNAK nacionālajam un pretkomūnistiskajam darbam.

Sūtiet: LATVIAN NATIONAL FEDERATION IN CANADA, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto 1, Ont.

AUKSTAIS KARŠ IZPLATĪJUMĀ

AUSTRUMBERLĪNES RADIO UZTRAUCAS PAR AMERIKĀŅU MILITĀRO SATELĪTU PROGRAMMU

Nujorkā. Sav. Valstu zinātnieku panākumi ar mākslīgiem satelitiem sākuši iespaidot uztraukt komūnistus. Pirmās pazīmes bija redzamas pagājušās nedēļas nogalē, kad Austrumberlines radio pacēla jautājumu par amerikāņu tiesībām izvēlēties satelitu orbitas, neprasot to valstu atzīšanu, virs kuru territorijām šie sateliti ceļo. Komūnisti konkrēti protestē pret amerikāņu iecerēto Discoverer satelitu seriju, kas domāta militāru mērķu fotografēšanai. Pēdējā amerikāņu mākslīgā zemes satelita ceļš vedot arī pāri Padomju Savienībai, sniedzot tādu militāri stratēģisku informāciju, kas vēlāk varot tikt izmantota tālšāvēju reķešu notēmēšanai.

Austrumberlines radio aizrādīja, ka ar šādiem militāru informāciju meklējošiem satelitiem Sav. Valstis pārsviedušas auksto karu arī izplatījumā. Runātājs uzsvēra, ka to pašu, tikai vēl daudz efektīvāk, varētu darīt arī padomju Savienība un ka rezultātā amerikāņi no šādiem krievu mēģinājumiem ciestu vairāk, nekā cieš krievi no amerikāņu mēģinājumiem ieskatīties krievu noslēpumos. Ja Padomju Savienība vēl nav nosūtījusi izplatījumā satelitu, kas var izmērīt katru pēdu Sav. Valstu zemēs, tad tikai tādēļ, ka šāds solis nav Padomju Savienības politikas interesēs.

KOMŪNISTI PALĪDZĒJUŠI

Gānas konferencē, kurā piedalījās arī komūnisti, nolemts apkarot Afrikā dzīvojošos eiropiešus.

Rodēzijas ministru prezidents sērs Rojs Valenskijs kādā vēlēšanu runā izteicās, ka pašreizējos Najasalandes preteiropiešu nemieros lielā mērā vainojama Padomju Savienība. Un, proti, pagājušā gada decembrī Gānas galvaspilsētā Akrā notika plaša afrikāņu tautas konference, kurā piedalījās arī lielāka delegācija no Padomju Savienības. Šīs konferences laikā padomju komūnistu delegācijas ietekmē tad arī tika likti pamati tagadējiem nemieriem.

Premjērs Valenskijs savā runā izteica neapmierinātību arī ar Gānas valdību, ka tā, būdama Britu kopvalsts sastāvdaļa, pieļāvusi savā galvaspilsētā rīkotā konferencē izstrādāt plānus Najasalandes nemieriem un tos atbalstīt. Pēc Valenskija domām ļoti netaktiski pret Najasalandes problēmu izturas angļu strādnieku partija. Sadursmes ar konservātiviem skaidri pierādot, apgalvoja Rodēzijas federācijas ministru prezidents, ka strādnieki mēģinot izmantot katru pat visnepatikamāko situāciju (šai gadījumā Najasalandes nemierus), lai tikai mēģinātu sekmēt savas partijas intereses.

Sīrijā iznīcināts ūdens aizsprosts

Pagājušās nedēļas vidū grupa turku sabotieru iefiltrējusies 2 jūdzes Sīrijas territorijā, kur iznīcinājuši kādu lielāku ūdens aizsprostu. Turcijas valdība šo notikumu atzinusi, paskaidrojot, ka aizsprosts iznīcināts aiz pārskatīšanās un Turcija uzņemas atbildību par tā atjaunošanu.

JA KRIEVI BERLĪNĒ ŠAUS - ATBILDĒS AR ATOMIEROČIEM

SAV. VALSTU PREZIDENTS EIZENHAUERS BRĪDINA, KA „ZEMES KARĀ" PARASTIEM IEROČIEM RIETUMU SPĒKI NEVAR CERĒT PIEVEIKT 175 PADOMJU DIVIZIJAS.

Līdz šim „drošās ziņas", ka Berlines dēļ ne viena, nedz otra puse karu nesāks, tika aizēnotas kādā prezidenta Eizenhauera šīs nedēļas vidū sasauktā preses konferencē. Vispirms prezidents skaidri pateica, ka pēc viņa domām Chruščeva plāns Rietumberlīnē stacionēt angļu, franču, amerikāņu un arī krievu karavīrus nekam neder. Tā vienā teikumā tika noraksttīts kārtējais, nepieņemamais Chruščeva priekšlikums.

Runājot par jauna kara iespēju, prezidents uzsvēra, ka no „zemes kara" Eiropā nebūtu jābaidās — ka tas pašreiz nav paredzams. Un, ja no šāda „zemes kara" pašreiz nav jābaidās, tad tikai tādēļ, secinot tālāk prezidenta izteikumu, ka Rietumiem nebūtu ne mazāko cerību pieveikt 175 padomju divizijas, kas izkaisītas pa Austrumeiropas satelitvalstīm un Padomju Savienības Eiropas daļu. Tātad, ja karš Eiropā kļūtu neizbēgams, un to uzsvēra prezidents, Rietumu lielvalstis būtu spiestas par to domāt mērogā, kas daudz plašāks par parastām zemes cīņām. Prezidents lika klausītājiem nepārprotami saprast, ka atomkarš Berlines krizes rezultātā nav pilnīga neiespējamība. **Prezidents gan izteica cerību, ka neviens nebūs tik bezgala neprātīgs, ka sāks karu, bet — ja tas notiek, jārēķinās ar atomkaru, kaut arī neviens nevar iepriekš pateikt, kas notiks pasaulē, eksplodējot simtiem atombumbu.**

Prezidenta Eizenhauera preses konferences atskaņas katrā ziņā jāatzīst par kolosālām. Vismaz tā to dara visas pasaules diplomāti Vašingtonā, vaicādami: pirmkārt, vai Ziemeļatlantijas organizācija ir nekam nederīga un nevar cerēt Eiropu aizstāvēt un, otrkārt, vai prezidents piedraudējis Berlīni aizstāvēt ar atomkaru?

Pirmais no šiem jautājumiem acumirklī jāatstāj neatbildēts, jo, ja uz to mēģinātu atbildēt, atbildes būtu divas. Un, proti, Sav. Valstis turpina atbalstīt Ziemeļatlantijas organizācijas bruņotos spēkus; turpina turēt savas divizijas Eiropā; turpina modernizēt Rietumeiropas aizsardzību, to pastiprinot ar visjaunākajām raķetēm. Acīmredzot, Ziemeļatlantijas organizācija nav bez savas militāri stratēģiskas nozīmes. Skatoties no otras puses, Ziemeļatlantijas organizāciju nekad nav tikusi izveidota tik tālu, kā to paredzēja plāni Rietumeiropas aizsardzības organizēšanai sākumā. Ģen. Norstadtam neviens jaunas divizijas nedod. Un prezidents Eizenhauers domā, ka organizāciju pastiprināt tikai ar dažām jaunām divizijām nebūtu nekādas jēgas. Vēl vairāk, ka visas Rietumeiropas valstis ar visiem saviem iespējamiem spēkiem nevar pieveikt Padomju Savienības 175 divizijas. Šīs 175 divizijas, bez tam, nebūt vēl nelīdzinās krievu spēku kopskaitam, tās ir tikai vienības, kas komūnistiem kaujai gatavas un pa ķērienam Eiropā. Tādēļ **lai Eiropu nosargātu, Rietumiem jāpaļaujas uz savu atomieroču pārākumu — cerībā, ka tāds vēl pastāv. To prezidents Eizenhauers arī gribējis likt pie sirds padomju premjēram.** Prezidenta piezīmes preses konferencē jāsaprot kā noteikts brīdinājums Padomju Savienībai. Tai arīmēr pašā laikā arī jāsaprot, ka amerikāņi pirmie karu nesāks. Bet, ja krievi, mēģinādami aizsprostot amerikāņiem ceļu uz Austrumberlīni, sāks šaut, tad viņiem tiks nekavējoties atbildēts — un atbildēts atomieročiem.

KANADA UZVAR PADOMIJU 3:1

Prāgā. Belviles Mekfārlendi, Kanadas reprezentējošā vienība pasaules ledushokeja meistarības izcīņā amatieriem, pieveica Padomju Savienību ar 3:1 rezultātu. Tā kā spēles notiek pēc punktu sistēmas, spēlējot katram ar katru, un tā kā Padomju Savienība tika ieskatīta par kanadiešu nopietnāko pretinieku, tad tagad var domāt, ka mekfārlendiem izdosies noturēt Vitbijas Danlopu krieviem atkaroto pasaules meistarsoaukumu. Ja kanadieši nevienu no atlikušajām spēlēm nezaudē, krievi viņus vairs nevar panākt.

DRAUDZES 10 G. JUBILEJA TORONTO

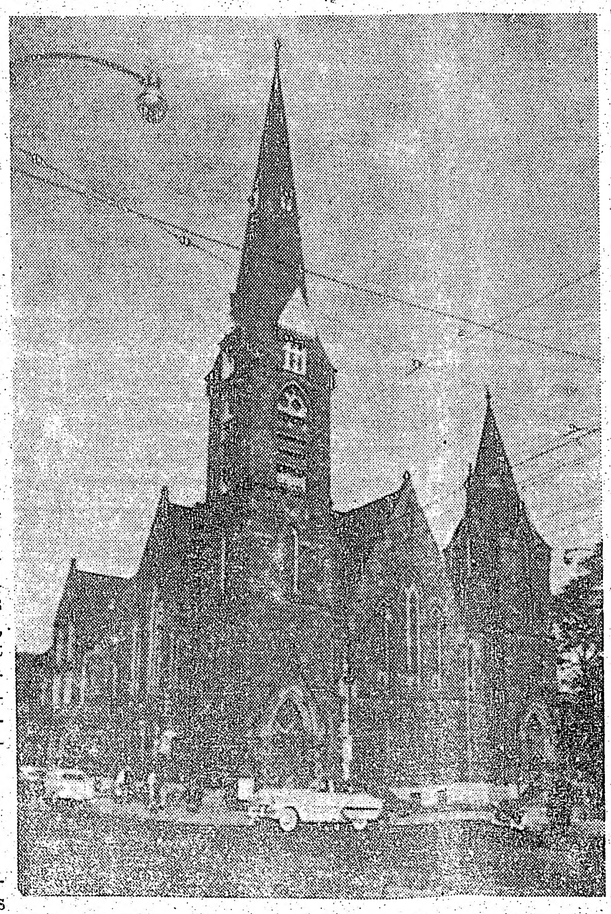

Toronto latviešu 1. ev. - lut. draudze, ko vada māc. A. Cops, 15. martā atskatās uz 10 g. darbību. Sakarā ar to pašu dievnamā (uz pusēm ar igauņu draudzi) Sv. Andreja baznīcā (attēlā), Carlton un Jarvis ielas sturī, notiks svinīgs dievkalpojums, kurā piedalīsies vairāki mācītāji un dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē draudzes vakars.

NEMIERI LATĪŅU AMERIKĀ

KASTRO SAPŅO PAR DOMINIKĀŅU REPUBLIKAS DIKTĀTORA TRUHILO VARAS LIKVIDĒŠANU, KAMĒR BOLIVIJĀ NOTIEK PLAŠI PRETAMERIKĀNISKI NEMIERI

Vašingtonā. Dienvidamerikā nemieri un demonstrācijas pret Sav. Valstīm nav nekas jauns. Vietēja rakstura politiski sarežģījumi kādā no Dienvidamerikas valstīm, bezdarbs vai inflācija parasti atrod sava saspīlējuma izvadceļu, parādot savu nepatiku pret Sav. Valstīm. Gaŗajā pretamerikāņu demonstrāciju virknē nupat kā radās jauns loks — Bolivijā, kur izcēlās tik nopietni nemieri pret Sav. Valstīm un Bolivijā dzīvojošiem amerikāņiem, ka pēdējie nedrīkstēja nemaz rādīties uz ielas.

Iemesli Bolivijas pretamerikāniskiem nemieriem ir dažādi. Viens no tiem — saimnieciskās grūtības. Sav. Valstu palīdzība pēc Bolivijas strādnieku domām nav pietiekama. Nacionālizētās Bolivijas alvas raktuves nespēj maksāt, ko strādnieki prasa; pēdējie savukārt vaino Sav. Valstu zemās importlikmes. Inflācija Bolivijā kļūst ar katru dienu nopietnāka. Pirms sešiem gadiem vienu amerikāņu dolaru varēja nopirkt par 190 boliviariem. Tagad par to pašu dolaru jau prasa 11.000.

Bolivijai, nabadzīgākai nabadzīgo Dienvidamerikas valstu saimē, vēl vienmēr ir viena cerība, kas to varētu pablābt no saimnieciskas bojāejas un no kreiso elementu nostiprināšanās tik tālu, ka tie riskētu atklātu sacelšanos pret nelielo Bolivijas armiju. Šī vienīgā Bolivijas cerība ir nafta. Vairākas amerikāņu naftas firmas jau ilgāku laiku izdara urbumus Bolivijā un, spriežot pēc saņemtās informācijas, lietpratēju aprindās valda pārliecība, ka Bolviju var izdoties pārvērst par ievērojamu naftas eksportētāju valsti. Līdz ar to būtu atrisinātas ne tikai pašas Bolivijas problēmas, bet arī amerikāņi varētu gulēt daudz mierīgāk.

Karaibu jūrā dažādu invāzijas baumu varā pašreiz atrodas vismaz sešas valstis. Vispirms viena no otras invāzijas baidās Nikaragua un Hondura. Nikaraguā uzturas lielāks skaits Honduras nemiernieku; Hondurā uzturas liels skaits Nikaraguas nemiernieku. Šie trimdnieki tagad izrādījušies par galveniem nemiera sējējiem abu valstu starpā.

Daudz nopietnākas domstarpības ar eventuāli nopietnākām sekām briest Kubā, Venecuēlā, Haiti un Dominikāņu republikā — padzīto Latīņu Amerikas diktātoru centrā. Jau kopš Batistas padzīšanas Kastro sāka sapņot arī par dominikāņa Truhilo troņa gāšanu. Venecuēla, kas no sava diktātora atbrīvojās tikai īsi pirms Kastro panākuma, izteikusi gatavību atbalstīt Kastro diktātora Truhilo gāšanas mēģinājumā. Sākumu šai aferai sagaida Haiti republikā, kas simpatizējot Kubai un Venecuēlai.

Pats Truhilo domā, ka invāzija pret Dominikāņu republiku ir neizbēgama un, ka tā gaidāma jau visā drīzumā. Bet tā netiek gaidīta pasīvi. Truhilo tagad lielā steigā vervējot pats savu „ārzemnieku legionu", ar to plotkošot, lai atsistu visus uzbrucējus.

NASERS BAGDADĒ „PAKĀRTS"

KASEMS UN KOMŪNISTU AĢENTI MĒĢINA SAŠKELT EĢIPTIEŠU UN SĪRIEŠU KOPĪBU.

Pēc Apvienotās Arabu Republikas prezidentam Naseram labvēlīgās, pretkomūnistiskās sacelšanās apspiešanas Irakā, pēdējās diktātors Kasems kļuvis daudz drošāks un pašpārliecinātāks. Pirmās pazīmes — atklāta izrēķināšanās ar sacelšanās dalībniekiem un tikpat atklāta nostāšanās pret kaimiņu Naseru. Pēdējais, kas pēc karaļa Feizala noslepkavošanas kļuva par revolūcionāru elku Irakā, tagad kritis galīgā nežēlastībā. Šīs nedēļas vidū komūnistu aģitātoru satracināts pūlis, skaļi aurojot, pakāra Nasera atveidu Bagdādes centrā.

Vietējo komūnistu, kam tagad Irakā pilna vaļa, un Padomju Savienības atbalstīts, Irakas Kasems ir nemanot izveidojies par nopietnāko Nasera sāncensi Vidējos Austrumos. Kasema komūnistu aģenti — apgalvo Nasers — kādas „svešas varas" (Padomju Savienības) atbalstīti, tagad uzsākuši ofensīvu pret Ēģiptes un Sīrijas vienotību, mēģinot sašķelt Apvienoto Arabu Republiku.

TIBETĀ GATAVOJAS SACELŠANĀS PRET KOMŪNISTIEM

Tibetas budisti gatavojas sacelties pret komūnistiem, no Indijas galvaspilsētas ziņo vairāki Rietumu žurnālisti. Vietēja rakstura sadursmes ar ķiniešu komūnistu spēkiem, kas okupē Tibetu, notiekot nepārtraukti. Bet tagad tiekot organizēta daudz plašāka ofensīva, kuras galvenais mērķis esot galvaspilsētas Lasas atbrīvošana. Tibetā arī klīstot baumas, ka ķinieši gatavojoties deportēt uz Pekingu 23 gadu veco Dalai Lamu, kas nule kā ieguvis budistu teoloģijas doktora gradu. Deportēšana paredzēta pēc Dej Mollama festivāla, kuru Dalai Lama vada. Lai aizkavētu Budas pēcnācēja aizvešanu, Indijā sagaida, ka Tibetas budistu masveidīga sacelšanās pret Ķīnas komūnistiem vispār varot notikt Dej Mollama festivāla laikā. Ka uz nemieriem gatavojoties arī ķinieši, pierādot palielināta pēdējo armijas kustība Tibetā.

KANADA IESAISTĪJUSIES RAĶEŠU LAIKMETĀ

„Bultas" lidmašīnas ražošanas pārtraukums ir vairāk nekā zaudētas darba iespējas.

„CANADIAN SCENE" REDAKTORA HJŪ ŅŪTONA SPECIĀLARKSTS

Ar AVRO „Bultas" kontrakta anullēšanu saistās daudz kas vairāk par zaudētām darba iespējām: 15.000 kvalificētu strādnieku, ieskaitot augsti kvalificētus inženierus un tehniķus, zaudējuši savas vietas Maltonas AVRO rūpnīcā un šīs rūpnīcas piegādātāju uzņēmumos no Montreālas līdz Vinipegai. Bet pat šo postu pārspēj dažas sekas, kas saistās ar valdības lēmumu anullēt kontraktu.

„Bulta" vai CF-105, kā to apzīmē oficiāli, pēc visiem norādījumiem bija pasaules lieliskākā un ātrākā kaujas lidmašīna. Tā bija gandrīz pilnīgi Kanadas projektēšanas auglis un kanadiešu inženieru prasmes rezultāts. Ja tai bija trūkumi, tad tie bija tās fantastiski augstā izmaksa.

No tā laika, kad valdība to pirmoreiz pieņēma un tad pasūtināja, Bulta ir izmaksājusi Kanadas nodokļu maksātājiem ap 400 miljonu dolaru. Galvenie izdevumi sastādās no projektēšanas izdevumiem, jo faktiski tika izgatavotas tikai četras lidmašīnas. Ja valdība būtu pasūtinājusi kontinentālai aizsardzībai 100 lidmašīnas, tās būtu katra izmaksājusi ap 7,8 milj. dolaru, ja ieskaita iepriekšējos izdevumus, kas saistās ar to izveidošanu.

Tomēr Kanada nenomet zemē visus 400 miljonus. Iegūtā prasme, zināšanas un lidmašīnu rūpniecības stiprināšana varēja dot iespēju atgūt daudz ko no agrākiem ieguldījumiem. Tomēr tagad ir visai nopietnas briesmas, ka daudz kas izzudīs. Daudzi AVRO inženieri un tehniķi jau ir atstājuši Kanadu, lai meklētu darbu ASV. Tās ir visnopietnākās kontrakta anullēšanas sekas.

Otrkārt, jāmin, ka tagad Kanada nepārprotami un bez rezervēm iesaistījusies kodola spēku un raķešu laikmetā. Kanadas Karaliskās gaisa flotes mugurkauls — uztvērēji — kaujas lidmašīnas faktiski ir beigušas paštāvēt kā aizsardzības ieroči. Tās aizstātas ar raķešu uztvērējiem. Kanadai nav kaut cik nozīmīga bumbvežu spēka. Gaisa spēkiem atstāta pasīvā krastu patrulēšanas, zemūdeņu apkarošanas un transporta loma. Lepnos RCAF gaisa spēkus, kas ieņēma kādreiz ceturto vietu pasaulē, sagaida nezināma nākotne.

Treškārt, šī soļa sekas izpaudās kritikā, ka Kanada ir atteikusies (labprātīgi vai arī citādā veidā) no krietnas daļas savas lepnās suverēnitātes. Kanada tagad būs atkariga no ASV izgatavotās „Bomarc" un cita veida raķetēm. Tās ir būvētas, lai varētu uzmeklēt un iznīcināt uzlidojošos ienaidnieka bumbežus un, sākot ar 1961. gadu, arī ienaidnieka atomu raķetes. Dažus gadus vēl Kanadas debesis un krastus apsargās strūklu lidmašīnas, bet tās būs galvenokārt amerikāņu, ar amerikāņu apkalpi.

Pāri visam uzsveŗams fakts, ka kontinentālā gaisa aizsardzība, t. i., Kanadas un ASV aizsardzība vienas vienības veidā, ir jau amerikāņu pārraudzībā, un tās priekšgalā atrodas ASV gaisa spēku ģenerālis.

Daudz rūgtuma vainīgo meklēšana un minēšanā izsaucis veids, kā šo lietu kārtojusi ne tikai tagadējā konservātīvo valdība, bet arī tās priekšteči, liberāļi, kas Bultu pasūtināja un, blakus minot, piespieda AVRO sabiedrību atmest visus plānus civilās aviācijas lidmašīnu ražošanai, lai visus spēkus sakopotu militāram darbam.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

AUDZINĀŠANAS MĒRĶIS

P. DREIMANIS

Rūpējoties par kādu vienu uzdevumu, mēs bieži vien ignorējam citus, bez kuru pareizas izpratnes un ievērošanas nav kārtojams arī iecerētais; piem., nacionālā audzināšanā nevar būt labu panākumu, ja to neiesaistām vispārējā audzināšanas schēmā.

Intellektuālā, aistētiskā un ētiskā cilvēka attīstība ir priekšnosacījums nacionālā mērķa sasniegšanai audzināšanā, jo, pirmkārt, viņa prātam ir nepieciešami priekšstati un jēdzieni, lai varētu iedomāties to zemi un tautu, kas ir nacionālās audzināšanas dēgpunktā.

Siem priekšstatiem atkal jāizraisa viņa apziņā tāds jūtu tonis, kas sekmētu emocionālo attīstību, bez kuras tēvzemes mīlestība nav iespējama.

Paklausānās ētisko principu vadībai ir ļoti svarīga. Bez tās cilvēki nespēj cienīt sevī un savus tuviniekus, kā arī visu savu tautu, kuŗai viņiem jākalpo un vajadzības gadījumā arī jāuzupurējas tās labā.

Kamēr nav atzīta cilvēka visaugstākā vērtība un viņam vistuvāko sabiedrība kā kalnā kāpšanas ierosinātāja, veicinātāja un atbalstītāja, velti cerēt uz labiem panākumiem nacionālā audzināšanā, jo atsevišķs cilvēks, pats par sevi vai svešā sabiedrībā dzīvodams, nespēj sevī izveidot savas tautas garu un tā izpausmes veidus, kas raksturo nāciju.

Tāpēc ģimenc, šī sabiedrības šūnina, ir seviški svarīgs faktors nacionālā audzināšanā. Tajā iedzimtie dotumi sāk veidoties nacionālā virzienā. Bērnu dārzs un skola ir jau plašāka sabiedrība, kur ģimenē ierosinātais tiek papildināts un nostiprināts. Trimdā, diemžēl, mūsu bērniem vienlaicīgi ir divas skolas, no kuŗām tikai mazākā no tām tieši turpina mūsu ģimenes audzināšanu; lielākā, turpretim, velk citā virzienā.

Tāpēc bērnu apziņā veidojas zināms duālisms, kuŗā jaunajai paaudzei grūti noturēties ģimenē ierosinātā gultnē. Tas viņai iespējams tikai ar attiecīgās sabiedrības atbalstu un to mācību ietekmē, kas viņu iepazīstina ar latvju tautu un tēvzemi. Tādā kārtā tālāk vejdojas un nostiprinās tas, kas glabājas cilvēka apziņā no agrās bērnības kā priekšstati ar zināmu emocionālo toni un arī paradums cienīt vecākus. Tie ir garīgās attīstības sūtrakmeņi, kas agrā bērnībā tā jānostiprina, ka nekādi ūdeņi tos nespēj izskalot. Vispāri ģimenē jau jārūpējas par bērna intelektuālo, emocionālo un ētisko attīstību, protams, viņam pietiekamā veidā.

Šajā nolūkā bērnam ģimenes dzīvoklī jāvēro nacionālās audzināšanas mērķim atbilsoši priekšmeti un jābūt aktīvam gan rotaļājoties, gan veicot sev piemērotus uzdevumus ģimenes dzīvē, lai pieradinātu sevi pie darba, jo latvju tauta no seniem laikiem to ir atzinusi par ļoti svarīgu savā dzīvē. Un arī tagad latvieši, paliekot uzticīgi savam darba tikumam, vērš uz sevi citu tautu uzmanību. Mūsu bērnu un jauniešu labās sekmes mācībās arī zināmā mērā izskaidrojamas ar latvju tautas darba tikumu un tieksmi pēc izglītības.

Tagadējā laikmetīgā situācijā, kuŗā vērojama liela nedrošība, ļoti svarīgi audzināt jauno paaudzi tautu un šķiru saprašanās garā. Izejot no sevis un citu cilvēku cienīšanas, jāizvairās no to dzīvības apdraudēšanas, aprunāšanas un necienīgas izturēšanās pret viņiem. Šis motīvs audzināšanā ļauj īpašu vērību pievērst latvju tautai, kas allaž ir centusies saprasties un sadarboties ar visām citām tautām, neizslēdzot pat Baltijas vāciešus, kas kādus 700 gadus sagādāja lielas grūtības un pārestības.

Aplūkotā garā audzinot trimdā latviešu bērnus un jauniešus, vecāki un skolotāji allaž vērš viņu uzmanību uz pozitīviem mērķiem, pat ideāliem, ar to veicinot jaunajā paaudzē tikumiskā rakstura attīstību, kas ir ļoti svarīgs audzināšanas uzdevums. Raksturam ir liela nozīme jauniešu pozitīvām attieksmēm pret savu tautu, ko trimdā nespēj gļēvulis.

Minētie audzināšanas mērķi, īpaši ētiskie principi attīsta jauniešos un bērnos arī pienākuma apziņu pret ģimeni, savu tautu un pat visu cilvēci. Tad tikumiskā rakstura persona nespēj atteikties no kalpošanas savai tautai un humānām attieksmēm pret katru cilvēku. Bet galvenais — aplūkotā garā audzinot jauno paaudzi, tā no vairākiem viedokļiem tiek ievadīta dzīves izpratnē, liekot viņai just, ka cilvēkam ārpus savas tautas grūti tikt uz priekšu, īpaši garīgās kultūras laukā.

Tātad audzināšanas mērķis ir vispusīga personas attīstība ar tikumisku raksturu un pienākuma apziņu.

DARBA MEKLĒTĀJIEM ONTARIO, KANADĀ

Mežu strādniekiem (ar un bez pieredzes) šinī pavasarī Kokraines (Cochraine) apkārtnē Hydro uzsāks plašus elektriskās līnijas ierīkošanas darbus, kas paredzēti 5 gadiem. Izpelņa — pēc nocirstiem akriem. Cik zināms, paredzama ļoti laba izpelņa. Interesenti tuvāku informācēju var saņemt tieši Hydro pārvaldē Toronto, vai arī Kokrainē.

Tuvākajā laikā Kokrainē būs iespējams dabūt darbu arī saistarā ar „James Bay" ostas izbūvi okeana kuģiem, Kokraine izveidosies par lielu dzelzceļu centru, kas veicinās arī šīs pilsētas augšanu.

PATEICĪBA

TLB Sestdienas skola izsaka latvisku paldies visiem skolas draugiem, kas skolu atbalsta un vēl tai labu.

LNAK par skolai ziedotiem $60,- no 18. nov. sarīkojuma ienākumiem; LPB Kanadas kopai — $75,-, P. Zarotoka kungam — $10,-, Māliņu ģimenei — $5,-, V. Ziemaņa kungam — $10,-; I Latviešu ev. - lut. draudzei un māc. A. Čopam par ļoti minimālu atlīdzību atvēlētām telpām sarīkojumiem. Tāpat māc. A. Čopam paldies par skolai bez atlīdzības aizdotajām mākslī. J. Sukura dekorācijām skolas Ziemassvētku uzvedumam un mūsu uzticīgajam apgaismošanas meistaram R. Purvam. Sirsnīgs paldies LN teātrim par skolai ziedoto R. Blaumaņa Pamātes izrādes, kuŗa notiks 29. martā, pl. 5 p.p. skolas telpās,atlikumu, un visiem, visiem, kas mūs arvien atceras un apdāvina, gan tieši ,gan apmeklējot skolas sarīkojumus un veicinot to labo izdošanos. **TLBS skolas padome**

JA JŪMS VAJADZĪGA NAUDA
OBLIGACIJĀM VAI TO ATJAUNOŠANAI, MĀJU CELSANAI UN REMONTIEM, vai arī citām vajadzībām,
MĒS VARAM JUMS TO SAGĀDĀT
par zemiem procentiem (BEZ KĀDIEM BONUSIEM).
DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJA KANADĀ
uzņēmusies mūsu firmas pārstāvniecību.
Zvaniet V. Muktam — dienā EM 8-0792, vakaros RO 7-6582.
Viņš sniegs tuvākus paskaidrojumus.
HOME LOAN AND INVESTMENTS

Dažos vārdos Kanadā

Šinīs dienās uzsākta plaša kampaņa, lai iegūtu līdzekļus 1.500.000 dol apmērā Vaterlū universitātes atbalstam. Šī ir viena no jaunākajām Kanadas universitātēm, kuŗā patlaban mācās 794 studenti.

Gada laikā Kanadas valdības civildienesta darbinieku skaits pieaudzis par 8.124. Līberāļu valdības laikā bijis tikai 192.884 darbinieki, bet tagad to skaits pieaudzis uz 201,008, kas pēc daudzu parlamenta locekļu domām ir pārāk augsts skaitlis.

Ap 1000 sadusmotu prēriju farmeŗu soļos uz Otavu, lai sauktu J. Difenbeikeru „pie kārtības", kas vēlēšanu laikā solījies atbalstīt farmeŗus, lai tiem rastos plašāks tirgus sarazžoto produktu, īpaši labības pārdošanai. Farmeŗi ieradīsies ne tikai paši, bet viņi vedīs līdz arī gaŗu peticiju ar apmēram 200.000 parakstiem.

Eleonora Rūzvelta bija aicināta atklāt Kanadas pirmo internacionālo namu Vankuverā, kas kalpos šejienes un ārzemju studentu vajadzībām. Jaunā celtne izmaksājusi 240.000 dol.

Bezdarbs ir joprojām sāpīga problēma visā Kanadā. Vindzorā patlaban ir 12.000 bezdarbnieku. Kanadas ekonomijas eksperti paredz, ka bezdarbnieku skaits (ap 400.000) varētu kļūt chroniska, ja gada laikā algas un cenas nekristos. — š.

SV. JĀŅA DRAUDZEI BIJIS RAŽĪGS DARBA GADS

DIEVNAMA IEGĀDEI SAVĀKTS $25.000.-

Sv. Jāņa draudzes pilnsapulce notika 8. martā Jāņa baznīcas telpās. Sapulci vadīja O. Breņķis, protokolēja E. Laugals. Tajā piedalījās 94 draudzes locekļi.

Plašu ziņojumu par draudzes darbību vispārējos vilcienos sniedza padomes priekšsēdis Z. Rūtenbachs. „No malas raugoties," viņš teica, „grūti iedomāties, cik liels ir darbs, ko gada laikā spēj veikt dažādie draudzes darbinieki. Bet ja šo darbinieku nebūtu, draudzes darbs apstātos, un mēs visi to sāpīgi izjustu."

Apmēram stundu aizņēma dažādo nozaŗu ziņojumi. Par Saulaines darbibu ziņoja pr-ks E. Buka un J. Skrastiņš. Dāmu komitējas darbību raksturoja L. Lūse, norādot, ka bez kristīgās mīlestības darba, komiteja atbalstījusi arī dažādos draudzes pasākumus: dievnama iegādi, svētdienas skolu u. t. t. „Dievs brīnišķigi ir svētījis mūsu Svētdienas skolas darbu," teica skolas vadītāja A. Kurse. „Šogad mums skolā reģistrēti 140 audzēkņi, un vecāki skolas darbu ir atzinīgi novērtējuši." Z. Asmuss informēja par draudzes kora darbību, bet draudzes padomes priekšnieka vietnieki J. Rolavs un V. Burkevics iepazīstināja ar saimnieciskiem pārskatiem un budžetiem.

Cildinoši novērtējot draudzes darbinieku pūles; revizijas komisijas vārdā J. Liepiņš ziņoja, ka draudzes saimniecības grāmatas un finanču lietas atrodas vislabākā kārtībā.

Plašāku ziņojumu par pagājušā gadā izdarīto draudzes locekļu apmeklēšanu mājās un par līdzekļu vākšanas akciju sniedza dievnama iegādes komisijas vaditājs O. Breņķis, paskaidrodams, ka sakarā ar draudzes 10 gadu pastāvēšanu apmeklēti draudzes locekļi un vākti ziedojumi sava dievnama iegādei. Visa pilsēta sadalīta 33 rajonos un draudzes locekļu apmeklēšanā piedalījušies 32 draudzes darbinieki.

Tehnisku iemeslu dēļ palikuši neapmeklēti 2 pilsētas rajoni un tie draudzes locekļi, kas dzīvo ārpus Toronto. Rakstveidā arī tie aicināti iekļauties kopējā akcijā.

Šīs akcijas robežās mājās apmeklēti 463 draudzes locekļi resp. ģimenes. Kāds 100 draudzes locekļu paši (pirms apmeklējuma vai apmeklējuma akcijas laikā) nosūtījuši savus ziedojumus mācītājam, vai arī darījuši to pēc ziedojumu vākšanas akcijas izbeigšanās. Varētu teikt, ka akcijas laikā apmeklēti vai paši pieteikušies apm. 78% draudzes locekļu, pieņemot, ka mūsu draudzē ir 719 ģimeņu vienības.

Rezultātā konstatēts, ka lielākais vairums draudzes locekļu domā, ka savs dievnams būtu vajadzīgs. No apmeklētiem apm. tikai kādi 40 izteikušies, ka dievnams nebūtu vajadzīgs, vai arī ka darbs jāturpina īrētās telpās.

Materiālos ieguvumus grūti izvērtēt, jo domas dalās par to, kas ir ziedojums vai upuris dievnama iegādei, un cik lielam tam būtu jābūt, lai liecinātu, ka draudzes locekļis tiešām grib savu baznīcu un ir ar mieru piedalities tās uzturēšanā. te visi gadījumi būtu jāvērtē individuāli.

No 463 apmeklētiem viens — Jānis Androvičs, ir devis lielāko ziedojumu naudā — $500,-. No $100,- līdz $125,- ziedojuši 13 draudzes locekļi; zem simta līdz $50,- — 35; zem $50 līdz $20,- ziedojuši simts draudzes loc.; $15,- — 34; $12,— 15; $10,- devuši 140 un $1,- devuši 4 ziedotāji. Bez tam ir saņemti dažāda satura pieteikumi par $6.732,-, no kuŗiem apm. $1.500,- ir tādu, kas solās iemaksāt tūdaļ, baznīcu pērkot.

Vispār ziedojumu vākšanas akcijas laikā sava dievnama iegādei skaidrā naudā ziedoti $10.879,-. Kā no pārskatiem redzams, tad dievnama iegādes fonda līdzekļi vispār pagājušā gadā pieauguši kopsummā par $13.555,91, un uz 1959. g. 1. janvāri fondā ir $23.019,46.

Jāpiezīmē, ka akcijas laikā ieņemts arī apm. $4.000,- draudzes nodevās.

„Es personīgi esmu pārliecināts," teica O. Breņķis, „ka ziedojumu vākšanas akcija, par spīti bezdarbam un citiem nelabvēlīgiem apstākļiem, ir ļoti labi izdevusies. Nav ziņāma kāda cita draudze vai organizācija, kas vienreizējā akcijā būtu savākusi tik lielu summu kāda mērķa sasniegšanai. $25.000,- — kas tagad ir mūsu rīcībā, ir liela naudas summa, kas dod iespēju rīkoties tālāk."

Pārskata turpinājumā O. Breņķis ziņoja par baznīcām, gruntsgabaliem un citām ēkām, ko apskatījis mācītājs un dievnama iegādes komisija vai padomes locekļi. Jau ilgāku laiku draudzes padome ved sarunas par kādas baptistu baznīcas pirkšanu un sarunu rezultātā baznīcas cena jau ir apmēram tāda, ka draudzei būtu iespējams to iegādāties. Uz mācītāja priekšlikuma pamata, pilnsapulce nolēma pēc Lieldienām noorganizēt baznīcas apskati visiem draudzes locekļiem.

Saulaines pārvaldes kasieris J. Skrastiņš ziņoja, ka arī Saulainē iespējama territorijas paplašināšana par 185 akriem.

Saulaines pārvalde jau iesniegusi attiecīgu pirkšanas piedāvājumu. Pozitīvas atbildes gadījumā nodos jautājuma izlemšanu pilnsapulcei.

Rotācijas kārtībā draudzes padomē atpakaļ ievēlēja J. Rolavu, E. Buku, J. Galeju, J. Konci un V. Uisku. Divi no agrākiem draudzes padomes locekļiem lūdza viņus no darba padomē atbrīvot. To vietā ievēlēja J. Jansonu un E. Tiltiņu.

Revizijas komisiju ievēlēja līdzšinējā sastāvā: P. Puļķis, J. Liepiņš un E. Rūtītis.

Atbildot uz jautājumu, kas notiek ar neaktīvajiem draudzes locekļiem, draudzes padomes pr-ks Z. Rutenbachs norādīja: „Izslēgt mēs nevienu neizslēdzam, kamēr viņš pats nav paziņojis, ka izstājas. Bet draudzes padome ir nolēmusi, ka tiem, kas neattaisnotu iemeslu dēļ trīs gadu laikā nebūs kārtojuši savas saistības ar draudzi, turpmāk nepiesūtīs pārskatus un aicinājumus.

Sapulce noritēja kristīgā garā un raitā gaitā.

(Turpinājumā gada pārskats)

S.

Apkuŗu un ūdensvadu
speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

Sv. Katarīnes - Niagaras jaunatnes tautas deju kopa jaunajā sastāvā dejoja Niagarā plkv. O. Kalpaka atceres sarīkojumā, kas reizē bija arī apvienots ar vietējo gaidu un skauti vienību gada svētkiem. Attēlā kopas dalībnieki ar vadītājām — Ilonu Raģelsoni (ar akordeonu) un Rasmu Sakaru (kreisajā malā). J. Ligera uzņ.

KANADĀ

TORONTO

DV Toronto nodaļas rīkotais plkv. O. Kalpaka piemiņas vakars 7. martā DV namā bija ļoti labi apmeklēts; Kalpaku, kalpakiešus, beidzamā kara varoņus un tos, kas cieš zem komūnistu jūga, klātesošie piemiņēja ar klusuma brīdi. Pēc tam Nikolajs Lideks plaši stāstīja par O. Kalpaku, kuŗu viņš pirmoreiz saticis zēns būdams. Beigās L. nolasīja izjustu paša dzejoli, veltītu pulkvedim. Pēc tam Anete Bencone nolasīja Indr. Gubiņas stāstu, veltītu Latvijas jauniešiem. Ziedus dekorācijām bija dāvinājusi Z. Plēsuma — Iris puķu veikals. Par gaumīgu galdu bija rūpējušās Vanadzes. Par visu to DV Toronto nodaļas valde izsaka latvisku paldies un cer, ka šāda veida sarīkojumiem arī turpmāk netrūks atbalstītāju.

Par spīti nelabvēlīgajiem laika apstākļiem, Toronto latviešu jaunatnes pulciņa „Lāpa" jautrais vakars pulcināja ap 40 jauniešu. Sarīkojums notika DV namā. Līdzīgu vakaru iecerēts rīkot nākotnē kopā ar Londonas latviešu jauniešiem.

TLB valde nesen apstiprināja šim gadam sekciju vaditājus: sestdienas skolai — A. Martinsone, „Dīdzancim" — V. Ādlers, teātŗa kopai — H. Mangale un kultūras daļai — B. Senkēviča.

Toronto latviešu nacionālā teātŗa jauniešu ansamblis 7 tēlotāju sastāvā rež. Mildas Bērziņas vadībā ar R. Blaumaņa lugu „Pamāte" 8. martā viesojās Kičenerā, kur piedalījās plkv. O. Kalpaka atceres sarīkojumā. Jauniešu ansamblis iecerējis sniegt vienu viesizrādi (14. aprīlī) arī Hamiltonā.

Svētdien, 8. martā, konstruējās Sidrabenes pārvalde, kuŗā darbojas 12 personas, ieskaitot draudzes mācītāju, no kuŗiem 6 ir ievēlēti no draudzes, bet 5 no Sidrabenes zemes ieguvēju puses. Jaunais sastāvs ir šāds: P. Plīsis (priekšnieks), K. Zariņš (pr. vietnieks un izdaiļošanas daļas vad.), A. Ezers (sekretārs), J. Kauliņš un O. Tambergs (kasieŗi), E. Freimūts (sarīkojumu daļas vaditājs), A. Jakobsons un J. Libers (būvju pārziņi). Pārvaldē vēl darbojas: G. Lūris, A. Siliņš un V. Gimnuss.

Jaunatnes svētku organizācijas komitejas darbs rit strauji uz priekšu. Nule kā saņemts ziedojums 100 dolaru apmērā no Ītona firmas. Z. Zitmanis Portlandē pieteicis 4 grāmatas svētku godalgām. V. Mazūrs vadīs sporta sacensības, bet E. Skobe uzņēmies pausmes režisora pienākumus. ALJA's priekšsēdis Laimonis Streips teiks svētku runu pausmē. Izstrādāti noteikumi arī baleta sacensībām. Iepriekšēju bilešu pārdošanu uzsāks 15. martā J. Strautnieks un U. Uiska. Organizācijas komiteja nolēmusi darbu pieteikšanas laiku mākslas izstādei pagarināt līdz 1. maijam, bet piesūtīšanas laiku — līdz 15. jūnijam. Jauniešiem, kas vēlas piedalīties paukošanas sacensībā, jāpiesakās pie V. Mazūra (396 Mortimer Ave. Toronto, Ont., tel. HO 1-1322) līdz 5. aprīlim.

Par Amerikas palīdzības fonda Toronto un tās apkārtnes pārstāvi dalībnieku sapulce no jauna ievēlēja P. Plīsi par aizstāju. — J. Āboliņu. P. Plīsis ir arī Amerikas palīdzības fonda galvenais pārstāvis Kanadā. Pēdējā sēdē viņš sniedza ziņojumu par fonda darbību pag. gadā un iepazīstināja pārējos ar 1959. g. budžeta projektu un statūtu un noteikumu grozījumiem un papildinājumiem.

Māc. A. Lūsis Sv. Jāņa draudzē kristīja Oliveru Vilni Steinu, Igvāra un Ārijas dēliņu.

47 gadu vecumā 6. marta vakarā auto sadursmē traģiskā nāvē mirusā Arvēda Pilta izvadīšana uz latviešu kapu nodalījumu York kapsētā notika 10. martā. Atvadu vārdos māc. A. Lūsis nelaiki raksturoja kā ļoti krietnu draudzes locekli un patriotu. Bija krietns pulks pavadītāju.

MONTREĀLA

Cetru ceļojošo gleznotāju — prof. A. Annusa, J. Gaiļa, M. Krūmiņa un Fr. Milta darbu skati atklāja konsuls V. Tomsons. Uzrunu teica prof. A. Annus, norādot, ka mākslā ir gara ierocis un ka latviešu mākslinieki — mūziķi, rakstnieki un gleznotāji ir mūsu kultūras sargi. „Tie pierāda pasaulei, ka latviešu tauta ir vēl dzīva. Cilvēks, kam nav vairs domu un ideju — ir pazudis," teica sirmais, bet cēlais latviešu Mākslas akadēmijas profesors.

Montreālas latviešu teātris 14. martā izrādīs trīs viencēlienu komēdijas — R. Blaumaņa „Pēc pirmā mitiņa' O. Krādziņa režijā, „Zelta kupris" E. Skapsta režijā un E. Vulfa „Liņis murdā" E. Revelina režijā. Izrāde notiks Van Horne skolas zālē, (Van Horne un Viktorijas ielu stūrī). Sākums plkst. 7.30 vakarā. Ieejas biļetes dabūjamas pie A. Krieķa, tel. VI 4-7300, un Skapsta, tel. MU 1-3769. Ieeja — 1. v. $2,-, 2. v. $1,50 un 3. v. $1,-. Skolēniem un bērniem puscenas.

Latviešu nama fonda korespondences ceļā izdarītā ziedojumu akcija devusi samērā labus panākumus, kopā savācot $775,-. Par agrāk pieteiktām dalības zīmēm nomaksāti $272,-, pieteiktas 35 jaunas dalības zīmes, no kuŗām jau nomaksātas 25 zīmes $250,- apmērā. Ziedojums $33,-. Fonda vajadzībām aizdoti $120,-.

Nama fonda pilnsapulce notiks 15. martā, plkst. 4 p. p., 1220 Mountain ielā, skolas telpās. Saulces darba kārtība: 1) Sapulces vadības vēlēšanas. 2) Iepriekšējās ārkārtējās pilnsapulces protokola pieņemšana. 3) Nama fonda valdes un revizijas komisijas ziņojumi. 4) Jaunas valdes un revizijas komisijas vēlēšanas.5) Nama fonda turpmākā darbība 6) Dažādi jautājumi.

Kvoruma nesanākšanas gadījumā pilnsapulce būs tiesīga plkst. 4.30 p. p. pie katra ierašanās biedru skaita.

LONDONĀ, ONT.

Cetru latvju gleznotāju: prof. A. Annusa, J. Gaiļa, M. Krūmiņa un F. Milta izstādi rīko L. L. kopa Londonā no 21. līdz 28. martam A. Grīņa mājā, Highbury Ave. 166 (nevis Thielsena gleznu galerijā, kā agrāk bija nepareizi izziņots). Izstādes atklāšana notiks sestdien, 21. martā, plkst. 7,30 vakarā ar prof. A. Annusa referātu. Ieeja brīva.

Izstāde būs atvērta arī Pūpolu svētdienā no pl. 3—5 pēcpusdienā, un pārējās dienās līdz 28. martam, no pl. 7—9 vakarā, izņemot Zaļo Ceturtdienu un Lielo Piektdienu. Ps.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0264.

ARTURS BOBKOVICS MIRIS

Saņemta ziņa, ka Rigā nesen miris Latvijas universitātes mūzikas direktors un universitātes kora diriģents Arturs Bobkovics. Piedzimis Rigā 1885. g. 10. janvāri. Mūziku studējis sākumā Leipcigas, vēlāk Zondershauzenas konservātorijā, kur absolvējis speciālo simfoniskā orķestŗa diriģentu klasi. Pārnākot dzimtenē, kopā ar slavenajo somu diriģentu Snēfvogtu vada simfoniskos koncertus Rigā un Rigas Jūrmalā, izpelnoties tiklab latviešu, kā vācu un krievu mūzikas lietpratēju atzinīgas atsauksmes. Ar vācu operas orķestri A. Bobkovics uz paša risku kādreiz sarīkojis pat 10 koncertus sezonā, atskaņojot Jāzepa Vītola, Alfr. Kalniņa, Emila Dārziņa skaņdarbus. Viņam pieder Dārziņa Melandholiskā valša un Vientuļās priedes pirmatskaņojumi, un viņš bija viens no komponista tuvākiem draugiem. Pirms 1. pasaules kaŗa daudz piedalījies koncertos kā klavieŗu pavadītājs solistiem. Kaŗa laikā bija Latviešu strēlnieku rezerves pulka kapelmeistars.

Latvijas patstāvības laikā Bobkovics pie orķestŗa vairs netika. Viņš strādāja par dziedāšanas skolotāju 2. Rigas pilsētas ģimnazijā, kā arī vadīja Universitātes kori, kuŗu bija izkopis līdz iespējamai pilnībai. Bija Latvijas Skaņražu kopas biedrs.

Viņu vienmēr pieminēs draugi tuvumā un tālumā.

Mūžīgu mieru J. C.

LASĪTAJU VĒSTULES

SAUKSIM VĀRDĀ!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Pēc Sila raksta „Cikāgieši izsūta 30.000 protesta vēstules" izlasīšanas man daudz pārdomas radīja ģimnazistes vārdi, ka komūnisti neatpūšas, lai mūs sagrautu, tādēļ mums jāstrādā variāk. Cik pareizi šī meitene saka!

Sila raksts ir objektīvs, tikai nesaprotu, kāpēc raksta autors nesauc vārdā to Cikāgas latviešu mācītāju, kas neaicināja uzstāties pret Klīvlendas lēmumu? Minētais mācītājs pat apgalvoja, ka nav jāpiedalās arī kopīgā darbā.

Pasaule tuvojas izšķirējai cīņai par brīvību vai vērdzību. Mēs pārmetam amerikāņiem un citu tautu piederīgiem par koeksistenci un saucam tos vārdā. Kāpēc nesaukt vārdā mūsu pašu tautiešus, kas apzinīgi vai neapzinīgi dara to pašu?

Sauksim vārdā visus savējos, kas aicina nepiedalities cīņā pret sarkano varu. Lai ļaudis zina, ka mums Cikāgā ir latviešu mācītājs Rautensīlds, kas neatzist kopīgo mācītāju darbu pret bezdievīju varu!

Alfreds Cinītis, Cikāgā.

SLIKTS PIEMĒRS PALIEK SLIKTS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kāds N. S. no **Toronto LA** 18. numurā jautā, kāpēc es atbalstot L. Zandbergu no Hamiltonas, kuŗš it kā piekeŗoties sociālisma idejām.

Kaut kādu piekeršanos sociālisma idejām L. Zandberga rakstā nevarēju atrast; atbalstīju viņa domu, ka rakstnieks Jānis Rainis nebija ne garā vājš, nedz prātā iss .Norādīju, ar kādām absurditātēm un ar kādiem netaktiskiem teicieniem mētājas neapzinīgi cilvēki un politiķi. Šai sakarā kā jaunu piemēru minēju pašus sociāldemokratus.

N .S. aizrādījums, ka es būšot novērojis, ar kādām „laipnībām" apmētājoties demokratisko zemju politiķi vēlēšanu laikā, ir pavisam nevietā; vai šīs „laipnības" būtu uzskatāmas par ideāliem, kam sekot? Slikts piemērs vienā, vietā nevar kalpot kā attaisnojums otrā: slikts piemērs ir un paliek slikts piemērs.

V. E. Nollendorfs, ASV

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlictotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasīmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

2. Unāms

KALPAKA

V

Par radušos sarežģīto un nepatīkamo stāvokli paspēju vēl ziņot tikai latviešu pašpārvaldes vaditājam O. Dankeram. Arī viņš atzina otro iespēju par pareizaku ,un tāpēc liku izziņot visiem Kalpaka piemiņas svinību sarīkotājiem provincē, ka plašākas runas uz vietām Kalpaka piemiņai varēja sacit tikai tad, ja tās bija cenzējuši novadu komisāru cenzori. Ģenerālkomisariātam pēc viņa raksta atbildēju ,ka īsā laika dēļ runas, kas būtu sakāmas Kalpaka piemiņas svinībās ārpus Airītēm, kur runu sacis Dankers un pārējie noliks tikai vainagus, cenzēt nav iespējams, un ka tāpēc nekur nekādas runas nebūs, bet, vainagus noliekot vai aktus atklājot, tikai dažu teikumu īsas uzrunas, atskaitot gadījumus, kur runas uz vietām būtu cenzējuši novadu komisāru cenzori.

Tādā garā Kalpaka 25 gadu nāves dienas svinības visā Latvijā arī noritēja, kaut gan dažās vietās svinību rikotājus šie norādījumi vairs neaizsniedza. Bet nekāda liela nelaime tur ari nenotika, jo arī vietējos vācu ierēdņus tur speciālās ģenerālkomisāra direktīvas bija aizsniegušas par vēlu, kad svinības jau bija garām un nekas vairs nebija darāms. Tikai pāris gadījumos bija radušies mazāki pēcsarežģījumi, bet tur vietējo pašvaldību vaditāji bija tik asprātīgi, ka viņi no šiem meklētiem pēcsarežģījumiem bija pratuši izkārtot veiklus farsus.

8. MĀRAS BAZNICĀ

Rigā Kalpaka piemiņēšana un godināšana bija centrēta uz svinīgo dievkalpojumu 5. marta pēcpusdienā Māras baznīcā. Dievkalpojums bija savienots ar garīgu koncertu. Lielais dievnams bija ļaužu pārpildīts.Sprediķis, ko, ja pareizi atceros, teica mācītājs Teriņš, bija nacionālas domas un patriotisma caurstrāvots. Bet kad es vēroju, kas dažādās vietās sēdēja baznīcā un ar kādu interesi tie sekoja mācītāja vārdiem, tad, atceroties ļoti nepatikamo tincināšanu par valsts 25 gadu atceres svinībām, bija secināms, ka vēl būs nepatikšanas.

No baznīcas iznākot, sāku Kalpaka bataljona biedrības priekšnieku B. Einbergu ar dažiem bataljona valdības locekļiem. Tā kā 6. martā arī Einbergs ar dažiem kalpakiešiem bija paredzējis izbraukt uz Airītēm un tur nolikt vainagu, es Einbergu informēju par radušos stāvokli un par rakstu, kādu esmu saņēmis no ģenerālkomisāra un aizrādiju, ka tāpēc ir lēmums, atskaitot Dankeru, citiem, vainagus noliekot, tikai pateikt ,no kādas iestādes vai organizācijas tos noliek. Einbergs atbildēja, ka viņš ar šādiem apstākļiem samierināties nevarot, „Jūs taču saprotat, ka man Kalpaka nāves dienā latviešu tautai ir kas vairāk ko teikt," sacija Einbergs." — „To es vairāk kā saprotu," atbildēju. „Bez tam ir arī vēl citi, kam Kalpaka nāves dienā būtu kaut kas ko teikt. Arī es ar šādiem apstākļiem negribu samierināties, bet, kā rīcības komisijas priekšsēdis, es biju spiests tos pieņemt, vai arī Kalpaka piemiņas svinības pavisam atcelt. Ar neapmierinātību šāds stāvoklis tomēr ir pieņemts un mans pienākums ir informēt par apstākļiem tos, kas pašpārvaldes rīkotā piemiņas aktā Airītēs grib piedalities un nolikt vainagus. Ir cits jautājums, vai šo paziņojumu ievēro vai ne. Bet tādā gadījumā atbildība no manis atkrīt un varētu priecāties, ja Einbergs pats uz savu atbildību pie Kalpaka piemineklja sacitu garāku runu." Einbergs teica, ka viņš tiešām to darīšot. Ārējie apstākļi bija tādi, ka ar Einbergu atklātu valodu pie baznīcas runāt nevarēja. No viņa šķiroties, palika kaut kāds neapmierinātības dzelonis sirdī.

9. UZ AIRITĒM

Otrā dienā agri kopā ar ģenerāli Dankeru devāmies ceļā uz Airītēm. Mēs braucām uz vēsturisku vietu pieminēt vēsturisku notikumu automašīnā, kuŗai bija sava īpatnēja vēsture. Šī automašīna, „reprezentabls limuzīns", kādreiz bija piederējusi Krasu sūtnim Berlinē. Kad Vācija ar Japānu izveidoja kopīgu kaŗa fronti(Japāna ar Krievu kaŗoja jau no 1935. g.), Krasa pārtrauca ar Vāciju diplomātiskos sakarus un, tās sūtnim no Berlines aizbraucot, viņa reprezentācijas mašīna nāca tirgū. Bet pie kaŗa laika benzīna trūkuma mašīnai neradās neviena pircēja. Tad to nopirka Latvijas pašpārvalde un jo gāzgenerātoru, iz lākiem braucieniem. ertajā 6 sēdekļu auto rēja viegli paņemt li pārvaldes, tā kultūr lielos vainagus.

Šis brauciens u skaistajā priekšpavas psiholoģiski tomēr gan smags. Pārdoma kā piektais neizdze sažieris brauca ma kaut tur bija tikai cēji, bez ģen. Dank feris Siliņš un adju lis. Bija bažas, vai bu rīkotāji un dalī ros vajadzīgo nacion nu, bez izlēcieniem, pusē nezināmā sa vokļa varēja izliet vai mazākām repre galvenais, ka ciņa a būm un to saturu mūsu nacionālā pol pat vairs uz salmu atklāja, ka tai nav du kāju. Ir tikai a iedragāts rumpis, k neredzētu, ka vispā kāju . . . Tas krem

Gaismas aushā Jelgavā. Kad izbrau upes tilta, pa labi s kos pavidēja Jelgav ras Lauksaimniecīl spārnu savai rez pārņēmis Zemgal Mēdems, plektais kļuva vēl durstīgāk daudz dienu iepri man bija iznākusi sme ar šo Zemgal Atklātā aktā viņš morālu izpaukšņu ka Zemgales māk atklājot. Latvijas vārdā šo mūzeju J biju aicināts es. H ieradies arī Zemg komisārs Medems, rīdznieka svētīšan un mūzeja direkto viņš tūdaļ ņēma v neglaimīgi izteicās gleznieciību vispār arī par tiem au darbi bija reprezē les mākslas mūze statā viņš cildinā niecību, it sevišķi nonivelēto gleznie Kas savā laikā jis mācu galvenos

VAIRĀK VĒ

Ģimnazijas

Toronto latviešu mas ģimnazijas dzēkņu vakars se tā, Sv. Andreja l pulciņāja samērā sentu, ko varam zināmu nevīžību ses, kas neizrāda teresi par mūsu bu. Maz šajā v jauniešu, kas p nās ar nevaļu u Ja mēs pieņemtu natnes svētku or mitejas locekļi a laika trūkumu u tad šķiet, ka vi ļiem jauniešu Kanad

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V. BEBRIS
APDROŠINAŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

ARTURS BOBKOVICS MIRIS

Saņemta ziņa, ka Rigā nesen miris Latvijas universitātes mūzikas direktors un universitātes koŗa diriģents Arturs Bobkovics. Piedzimis Rigā 1885. g. 10. janvārī. Mūziku studējis sākumā Leipcigas, vēlāk Zondershauzenas konservatorijā, kur absolvējis speciālo simfoniskā orķestŗa diriģentu klasi. Pārnācot dzimtenē, kopā ar slaveno somu diriģentu Snēfvogtu vada simfoniskos koncertus Rigā un Rigas Jūrmalā, izpelnoties tiklab latviešu, kā vācu un krievu mūzikas lietpratēju atzinīgas atsauksmes. Ar vācu operas orķestri A. Bobkovics uz paša risku kādreiz sarīkojis pat 10 koncertus sezonā, atskaņojot Jāzepa Vītola, Alfr. Kalniņa, Emīla Dārziņa skaņdarbus. Viņam pieder Dārziņa Melandholiskā valša un Vientuļas priedes pirmatskaņojumi, un viņš bija viens no komponista tuvākiem draugiem. Pirms 1. pasaules kaŗa daudz piedalījies koncertos kā klavieŗu pavadītājs solistiem. Kaŗa laikā bija Latviešu strēlnieku rezerves pulka kapelmeistars.

Latvijas patstāvības laikā Bobkovics pie orķestŗa vairs netika. Viņš strādāja par dziedāšanas skolotāju 2. Rigas pilsētas ģimnazijā, kā arī vadīja Universitātes kori, kuŗu bija izkopis līdz iespējamai pilnībai. Bija Latvijas Skaņražu kopas biedrs.

Viņu vienmēr pieminēs draugi tuvumā un tālumā.

Mūžīgu mieru J. C.

LASĪTĀJU vēstules

SAUKSIM VĀRDĀ!

Latvijas Amerikā redakcijai:

Pēc Sila raksta „Cikāgieši izsūta 30.000 protesta vēstules" izlasīšanas man daudz pārdomas radīja ģimnazistes vārdi, ka komunisti neatpūšas, lai mūs sagrautu, tādēļ mums jāstrādā variāk. Cik pareizi šī meitene saka!

Sila raksts ir objektīvs, tikai nesaprotu, kāpēc raksta autors nesauc vārdā to Cikāgas latviešu mācītāju, kas neaicināja uzstāties prēt Klīvlendas lēmumu? Minētais mācītājs pat apgalvoja, ka nav jāpiedalās arī kopīgā darbā.

Pasaule tuvojas izšķirējai cīņai par brīvību vai vērdzību. Mēs pārmetam amerikāņiem un citu tautu piederīgiem par koeksistenci un saucam tos vārdā. Kāpēc nesaukt vārdā mūsu pašu tautiešus, kas apzinīgi vai neapzinīgi dara to pašu?

Sauksim vārdā visus savējos, kas, aicina nepiedalīties cīņā pret sarkano varu. Lai laudis zina, ka mums Cikāgā ir latviešu mācītājs Rautenšilds, kas neatzīst kopīgo mācītāju darbu pret bezdievju varu!

Alfreds Cinītis, Cikāgā.

SLIKTS PIEMĒRS PALIEK SLIKTS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kāds N. S. no Toronto LA 18. numurā jautā, kāpēc es atbalstot L. Zandbergu no Hamiltonas, kuŗš it kā piekŗitoties sociālisma idejām.

Kaut kādu piekŗišanos sociālisma idejām L. Zandberga rakstā nevarēju atrast; atbalstīju viņa domu, ka rakstnieks Jānis Rainis nebijā ne garā vājs, nedz prātā iss. Norādiju, ar kādām absurditātēm un ar kādiem netaktiskiem teicieniem mētājas neapzinīgi cilvēki un politiķi. Sai sakarā kā jaunu piemēru minēju pašus sociāldemokratus.

N. S. aizrādījums, ka es būšot novērojis, ar kādām „laipnībām" apmētājoties demokratisko zemju politiķi vēlēšanu laikā, ir pavisam nevietā; vai šīs „laipnības" būtu uzskatāmas par ideāliem, kam sekot? Slikts piemērs vienā vietā nevar kalpot kā attaisnojums otrā: slikts piemērs ir un paliek slikts piemērs.

V. E. Nollendorfs, ASV

tiesības manuskriptus saīsināt.
uskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
enota pastmarka.
vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktie
pilst redakcijas viedokļa.

Z. Unāms

KALPAKA MARTS

V

Par radušos sarežģīto un nepatīkamo stāvokli paspēju vēl ziņot tikai latviešu pašpārvaldes vadītājam O. Dankeram. Arī viņš atzina otro iespēju par pareizaku ,un tāpēc liku izziņot visiem Kalpaka piemiņas svinību sarīkotājiem provincē, ka plašākas runas uz vietām Kalpaka piemiņai varēja sacīt tikai tad, ja tās bija cenzējuši novadu komisāru cenzori. Ģenerālkomisariātam pēc viņa raksta atbildēju ,ka īsā laika dēļ runas, kas būtu sakāmas Kalpaka piemiņas svinībās ārpus Airītēm, kur runu sacīs Dankers un pārējie noliks tikai vainagus, cenzēt nav iespējams, un ka tāpēc nekur nekādas runas nebūs, bet, vainagus noliekot vai aktus atklājot, tikai dažu teikumu īsas uzrunas, atskaitot gadījumus, kur runas uz vietām būtu cenzējuši novadu komisāru cenzori.

Tādā garā Kalpaka 25 gadu nāves dienas svinības visā Latvijā arī noritēja, kaut gan dažās vietās svinību rīkotājus šie norādījumi vairs neaizsniedza. Bet nekāda liela nelaime tur arī nenotika, jo arī vietējos vācu ierēdņus tur speciālās ģenerālkomisāra direktīvas bija aizsniegušas par vēlu, kad svinības jau bija garām un nekas vairs nebija darāms. Tikai pāris gadījumos bija radušies mazāki pēcsarežģījumi, bet tur vietējo pašvaldību vaditāji bija tik asprātīgi, ka viņi no šiem meklētiem pēcsarežģījumiem bija pratuši izkārtot veiklus farsus.

8. MĀRAS BAZNĪCĀ

Rīgā Kalpaka pieminēšana un godināšana bija centrēta uz svinīgo dievkalpojumu 5. marta pēcpusdienā Māras baznīcā. Dievkalpojums bija savienots ar garīgu koncertu. Lielais dievnams bija ļaužu pārpildīts.Spredķis, ko, ja pareizi atceros, teica mācītājs Teriņš, bija nacionālas domas un patriotisma caurstrāvots. Bet kad es vēroju, kas dažādās vietās sēdēja baznīcā un ar kādu interesi tie sekoja mācītāja vārdiem, tad, atceroties ļoti nepatīkamo tincināšanu par valsts 25 gadu atceres svinībām, bija secināms, ka vēl būs nepatikšanas.

No baznīcas iznākot, satiku Kalpaka bataljona biedrības priekšnieku B. Einbergu ar dažiem bataljona valdības locekļiem. Tā kā 6. martā arī Einbergs ar dažiem kalpakiešiem bija paredzējis izbraukt uz Airītēm un tur nolikt vainagu, es Einbergu informēju par radušos stāvokli un par rakstu, kādu esmu saņēmis no ģenerālkomisāra un aizrādīju, ka tāpēc ir lēmums, atskaitot Dankeru, citiem, vainagus noliekot, tikai pateikt no kādas iestādes vai organizācijas tos noliek. Einbergs atbildēja, ka viņš ar šādiem apstākļiem samierinājties nevarot. „Jūs taču sapratīsit, ka man Kalpaka nāves dienā latviešu tautai ir kas vairāk ko teikt," sacīja Einbergs." — „To es vairāk kā saprotu," atbildēju. „Bez tam ir arī vēl citi, kam Kalpaka nāves dienā būtu kaut kas ko teikt. Arī es ar šādiem apstākļiem negribu samierināties, bet, kā rīcības komisijas priekšsēdis, es biju spiests tos pieņemt, vai arī Kalpaka piemiņas svinības pavisam atcelt. Ar neapmierinātību šāds stāvoklis tomēr ir pieņemts un mans pienākums ir informēt par apstākļiem tos, kas pašpārvaldes rīkotā pieminas aktā Airītēs grib piedalīties un nolikt vainagus. Ir cits jautājums, vai šo paziņojumu ievēro vai ne. Bet tādā gadījumā atbildība no manis atkrīt un varētu priecāties, ja Einbergs pats uz savu atbildību pie Kalpaka pieminekļa sacītu garāku runu." Einbergs teica, ka viņš tiešām to darīšot. Ārējie apstākļi bija tādi, ka ar Einbergu atklātu valodu pie baznīcas runāt nevarēja. No viņa šķiroties, palika kaut kāds neapmierinātības dzelonis sirdī.

9. UZ AIRITĒM

Otrā dienā agri kopā ar ģenerāli Dankeru devāmies ceļā uz Airītēm. Mēs braucām uz vēsturisku vietu pieminēt vēsturisku notikumu automašīnā, kuŗai bija sava īpatnēja vēsture. Šī automašīna, „reprezentabls limuzīns", kādreiz bija piederējusi Ķīnas sūtnim Berlinē. Kad Vācija ar Japānu izveidoja kopīgu kara fronti(Japāna ar Ķīnu karoja jau no 1935. g.), Ķīna pārtrauca ar Vāciju diplomātiskos sakarus un, tās sūtnim no Berlines aizbraucot, viņa reprezentācijas mašīna nāca tirgū. Bet pie kaŗa laika benziņa racijām tik lielas litrāžas mašīnai neradās neviena pircēja. Tad to nopirka Latvijas pašpārvalde un, piebūvējot gāzģenerātoru, izlietoja tālākiem braucieniem. Tāpēc arī ertajā 6 sēdekļu automašīnā varēja viegli paņemt līdzi kā pašpārvaldes, tā kultūras iestāžu lielos vainagus.

Šis brauciens uz Airītēm skaistajā priekšpavasaŗa dienā psiholoģiski tomēr bija diezgan smags. Pārdomas un bažas kā piektais neizdzenamais pasažieris brauca mašīnā līdzi, kaut tur bija tikai četri braucēji, bez ģen. Dankera vēl šoferis Siliņš un adjutants Kuplis. Bija bažas, vai visur svinību rīkotāji un dalībnieki ievēros vajadzīgo nacionālo disciplinu, bez izlēcieniem, ko pie ārpusē nezināmā saspīlētā stāvokļa varēja izlietot lielākām vai mazākām represijām. Bet galvenais, ka cīņa ap šīm svinībām un to saturu parādīja, ka mūsu nacionālā politika nestāv pat vairs uz salmu kājām. Tā atklāja, ka tai nav vairs nekādu kāju. Ir tikai apbružāts un iedragāts rumpis, ko tur tā, lai neredzētu, ka vispār vairs nav kāju . . . Tas kremta sirdī.

Gaismas ausma mūs ieveda Jelgavā. Kad izbraucot uz Lielupes tilta, pa labi sniegotos kokos pavīdēja Jelgavas pils, kuŗas Lauksaimniecības kameras spārnu savai rezidencei bija pārņēmis Zemgales komisārs Mēdems, piektais līdzbraucējs kļuva vēl durstīgāks. Tikai nedaudz dienu iepriekš Jelgavā man bija iznākusi smaga sadursme ar šo Zemgales „hercogu". Atklātā aktā viņš bija dabūjis morālu izpļaukājumu. Tas notika Zemgales mākslas mūzeju atklājot. Latvijas pašpārvaldes vārdā šo mūzeju Jelgavā atklāt biju aicināts es. Bet aktā bija ieradies arī Zemgales apgabala komisārs Mēdems, un pēc garīdznieka svētīšanas vārdiem un mūzeja direktora ievadrunas viņš tūdaļ ņēma vārdu un ļoti neglaimīgi izteicās par latviešu glezniecību vispār un necildeni arī par tiem autoriem, kuŗu darbi bija reprezentēti Zemgales mākslas mūzejā. Tam pretstatā viņš cildināja vācu glezniecību, it sevišķi Hitlera laikā nonivelēto glezniecības stilu.

Kas savā laikā bija apmeklējis vācu galvenos mākslas mūzejus un kam bija kāds kontakts arī ar modernajiem vācu gleznieciības pārstāvjiem pat Hitlera laikā, un ne visi tie bija hitlerieši (pat Latvijā bija viesojušies noteikti antihitlerieši), tos Mēdema runas tonis aizkāra ne tikai nacionāli, bet arī būtiski. Nerunājot par praktiskajām un techniskajām zināšanām, gleznieciībā tomēr tālu priekšā stāvēja itāliešu, holandiešu, beļģu un franču skolas un virzieni. Un latviešu tēlotāja māksla bija tuvāka pēdējiem.

Augstprātīgi niecinošais tonis, kādā Mēdems runāja par latviešu mākslu, bija ne tikai izaicinājums, bet pat apvainojums latviešu mākslai un kultūrai. Pieņemt to nevarēja, ar klusu ciešanu ignorēt arī — ne Viņa runa man sadzina asinis sejā. Tāpēc es savā atklāšanas runā nevarēju un negribēju ievērot diplomātiskās konvencionālitātes robežas. Uz komisāra Mēdema runu reaģēju tā, kā viņš to bija pelnījis, vai, kā Blaumanis kādreiz teica — viņam kā krievam no biksēm lieligi izlaistais krekls bija jāiebāž viņa paša biksēs atpakaļ. Pēc oficiālajiem vārdiem pieskāros arī tēlotājas mākslas būtībai un ,citējot kādu Rembranta tezi, kas ir laikus pārdzīvojusi un gadu simtus būs vēl dzīva, aprādīju, cik nepareizi ir iepriekšējā runātāja (t. Mēdema) izteiktie ieskati par tēlotāju mākslu vispār un ka tāpēc tie stāv tālu arī no tā, lai saprastu augstvērtīgo latviešu mākslu.

Kad sāku runāt, Mēdems, kas puslīdz saprata arī latviešu valodu, tūdaļ piesauca savu adjutantu, kas viņam manu runu teikumu pēc teikuma tulkoja pie auss. Kad Mēdems bija saņēmis tādu atklātu reakciju par savu mākslas izpratni un latviešu mākslas noniecinājumu, vārēja redzēt, ka arī viņa seja piesarka. Kad biju pabeidzis, bet akts vēl turpinājās, Mēdems pienāca man klāt un sāka taisnoties, ka īstenībā taču starp mūsu ieskatiem neesot lielas starpības. Viņš mani aicinājis apskatīt dažas mūzejā izstādītās gleznas ,lai to pierādītu. Atteicu, ka to varēsim labi darīt, kad akts nobeigsies.

(Turpinājums sekos)

EDITE ZIRNITE

beigusi Mičigenas universitāti Ann Arborā „with high distinction" ar B. A. gradu spāņu valodā. Viņa ir Sigma Delta Pi, spāņu goda biedrības Phi Kappa Phi, akadēmiskās goda biedrības un korporācijas Daugaviete locekle.

Studijas turpinās māstera grada iegūšanai.

VAIRĀK VĒRĪBAS SKOLĒNU PAŠDARBĪBAI

Ģimnazijas atklātais audzēkņu vakars Toronto

Toronto latviešu TA sestdienas ģimnazijas atklātais audzēkņu vakars sestdien 7. martā, Sv. Andreja baznīcas telpās pulcināja samērā maz interesentu, ko varam uzskatīt par zināmu nevīžību no vecāku puses, kas neizrāda pietiekamu interesi par mūsu jaunatnes darbu. Maz šajā vakarā bija arī jauniešu, kas parasti aizbildinās ar nevaļu un eksāmeniem. Ja mēs pieņemtu, ka visi Jaunatnes svētku organizācijas komitejas locekļi aizbildinātos ar laika trūkumu un eksāmeniem, tad šķiet, ka viens no lielākajiem jauniešu sarīkojumiem Kanadā vispār nevarētu notikt.

Vakara programma, kas ilga vairāk kā stundu, bija dzīva un saistoša. Pirmajā daļā Jānis Dreifelds deklamēja, Juris Dreifelds referēja par 2. pasaules kaŗu, un Mārtiņš Vāgners uz klavierēm atskaņoja latviešu kaŗavīru dziesmas savā mūzikālajā aranžējumā. Ap 12 jauniešu piedalījās pareizākā tautas tērpa valkātāja sacensībā. Žūrijas komisijas locekļi — H. Mercs un G. Bāliņa godalgoja četrus labākos tērpus. Uldis Amoliņš, Rasma Jankovska, Vita Urpēna un Rita Āpse saņēma četras vērtīgas latviešu grāmatas, kuŗas bija ziedojusi Dziesmu svētku rīcības komiteja. Uzvarētājiem tās pasniedza ģimnazijas direktors prof. V. Burkēvics.

Programmas otrā daļā Gaida Locāne un Asja Alberinga sniedza duo deklamāciju. Vēl deklamēja Andris Rubens un Renāta Pilskalniete. Tautas dejas demonstrēja 1. un 2. klases audzēkņi, bet ģimnazijas orķestris, kaut nepilnā sastāvā (saslimšanas un eksāmenu dēļ), atskaņoja 5 latviešu tautas dejas. skolas direktors prof. V. Burkēvics nobeigumā pateicās klausītājiem un programmas izpildītājiem, vecāku padomei par atspirdzinājumiem, bet īpašu pateicību saņēma L. Vasariņa, kas palīdz ģimnazistiem iestudēt deklamācijas, G. Bāliņa, kas māca tautas dejas, un E. Slaucītājs, kas palīdz orķestrim iestudēt programmu. Vakaru vadīja 4. klase. Skolotāja V. Slaviete paskaidro, ka šādi audzēkņu vakari notiek vairākas reizes gadā — divi slēgti un divi atklāti. Pēdējos piedalās tikai tie audzēkņi, kas izturējuši „mājas" kritiku.

Pēdējā daļā bija tautas dejas un rotaļas, kur varēja redzēt daudz vairāk jauniešu nekā programmas sākumā. — š.

Savienotas VALSTIS

ČIKĀGĀ

◍ „Priecīgs notikums" atgadījies ČLT aktieŗu Reiņa un Aidas Eikenu ģimenē. Pagājušajā nedēļā tiem piedzima mazs Reinītis. Vecāki par savu jauno Reini ļoti priecīgi. Tēvs staigā lepns kā pāvs. Lai nu Dievs palīdz. -ro.

SIETLĀ (WASH.)

◍ Kultūras dienu sarīkojumu ievadīja ar mag. iur. P. Sekstes referātu „Cilvēka cieņa". Referents definēja cieņas jēdzienu ilustrēdams ar piemēriem no dzīves, daļdarbiem un garīgās literatūras. Priekšnesumu daļā uzstājās jaunā paaudze: A. Janiece dziedāja 2 tautas dziesmas Dz. Zāmeles pavadībā. „Manas tautas dziesmas" (J. Akuraters) deklamēja Ieva Karlsone, bet J. Vītola „Tautas dziesmas" klavieŗu solo sniedza V. Grīnhāgena. Sietlas koris dir. P. Pētersona vadībā dziedāja 6 latviešu tautas dziesmas, no kuŗām dažas vajadzēja atkārtot.

Sarīkojums notika Sietlas latviešu namā, to rīkoja Vašingtonas valsts latviešu biedrības Sietlas nodaļa. Blakustelpā bija iekārtota vietējo mākslinieku gleznu skate. Darbojās grāmatu galds un latvisko rotas lietu stends. Sarīkojums bija labi apmeklēts, netrūka arī jaunatnes.

KALAMAZŪ

◍ Lielāko atsaucību Latviešu biedrības rīkotajā „Latvian Trio" (V. Ziedonis, J. Adamsons un V. Meļķis) koncertā guva Ziedoņa darbi, tā ka nācās dot gan piedevas, gan arī atkārtot. Trio sniedza vēl Haidna, Arenska un Forē kompozicijas Koncerts, kuŗš bija rīkots abonenta cikla ietvaros, bija labi apmeklēts.

◍ 77 gadu vecumā 6. martā aizsaulē aizgājusi Lizete Maldupe. Viņu apglabāja 9. martā Riverside kapu latviešu nodaļumā. Svētrunu teica māc. J. Turks. B.

GRAND RAPIDOS (MICH.)

◍ Grand Rapidu skautu vienības dāmu komiteja Latviešu bbas telpās bija organizējusi jauno mākslinieku vakaru, lai gūtu līdzekļus kādam speciālam mērķim. Uzstājās abi izcilie klaviernieki — Uga Grants un Egils Ozoliņš. Veiksmīgi dziedāja Vija Stokmane un dejoja Laila Karlsone. Deklamēja L. Andersone, klavieŗu pavadījumus veica V. Gaudzele. Programmas pieteikumu atjautīgi veica J. Celmiņš. Vakara noorganizēšanā daudz darījusi dāmu komitejas priekšniece L. Celmiņa, kuŗa ar dāmām gādāja par viesu pacienāšanu.

◍ Latviešu palīdzības fonda Amerikā Grand Rapidu nodaļas gada sapulce notika 28. februārī Vienības draudzes baznīcas telpās. To vadīja H. Ritums, protokolēja J. Mednis. Sapulce īsumā apsprieda gadskārtējā delegātu sanāksmē paredzētos jautājumus un ievēlēja nodaļas pārvaldi: par nodaļas vaditāju līdzšinējo H. Ritumu, viņa vietnieku J. Medvedevu, bet substitūtiem V. Kadiķi un J. Medni. Nodaļā pašreiz ir 108 dalībnieki.

◍ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut draudzē svētdien, 1. martā, viesojās baptistu māc. E. Zingers, kuŗš kuplam klausītāju pulkam stāstīja par Indiju, stāstījumu papildinot ar gaismas bildēm. Referents uzšķila arī pa humora dzirkstīm, tā ka nevienam nebija garlaicīgi. Draudzes dāmu komiteja gādāja par cienasta galdu.

V. Z.

Daba gan ir ļoti vienmuļa: nav kalnu, nav mežu, ne arī skaistu ieleju, kur upīte čalo. Simtiem jūdžu līdzenums ar retām vārgām priedēm un papardei līdzīgu mazu palmīti baltajās smiltīs. Tomēr šī smilts nav bez savām augu barības vielām: apelsīnu koki, ja labi kopti, ir kupli un pilni dzeltenu augļu jau februārī.

Apelsīnu plašie dārzi ir arī tie, kas raibina monotono, bezgalīgai stepei līdzīgo skatu.

Tālu no apdzīvotiem centriem zeme ir lēta, bet, piemēram, 10 jūdžu attālumā no Miami pilsētas ½ akra liels apbūves gabals maksā 4-5 tūkstoši dolaru.

Kā gadījuma pirkumu apskatīju 7 jūdzes no pilsētas 5 akri lielu apelsīnu dārzu. Kaut gan dārzs ir vairākus gadus nekopts, tā kokos bija daudz sulīgu augļu. Tā kā Floridā biju pirmoreiz un pirmo reizi arī apelsīnu dārzā, tad atteicos ņemt no īpašuma pārdevēja noplūktos augļus, bet lūdzu atļauju man pašam izbaudīt apelsīnu noplūkšanas prieku. Prasītā cena bija 16.000 dolaru: $3.200,- par akru ar $4.500 iemaksu un pārējo uz trīs gadu nomaksu. Ja man būtu bijusi iemaksas nauda pie rokas, es šo gabalu arī nopirktu, vadoties ar aprēķinu, ka pēc trim gadiem tā vērtība, sakarā ar straujo apbūvēšanos, būs 2-3 reizes lielāka.

Celtniecībā tur pašlaik ir uzplaukums. Uzņēmēji var pārdot vēl pilnīgi nepabeigtas mājas. Tām pagraba nav, jo augsts gruntsūdens līmenis. Ja mājas cena pārsniedz $20.000,-, tad pircējs prasa, lai pie mājas būtu arī peldbaseins, kas tagad tur ļoti modē. Māju pircēji pa lielākai daļai ir iebraucēji, veci cilvēki, kas mūža vakarā grib sildīties siltā saulītē arī ziemā. Arī dzīve tur iznāk lētāka. Telpas nevajag apkurināt, nodokļi ir mazi, ēšanai un drēbēm siltajā klimatā iziet daudz mazāk naudas nekā ziemeļos.

Šogad ēnā janvāra beigās bija 80 gradu, bet ūdens siltums okeānā 74 gradi F.

Pastaigājoties cilvēku pilnajā, bet ne pārpildītajā jūrmalā, sastapu saulē nobrūnējušu klubu virū ar spieķi. Viņš man stāstīja, ka Detroitā, no kurienes nācot, bijis uz gultas — citiem vajadzējis viņu cilāt. „Bet redzi," viņš teica, šīni siltajā vējā un saulē pēc trim nedēļām veselība tik tālu, ka varu pats drusku staigāt."

Rodas jautājums, vai latvieši, kas dzīvo ASV ziemeļu daļā vai Kanadā, var atļauties ziemā atvaļinājumu pavadīt Floridā. Noteikti var! Dzīvojošiem Toronto, piem., ceļš līdz Miami pilsētai ar autobusu, kas iet katru dienu bez pārsēšanās. maksā turp un atpakaļ $75,-. Braukšana ilgst 48 stundas. Ceļojums nav ņemaz tik nogurdinošs.

(Nobeigums 8. lapp.)

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

MŪŽĪGĀS VASARAS ZEMĒ FLORIDĀ

VESELĪGA UN LĒTA ATVAĻINĀJUMA VIETA ZIEMĀ

Florida ir zeme, kur dabā valda mūžīgā vasara. Janvāra mēnesī ļaudis sauļojas, peldas ezeros un jūrmalās, it kā būtu jūlija mēnesis.

Miami, lielākajā pilsētā pie Atlantijas okeana, ziemas mēteli nopirkt nav iespējams, jo tāda tur nevienam nevajag. Arī vasaras mēteļis pircēju trūkuma dēļ nevienā skatlogā nav redzams.

Svārkus vīrieši nevalkā gandrīz nemaz, bet iet oficiālās darīšanās bez svārkiem neesot pieklājīgi. Tādēļ katram, kas brauc ar savu auto, tie piekabināti pakaļējā sēdekļa nodalījumā. Tāpat arī kravate ikdienas gaitās ejot netiek lietota. Ja kādu redz ar kaklasaiti, tas šajā saules zemē katrā ziņā ir iebraucējs, kas tur vada vēl tikai pirmās stundas.

Dāmām ar izdevumiem par apģērbu gandrīz tikpat kā nav jārēķinās. Viņas arī ziemā valkā visvieglākās vasaras kleitiņas, un tās tur ir lētas.

Caurmērā gada laikā esot tikai sešas apmākušās vai lietainas dienas.

Vasara ir gan vēl karstāka, bet tās ziemeļniekus neinteresē, jo tad viņi uz turieni nebrauc.

Tie, kas apbraukājuši vai visu pasauli, saka, ka Floridā esot vispatikamākais, vienmērīgākais un veselīgākais klimats, kādēļ ļoti daudzi, arī eiropieši, tur apmetušies uz pastāvīgu dzīvi.

TRIMDINIEKIEM JĀKĻŪST AKTĪVĀKIEM

„KOMŪNISTI NEMAZ TIK VAREŅI NAV" — TĀ SAKA DR. LILIJA ZARIŅA, KUŖA 1957. GADA JŪLIJĀ IZVĒLĒJĀS BRĪVĪBU, PĀRBĒGOT NO AUSTRUMBERLINES UZ RIETUMIEM, UN TAGAD STUDĒ BONNĀ. STARPLAIKĀ VIŅA NE TIKAI KRUSTĀM ŠĶĒRSĀM IZBRAUKĀJUSI VĀCIJU, BET ARĪ CITAS EIROPAS ZEMES, KĀDĒĻ INTERESANTI DZIRDĒT VIŅAS IESPAIDUS PAR BRĪVO PASAULI. ĀRSTE STĀSTA:

„Esmu daudz ceļojusi, kādēļ arī paspējusi iepazīt Rietumu apstākļus vispār, tāpat latviešus un viņu dzīvi. Nolasīti aptuveni ap 30 referātu par apstākļiem okupētajā dzimtenē, bijušas daudzas preses konferences, kā arī divi reizes esmu runājusi radiofonā — Minchenē Latviešu Balsī un vācu raidītājā. Brīviba, protams, ir visdārgākā manta pasaulē. Tās dēļ var un vajag daudz ko panest un izturēt. Lielākais šeit dzīvojošo latviešu vairums to arī zina un saprot. Tomēr bija sāpīgi saņāties ar tādiem — laimīgā kārtā to nav daudz — kas savas priekšrocības nespēja novērtēt, kas visu kritizē un ir neapmierināti. „Paēdušai pelei milti rūgti," gribas tad teikt.

Bez darba nekur nekādi brīnumi nenotiek, nekas no gaisa nekrīt. Starpība tikai tā, ka Rietumos pat vienkāršākais strādnieks var nopelnīt lai paēstu, apģērbtos un vēl kaut kas paliek pāri, kamēr Latvijā tas nav iespējams. Liekas, neapmierināto tautiešu nelaime ir jau tā, ka tie UNRRA's un IRO laikos pieraduši visu saņemt bez naudas. Arī tagad tiem liekas, ka kādam vajadzētu tikai dot. Bet viņi nedomā, ka kaut ko vajadzētu sniegt arī pretī — savu darbu, savas zināšanas.

Patiesība ir arī tā ,ka komūnisma režīms Latvijā atkal pasināš. Piederīgie nesaņem vairs mūsu vēstules, pareizāk — saņem tikai dažas. Pārējās tiek aizturētas. Tāpat man zināmi gadījumi par pratināšanām Čekā naktīs.

Šejienieši dažkārt brīnās, ka laudis neesot, pēc fotografijām spriežot, „bada uzpūsti." Kartupeļus un maizi jau beigu beigās katrs var nopirkt. Arī zirga gaļu ēdot nekas ļauns nenotiek. Tā samērā lēta, kilo maksā „tikai" pusi no ārsta dienas algas, kamēr cūkgaļas kilo prasa divas ar pus dienas darba.

Ilgāku laiku jelgavnieki lepojās, ka pie viņiem „privātā" kārtā var iepirkt vislētāko cūkgaļu. So iespēju izmantoja ari ridzinieki. **Bet tad pēc vairākiem gadiem nejaušā kārtā atklājās kaut kas neiedomājams: pie pašiem kapiem sagruvušās Jelgavas centrā cūku farmu paslepšus bija iekārtojis kāds krievs — kapu sargs, cūkas barodams ar mirušo cilvēku līķiem . . .**

Dr. Lilija Zariņa.

Bet par tādiem un līdzīgiem gadījumiem gribu stāstīt savā grāmatā, ko ceru nobeigt tuvākā pusgada laikā. Taču par šādām lietām tur nesoda ar 25 gadiem, neraksta laikrakstos, jo viss tak „kārtībā." Raksta tikai to, kas audzinoši vēlami, izdevīgi, kaut arī tā būtu vislielākā nepatiesība.

Kad man blakus medicīnas studijām bija „jāstudē" marksisms-ļeņinisms, es atradu atbildi. Nodaļā par kompartijas taktiku stāvēja melns uz balta, ka, lai komūnisms veiktu savu paredzēto vispasaules iekarošanas plānu, ir atļauts katrs līdzeklis, kas tuvina mērķim. Atļauts un pat ieteicams jebkurš melu un viltus veids, lai paklautu ienaidnieku — kapitālistu sev. Konkrēts piemērs dots par kolchozu radīšanu, bet „likloču ceļu ieteic arī diplomātijā, sadzīvē un visur citur.

Ka tāda un ne citāda ir okupantu rīciba, zina visi. Zina, un tomēr ir tautiešī, gan nieciga daļa, kas „patiesību un sakarību" meklē komūnistu propagandā. Arī mēs Latvijā lasījām par to avizēs, jo citu, diemžēl, tur nav. Mēs lasījām tomēr starp rindām, ne tā, kā rakstīts, bet kā var saprast. Un kādi prieki bija tad, ja komūnisti kādu rietumnieku saukāja par „kapitālistu" vai „fašistu", vai vietējo — „par komūnistiskās idejas neizpratēju." Mēs zinājām, ka tas domā visu mūsu apspiesto domas un varbūt arī ko dara šai virzienā.

Taču jau dažas dienas vēlāk saņēmu ziņas, ka šis pats neatlaidīgais pielūdzējs apmeklējis krievu sūtniecību Bonnā pirms ierašanās pie manis, un to pašu atkārtojis pēc tam. Katrs komentārs te liekts."

— Kā skatāties uz palīdzību tautiešiem Latvijā? —

„Tā viņiem ļoti vajadzīga. Pirmajos pēckaŗa gados katram vēl bija kaut kas no „sliktajiem" kapitālistu laikiem, — drēbes, pārtika. Bet tagad visas rezerves izsīkušas. Ja nebūtu Rietumu palīdzības, viņu stāvoklis būtu nesalīdzināmi smagāks. Bez tam šiem saiņiem ievērojama politiskās propagandas nozīme. Vēstules dod morālisku atbalstu. Dienām tās pārspriež tuvu draugu vidū. Ja Latvijā dzīvojošais raksta un viņam neatbild, viņš jūtas apvainots. — Rietumu laudis dzīvo brīvi, labos apstākļos, kas viņiem ar mums, — tad dzird sakām. No Sibirijas nebistas, jo Latvijā dzīve sarežģītāka un grūtāka. Sibirijā jūt vairāk garīgas brīvibas, jo nekas sliktāks tad vairs nevar notikt."

— Ko varat teikt par ārstniecību, medikamentiem? —

„Kadu laiku strādāju Braunšveigā chirurģes darbā. Parasto operāciju technika ne ar ko neatšķiras no tās, ko mācījos Latvijā .Kādu pusotra gadu praktizēju pie prof. Paula Stradiņa (tagad miris). Viņa zināšanas medicīnas laukā spiesti atzīt pat komūnisti, kaut politika viņam bija svešā lieta. Viņa klīni-

(Turpinājums 8. lpp.)

CELA VĀRDI

Izpriecas mēdz būt seklas, bēdas — dziļas.

☆

Neviena adata nav asa no abiem galiem.

☆

Tāli ūdeņi nevar izdzēst tuvus ugunsgrēkus.

☆

Viegli ticēt debesu likumiem, bet tik grūti tos pildīt.

☆

Pionijas zieds ir skaists, kad to atbalsta tās lapas.

Ķiniešu sakāmvārdi

FILMU Pasaule

Filma „A Night To Remember", ko izrāda Odeon - Carlton teātrī, radījusi dzīvu interesi arī šīs nodaļas lasītājos. Daži domā, ka filma „nav nekas sevišķs", bet citi to atzīst par ļoti reālu un iespaidīgu. Interesanti atzimēt, ka labas atsauksmes par Ranka organizācijas darbu devusi arī Emma Blisa, kas dzīvo Toronto un pati pieredzējusi šo lielo drāmu. Viņa izteikusies: „Filma bija tik reāla — tieši tā tas notika." Blisa domā, ka okeans paņēmis 1502 cilvēku dzīvības un izglābušies tikai 705 pasažieri. Skaļruņos varējis dzirdēt kuģa orķestri spēlējam „Tuvāk pie Dieva kļūt".

★

Nesen visu Holivūdu satricēja sēru vēsts — 53 gadu vecumā ar sirdstrieku miris viens no pasaules lielākajiem komiķiem — Luis Kostello. Viņš parasti uzstājās kopā ar savu partneri B. Abotu, kas ir 10 gadu jaunāks. Karjēras sākumā Kastello ar saviem jokiem pelnīja ne vairāk kā 20 dol. nedēļā, bet vēlāk par vienu pašu vakaru viņš saņēma 15.000 dol.. Visienesīgākā Abota un Kostello filma bija „Buck Privates", kuras uzņemšana izmaksāja 250.000 dol. Šī filma pēc vairākiem gadiem ienesa Universal - International studijai ap 10 milj. dolaru.

★

ASV un Pad. Savienība kultūras vērtību apmaiņā ietvērusi arī filmu apmaiņas līgumu. Pad. Savienība izvēlējusies „Vecais vīrus un jūra", Oklahoma", „Martī", „Lielais Karūzo", „Lilī" un „Viena sirds un viens kronis". ASV uzņemtās filmas Pad. Savienībā pēdējoreiz izrādītas 1937. gadā.

ASV izvēlējusies šādas Pad. Savienības filmas: „Kad dzērves lido", „Gulbju ezers", „Idiots", „Cirkus zvaigzne", „Otello", „Klusā Dona" un „Don-Kichots".

A. K.

MARTAS TŪTERES AUDZĒKŅU PARĀDE

Studijas vadītāja M. Tūtere (vidū) ar saviem audzēkņiem.

Martas Tūteres audzēkņu pēcpusdienu šoreiz reprezentēja 30 audzēkņu, sākot ar iesācējiem un beidzot ar 10. gatavības pakāpi pēc šejienes konservatorijas programmas. Aiz pārskatīšanās, diemžēl, iznāca nokavēt koncerta sākumu, tāpēc izdevās noklausīties vienīgi programmas otro pusi, sākot ar Ilzes Mednes vingri atskaņoto Šuberta A-dura Impromptu. Viņai sekoja Marita Grīnberga, Arija Jēkabsone, Tālis Ozoliņš un Krista Soste, spēlēdami Šuberta, Šopēna, Brāmsa, Bacha u. c. 9. gradam atbilstošus skaņdarbus.

Desmito gradu pārstāvēja Anda Grīķe (Bethovena sonāta), Daina Groskaufmane (Mocarta sonāta), Valda Svenne (Bacha Prelūde un fūga) un Brigita Dobele ar Bacha Preludi un Kobalevska Variācijām. — Visi minētie audzēkņi jau sasnieguši itin vingru tehniku un, sekodami skolotājas norādījumiem, arī pietiekami skaidru un izkoptu mūzikālā priekšnesuma līniju. Atkarībā no iedzimtām spējām un dienišķā darba svārstās arī sasniegumi, bet liekas, ka daudziem jau mūzika kļuvusi par sirds lietu. Tas, šķiet, ir arī daudzu vecāku un skolotājas galvenais nodoms un mērķis no dzirdētā, vienam otram neatlaidīgā darbā var pavērties mūzikā arī tālāki ceļi, bet par to visdrošāk spriest pašai skolotājai, kas savus audzēkņus pazīst vislabāk.

Audzēkņu priekšnesumiem izvēlētā programma viscaur mūzikāli saturīga, un šai ziņā Marta Tūtere nepazīst nekāda kompromisa — dominē klasiķi un romantiķi. Arī programmas iestudējums viscaur mūzikāli apzinīgs un rūpīgs, neraugoties uz dažām atmiņas kļūdiņām un citām gluži neizbēgamām nejaušībām, par kurām paši spēlmaņi parasti uztraucas mazāk par skolotāju. Jāsaka, ka Marta Tūtere veic lielu un svētīgu mūzikālās audzināšanas darbu, un audzēkņi viņas norādījumiem var sekot ar paļāvību. Viņa ir laba, rūpīga un pacietīga skolotāja, kas droši pārzina visas tās kas uz mūzikas mājokļiem.

J. Cīrulis.

JAUTRAJĀ ATKUSNĪ

TLB dāmu komitejas rīkotais jautrais vakars „Atkusnī" biedrības telpās pulcināja pilnu zāli interesantu. Klātesošie ar klusuma brīdi pieminēja plkv. O. Kalpaku. Šai sakarā B. Senkēviča nolasīja attiecīgu dzejoli, veltītu šim gadījumam. Vakara jautrajā daļā piedalījās režī. F. Lintiņš ar humoresku par TLB dzīvi. Mūzikālos priekšnesumus sniedza Juris Millers (ģitara) un Vilis Ādmiekers (akordeons). Vakara dalībnieki ar dzīvu interesi noskatījās arī V. Rudziša krāsu filmā, kurā uzņemti vairāki latviešu dzīves notikumi Kanadā. Par dekorātīvo pusi bija rūpējies mākslinieks O. Grebže.

CEĻA BIEDRS

Ir iznācis „Ceļa Biedra" februāra numurs. Saturā māc. K. Brieža, archibīskapa Dr. T. Grīnberga, māc. E. Rūša, prof. Dr. E. Leimaņa, māc. K. T. Kuškevica, māc. R. Zariņa, A. Kaupiņa, prof. Dr. P. Jurevičā raksti, K. Brences dzejolis un informācijas par baznīcas darbu.

Mēnešraksta abonēšanas maksa $3,- gadā un to var pasūtināt pie māc. E. Kiploka, 3204 Columbus Ave., Minneapolis 7, Minn., vai arī vietējās latviešu draudzēs.

VAI MĒNESS VĒL IR „DZĪVS"?

Kā konstatēts pēdējos pētījumos, mēness nav pilnīgi atdzisis. 1958. gada novembrī astronomus un ieinteresētās aprindas satrauca paziņojums, kā astronoms Dr. Nikolajs Kosirevs 3. novembrī ar savu 50 collīgo reflektoru astrofizikālajā observātorijā Krimā novērojis uz mēness, dienvidos no tā vidus, pie Alfonza kalnāja parādību, kuŗa līdzinājusies vulkāna izvirdumam: sarkanu plankumu, kas 2 stundu laikā divkāršojies un tad pamazām saplacis. Spektrs rādījis, ka lieta grozās ap vulkānu gāzēm un pelniem.

Intensīvāk novērot mēnesi pamudinājis amerikāņu astronoms D. Alters, kas jau 1957. gadā novērojis līdzīgu parādību. Mēnesi novēro jau 150 gadus, un arvienu uz tā redzamas pārmaiņas. Nav izslēgta varbūtība, ka mēness tomēr vēl ir „dzīvs".

Astronoms Persijs H. Vilkins secina no saviem pētījumiem, ka, salīdzinot mēnesi ar zemi, tas ir miris, bet mēnesim ir sava īpata dzīvība, jo reizēm mēness pārklājas ar pelēkām svītrām, kas liecinot par „trūcīgu augsni". Sevišķas pārmaiņas almaz novērotas Alfonza kalna apkārtnē un pašā kalna ieplakā.

Ja nu tā, tad pirmais satelīts, kas nonāks uz mēness, satapsies ar mēness cilvēkiem. Bez tam mums nemaz nav zināms, kas atrodas mēness tajā pusē, kuŗu tas zemes iedzīvotājiem slēpj. Arī šī laikmeta intensīvākie mēness pētnieki, angļi Vilkins un Mūrs, atzinuši, ka no tā krāteriem izplūst gāze un pelni. Ja izgudros vēl spēcīgākus novērošanas instrumentus, var notikt, ka uz zemes centīgā pavadoņa saskata „daudz vairāk".

-ro.

ANGLIJĀ IZNĀKUSI LATVIEŠU AUTORES GRĀMATA

Lielajā angļu laikrakstā „Observer" ir ievietots iss aizrādījums par grāmatu „One Woman's War", kuŗu esot sarakstījusi latviete Asja Mercere („Mrs Asja Mercer, a Latvian") kopā ar Robertu Džeksonu. Autore esot bijusi medicīnas studente krievu armijas ienākšanas laikā. Krievu izturēšanās bijusi tik necilvēciga, ka vācieši apsveikti pirmajā laikā kā atbrīvotāji. Autore esot piedalījusies „pretestības kustībā" abu okupāciju laikā. Viņas grāmata apvienojot dēku romāna elementus ar nacionālās traģēdijas patosu.

MŪZIKA TORONTO

Bija patīkami pēc ilgāka laika dzirdēt atkal vienu no Toronto simfoniskā orķestŗa svētdienas koncertiem Maseja hallē ar kanadiešu pianistes Marianas Grudeļas piedalīšanos. Diriģenta Valtera Suskinda vadībā TSO atskaņoja Elgāra, Šabrjēra un Debisī darbus. Ievērojamākais darbs šajā izcilajā koncertā bija Rachmaņinova Rapsodija par Paganini temu klavierēm un orķestrim. Kas gan varēja iedomāties, ka arī raksTāmmašīna reiz kļūs par mūzikas instrumentu!

★

Interesants bija arī Toronto universitātes simfoniskā orķestŗa un koŗa koncerts universitātes aulā, uz kuŗu vairumā bija ieradušies studenti no pašas universitātes un Toronto Karaliskās konservatorijas. Programmā bija Bacha, Haidna, Koplanda, Viljamsa un Masnē darbi. Šajā orķestrī vairākus gadus spēlē mūsu jaunās paaudzes vijolnieks Vaironis Bērziņš. Viņš ir Toronto Karaliskās konservatorijas audzēknis un bieži uzstājies arī latviešu sarikojumos.

★

Nākošais Jorkas koncertsavienības koncerts notiks 21. aprilī Ītona auditorijā ar Morīnas Foresteres piedalīšanos. Direktors Dr. Heincs Ungers diriģēs Brāmsa, Mendelsona un Bruknera darbus.

★

Pastā: šinīs dienās pastnieks atnesa kādu jauku kartīti, kuŗai apakšā parakstīts: „Teatro alla Scala (interno) Milano". To sūta mūsu toposā māksliniece Irēna Zaļaisozols, kas Itālijā mācās dziedāšanu pie bij. Skala un Nujorkas Meropolitēna operas solistes Džinas Džinjas. Viņa, cita starpā, raksta: „Esmu pašreiz bieža viešņa Skalā — vismaz divas reizes nedēļā. Šogad līdz šim redzētā skaistākā opera bija Pučini Turandota ar Birgitu Nilsonu galvenajā lomā."

— š.

Māte Latvijā meklē
ALOIZU MEDINU
no Rīgas.

Beidzamā laikā bijis Vācijā — Hercfeldā.

Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt:

V. MEDIŅŠ,
SANATORIUM LAUTRACH,
(13b) MEMMINGEN,
GERMANY.

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

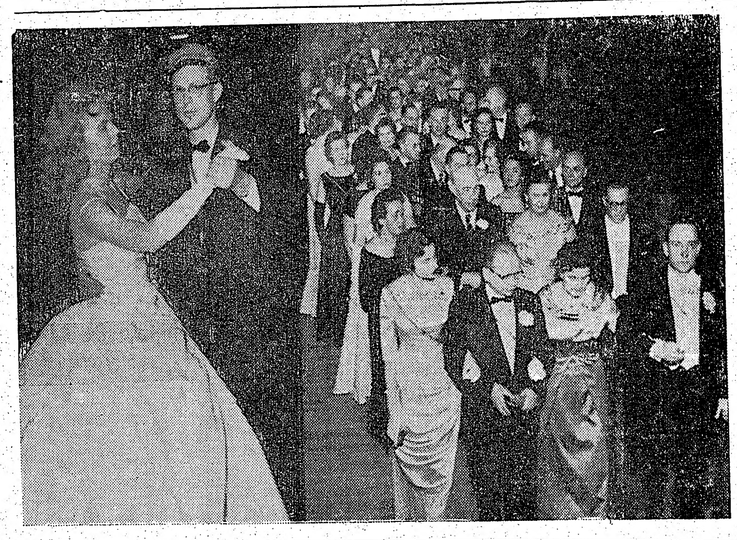

Tradicionālā Kalpaka balle Toronto šoreiz bija izdevusies sevišķi spoži — gan apmeklētāju skaita ,gan sirsnīgās noskaņas ziņā. Uzņēmumā pa labi — T.K.K. seniors J. Bērziņš vada polonēzi ar kalpakiešu K. Taņņa kundzi, seko K. Tannis ar J. Bērziņa kundzi, u. c. balles viesi. Vidū — kāda viesu grupa, ar dziedoni E. Karlsoni - Bērziņu centrā. Pa kr. balles viesi. Vidū — kāda viesu grupa, ar dziedoni E. Karlsoni - Bērziņu centrā. Pa kr. — eleganto tērpu un daiļa valkātāju parādē: O. Brenķis ar kundzi, E. Kalniņa, arch. V. Upenieks, dzejniece V. Toma paziņu ielenkumā.e J. Kreiļa uzņ.

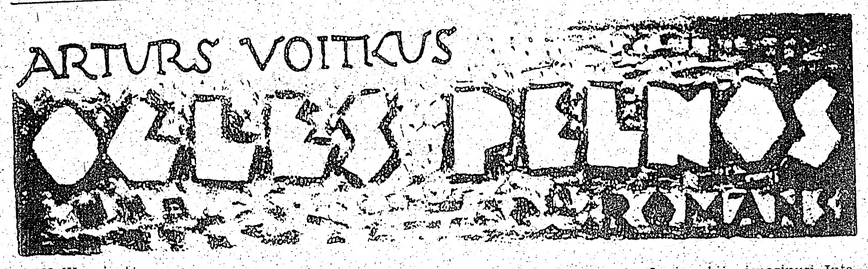

A. Nulīša vinete

(22. turpinājums)

„Iepazīsies, iepazīsies! Tā ir maza vaina. Dažs pat sava tēva nepazīst, bet vai tāpēc visu mūžu mājās sēd? No sīr, un ja tev no drēbes gabaliem kaut kas vajadzīgs, tad tik pieklauvē — man pa tiem gadiem šīs tas salasījies," Ķelputs piedāvāja, savā istabā atgriezdamies.

Imants vēlreiz izņēma ielūguma kārtīti un to apskatīja — ielūgums bija roku rakstīts, ļoti laipns ,bet ļoti īss — Jānis Ziemelis un Ieva Ziemele lūdz pagodināt un ierasties tad un tad, tur un tur mazās mājas viesībās.

Tātad viņa brīdinājumu Ziemelis nebija ievērojis, un šīs viesības pat varēja būt rīkotas ar nolūku pierādīt, ka viss, ko cilvēki par Ziemeļa kundzes veselību sarunājuši ,uzskatāms par baumām.

Cik gadu bija pagājis, kopš viņš pēdējoreiz bija kārtīgās viesībās? Divpadsmit? Vai vairāk? Iedzeršanas Slokā nevarēja saukt par viesībām — tajās viņš piedalījās tikai ar vienu nolūku — ne ar kaut ko neizcelties citu starpā. Ne ar tikumiem, ne netikumiem. Kad kliedza citi — kliedza viņš; raudāja citi — raudāja viņš, dzēra un liksmoja citi — to pašu darīja viņš.

Kā tagad cilvēki uzvedas viesībās? Droši vien, šai ziņā ierašas un tikumi daudz nebija mainījušies: Ķelputs minēja, ka ēdienus sūtīšot no Vagulāna veikala, to būšot maz, bet dzeramā netrūkšot. Tātad — arī šai ziņā viss pa vecam. Un dāmas tāpat nāks izrotājušās un izskaistinājušās, bet kungi sastīvinātos kreklos un laipni smaidīdami, un visi izturēsies tā, it kā viņus vienotu visīstākā draudzība, nespiestu nekādas rūpes, un vienīgais sanākšanas mērķis — pavadīt patīkami laiku. Bet īstenībā katram būs līdzi kāda bēda, kuŗu aizmirst nav iespējams arī tad, ja acis smaida, un cits citā viņi skatīsies ar aizdomām un bažām, un īstais ierašanās nolūks būs katram cits un — savs.

Arī viņam.

Jo — ja viņš ies, tad tikai, lai iepazītos ar sabiedrību, kas Intu pārvērtusi, lai redzētu Ziemeli tai vidē, kurā viņš jūtas labi, un kuŗā viņu bija iepazinusi Inta, un beidzot — un par visām lietām — lai arī šeit ne ar ko neizceltos. Lai arī šeit ieplūstu masā. Pietika jau ar rētām viņa sejā.

Nevienam nav jāzina, ka tādas arī viņa sirdi.

Tikai — lai kā pūlējās — vienu viņš nevarēja izdomāt: iemeslu, kāpēc viņš bija aicināts.

★

Lilija par Ziemeļa aicinājumu nebrīnījās — tās nebija pirmās viesības, ko Ziemeļi rīkoja, un vienmēr viņa bija tajās piedalījusies.

Bez tam Lilijai parasti bija piekritis svarīgs uzticības pienākums — darīt zināmu pārējiem aicinātajiem viesiem, kāda kopēja dāvana mājasmāti pašreiz visvairāk iepriecinātu. Sākuma gados kopējās dāvanas doma bija patīkama kā dāvinātājiem, tā apdāvinātajam — pirmie tika lētāk cauri, pēdējais — ieguva dāvanu, kas katrā ziņā bija vērtīgāka nekā atsevišķo ciemiņu nestie ziedi, kas parasti jau otrā dienā novīta.

Ar laiku tomēr atklājās šīs sistēmas vājās puses — Ziemeļa kundzes prasības bija augušas — ne tikai neatlaidīgi, bet arī strauji. Sakarā ar to Lilija iekļuva nepatīkamās spīlēs: no vienas puses gribējās iztapt draudzenei, bet no otras — nebija patīkami noklausīties dažādajās piezīmēs, ko viens otrs izteica, dzirdot Lilijas aizrādījumu, kas šoreiz visvairāk iepriecinātu Ziemeļus — pareizāki Ziemeļa kundzi.

Bet šoreiz bija citādi.

Vispirms jau aicinājums bija piesūtīts vēstulē — tikpat formāls kā pārējiem viesiem. Bez tam Lilija nevarēja aizmirst neseno sarunu, kad Ziemeļa kundze bija stāstījusi par savu nelaimīgo laulību, par aizdomām un bailēm, ka Ziemelis tīko pēc tās dzīvības. Ja laulāto starpā valdīja šādas attieksmes, kāpēc viņi rīkoja viesības? Tur vajadzēja būt kādam iemeslam, ko citi nezināja.

Bet kādam?

Varbūt Ziemeļa kundze bija nodomājusi viņu pārsteigt? Vai nevarēja būt, ka Pēteris ziņojis, ka ieradīsies, un Ziemeļa kundze tagad gribēja Liliju iepriecināt? Kādreiz — tas gan bija jau pirms gadiem — viņas centās viena otru laiku pa laikam pārsteigt ar kādu dāvanu, gan negaidītu aicinājumu uz kino vai koncertu, gan — ja nebija nekā cita — ar kādu interesantu baumu. Protams, viņas bija drusku atsvešinājušās. Bet viņas nebija vienīgās, kas, gadiem aizejot, bija atradušas ne tikai jaunus draugus, bet arī citas, agrāk nepazītas intereses. Viņas nebija vienīgās, kam pamazām bija sācis likties, ka agrāk bijušas par daudz provinciālas, un ka beidzot pienācis laiks sekot tā sauktajiem lielās pasaules paraugiem.

Patiesībā Lilija vairs pati neticēja varbūtībai, ka Pēteris Pūpols kādreiz pie viņas atgriezīsies. Kaut arī citu priekšā viņa vēl vienmēr tēloja līgavu, kas pacietīgi gaida līgavaiņa atgriešanos, sirdī viņai nekādu šaubu vairs nebija. Protams, nebija patīkami to zināt, bet vēl nepatīkamākas bija domas par to, ka nekur nebija saskatāms pieklājīgs atkāpšanās ceļš. Ziemeļa kundzes dīvainā izturēšanās pēdējā laikā viņu bija aturējusi Ziemeļus apciemot tik bieži, kā viņa to darīja agrāk, un līdz ar to viņai trūka vienas, otras informācijas, ko viņa citkārt tur ieguva.

Aicinājums bija pietiekams iegansts, lai Lilija vakarā piezvanītu Ziemelei. Viņas apmainījās parastajiem pieklājības vārdiem, pie kam Ziemele neslēpa prieku, ka Lilija aicinājumu pieņēmusi.

Bet Lilija nekad nemēdza ilgi mīņāties.

„Jums, Ziemeļa kundze, kāda īpaša goda diena?"

„Ai nē, tikai tāpat . . . Gribējās atkal kādus draugus redzēt, mīļā Lilijas jaunkundze," Ziemele saldā nevainībā stāstīja, „tik ilgi esam dzīvojuši klusi un atturīgi, ka sāk gandrīz vai aizmirsties, kādi izskatās mūsu tuvākie draugi."

„Vai daudzi lūgti?"

„M-mmm . . . jā . . . nē . . ." Ziemele it kā izvairījās, „daži pāri . . . jūs gandrīz visus jau pazīstat . . ."

„Kuŗi? Jūs taču, Ziemeļa kundze, zināt, kāpēc to jautāju — ja jau visi pazīstami, tad vārētu atkal padomāt par kaut ko kopīgu — ē — par kaut ko, kas jums darītu prieku, ko?"

Bet Ziemele šoreiz noteikti paziņoja, ka nekā nepieņems. Viņa izstāstīja visu gaidāmo viesu vārdus — vienīgais ,kas Lilijai bija tikai pavirši pazīstams, bija Valdis Grants — bet tiklīdz Lilija ierunājās par kopējo dāvanu, tā Ziemele kļuva cieta.

„Nekādā ziņā. Tie laiki pagājuši. Kas mums vajadzīgs, to nopērkam paši. Ja kāds paņem līdzi ziedus, tad tā viņa darīšana, bet mantu dāvināšana vairs nenotiks. — Ceru, ka jums patiks Grants; viņš ir ār-kār-tī-gi interesants vīrietis. Tāds, ziniet, sevī noslēgts, kluss Liekas, viņš bijis karavīrs, ievainots, bet nekā nestāsta ne par sevi, ne par saviem varoņdarbiem."

Lilija uzreiz ieklausījās vērīgāk — tātad tādas tās lietas!

Labi, ka viņa tagad to zināja; nu, vismaz bija skaidrs, kāpēc Ziemeļa kundze baidījās no sava vīra.

Un Lilija, domas par Pēteri nobīdīdama otrā vietā, sāka iekšēji gatavoties gaidāmajām viesībām.

10.

Ziemele, viesībām gatavodamās, pēdējās dienās māju bija posusi, kārtojusi, pārkārtojusi un pārposusi vismaz pa trīs lāgi dienā. Brīžiem viņai likās, ka iesārtā stāvspuldze labāk izskatīsies pie zaļā zvilņa; brīžiem — pie sarkanā. Viņa pārbīdīja zvilņus, bet zaudēja istabas kopskats. Viņa atstūma zvilņus atpakaļ vecajā vietā, bet pārvietoja spuldzes. Arī tas nederēja. Spuldze nāca atpakaļ, kur bijusi, bet tās vietā mazais galdiņš no pašas gulamistabas, un maza, zila spuldze uz tā. Bet arī tā nevarēja un galdiņš nokļuva loga tuvumā, savu vietu atdodams jaunajam radio un patafona kombinējumam sarkanajā magoņkoka skapītī.

Pienāca sestdiena, ieradās Ozolmaņu Kristīne, lai māju iztīrītu viesībām, bet Ziemeļa kundze vēl skaidri nezināja, kur katrs mēbeles gabals atradīsies.

„Lai nu kundzīt, gan es," Kristīne nolika mēteli, „jūs tikai vairāk pa savu galu. — Tad nu ir laiciņš! Iegriezies aukstumā, velk kā ar drāti smadzenes ārā."

Ozolmaņi bija liela ģimene, un Kristīne sestdienās staigāja mājas patīrīdama, lai pelpelnītu, jo paša un pašas nedēļas algas nepietika, ko visus četrus bērnus pabarot un apģērbt. Pa mājām staigādama, Kristīne vienmēr labi pārzināja jaunāko sabiedriskajā dzīvē.

„Ko dzird jaunu?" Ziemele sāka kārtot ziedus vāzē, „Kā veicas Vagulāniem ar veikalu?"

„Nu — tā, tā . . . Piektdienas vakaros un sestdienās pircēju diezgan, bet citās dienās tik ir kā kāds puika pēc dzindžera. Madama neprotot angliski — nevar sarunāt, ja kādam kāda vajadzība. Smaida tik un saka okē, okē. Bet kas tev nu par okē, ja pircējam vajaga mantu, kas stāv pagrabā, bet šī to nesaprot!"

„Milzums pats pa nedēļu nesot mājā? Strādājot Bridžportā?"

„Tā? Varbūt. Bet tie ir kārtīgi cilvēki. Abi dūšīgi. Abi strādā. Vai tie jums arī šovakar nāks?"

„Aicināti ir," Ziemele attīrīgi atbildēja.

„Tad jau būs. — Lilijas jaunkundze tak arī?"

Ziemeļa kundze nepaguva atbildēt — pie durvīm zvanīja.

(Turpinājums sekos)

Gal

BOHĒMIETIS AR M

Jānim Strodam atklāj iz

Kādā namā, tajā Čikāgas daļā, kur visām ielām prezidentu vārdi, mitinās mākslinieks Jānis Strods. Kāpiens ir augsts — piektais stāvs!

Ja kāds pie viņa ierodas nepieteicies, tad uz klauvējumu parasti atskan balss baritonā: „Kas tur mani atkal traucē?", bet, ja nācējs jau paredzēts, tad dzird: „Vai jau klāt? Un es domāju, ka vēl vismaz kāda pusstunda ir manā ricībā", un seko steidzīgs stāstījums, kas vēl nav paspēts izdarīt, lai varētu mierīgi pasēdēt un draudzīgi parunāt.

Tā apmeklētājam rodas laiks ieskatities Jāņa Stroda mitekli.

Ienācēju apsveic balti berzta dēļu grīda un askētiski pieticīgs mēbeļu grupējums. Gar sienām gleznas, latviski audumi un senatnīgi koka krucifiki. Podi, blodas, vāzes, vecāsmātes ciba un cimdi, un vecātēva koka kaķete uz galda, palodzēm un plauktiem. Galdi, ķebļi, grāmatu plaukti un zvilnis — Jāņa Stroda paša gatavoti.

Pievēršot skatu logam, apmeklētājs pāri tuvāko māju jumtiem redz Čikāgas centra debesskrāpjus. Skats kā radīts gleznošanai, droši vien, gleznotājs to arī darījis. Atnācējs pamet skatu atpakaļ, lai savām domām redzētu apstiprinājumu. Tomēr, neredz neviena namu vai ielas skatu. Ir — klusās dabas, portreti un dažas ainavas. Klusajās dabās — krucifiki, ziedi, podi, vāzes un pudeles. Ainavās — Latgales sēta vai vientuļa laiva. Liekas, ka 15 svešniecības gadi nav ietekmējuši Jāņa Stroda mentālitāti. Viņš ir palicis skaidrs dzimtenes dēls un arī īsts Latgales dēls, kaut dzimis un audzis Rīgā.

Apmeklētājs atceras kādreiz dzirdēto: cits te nemaz nebūtu nācis dzīvot, bet skaties, kas viņam par latviska gara citadeli un telpu plašumu. Bez tam mākslinieka ricībā arī plašs jumts, no kuŗa sevišķi naktis atveras krāšņs Čikāgas skats.

Kad galdā ir celta vina pudele un varžu ciskiņas, var sākties maza atpūta un sarunas.

Kā aizvada dienas mākslinieks?

Tās sākas agri, dar kās maizes dēļ aizpil lielāko daļu. Vakars i lēkumā, kad mākslī kāpj mitekļa slieksnī. stundas ikdieniškā r Ielās norimst trokšņi tumst logs pēc loga, Stroda darbnīcas log bieži nenodzīst lī Laiks ietikšķējis rit kad gleznotājs atsēž paveikto. Un bieži, pašam sevi kritizējot spēkā aizveŗas, galva tikai īsu mirkli, kā galā atpūties, viņš ce savas pilsoniskās gai

Tā aiziet dienas Daudz ir darīts, dau darīts. Gleznots, glez iegūtu vārdu vai nau pēc, ka citādi nav va ir pamests arī novi sūtīta paliek vēst Austrālijā, neatbil giem, bez atbildes p gas Mākslas institū mi nodot gleznas sk došanai.

Aizvien retākas k miskās sanāksmes J mājā, aizvien vai nieks vēlas būt vi dedzīgāks kļūst ne sevi krāsām un auc

Ir ne mazums reiz slinieks savā radīš aizmirst arī azaidu gavēdams nododas

ĢIRTS SALNAIS

(206. turpinājums)

Laila gandrīz neelpoja. Inras paraksts ātri iz viņas skatā. Burtu vietā izauga meži un birztalas bija viņa un Inra blakus, blezos ziemciešu tērpos bārdām apauguši puiši, bruņoti līdz zobiem, — viņ kā iznākuši no Kurzemes cietokšņa, no neuzvar cīnītājiem pārvērsti vilkos. Ārste nespēja valdīt i saviļņojumu un kā bēgdama izmetās sameklēt O.J kāds klusi brēca. Nē, — Lailai nebija nevienam jā kas notiks?

Ienāca Liliāna un smaidīga sačukstējās ar M uz brīsniņu pārējo uzmanību atraudama no Viņš atslēja un pagorija piecus, kā pārvietotu neērtu nastu. Sirdi cēlās nelaba skaudība uz m ne mazās dusmas. — Cik smalki viņa vēstulē izi sies, it kā saudzēdama bankrotējušus draugus no apziņas pārmetumiem! Visa garā, izgudrā plājiena runājot aci pret aci, šautu kā ar liesmumetēju „Sveiki, eksistenciālisti! Vai nebūsit diezgan dz kā pa taukiem un tēlojuši dusmīgos jaunos cilvēku Vai nebūsit diezgan spēlējuši platīti par savu saglabāšanu nākotnes Latvijai un Igaunijai? Jeb vēl ērtāk nav aizbildināties, ka „mūsu problēmas laikmetā jāņem plašāk un dziļāk!" — Laujiet nu nodarboties ar šīm lietām tiem, kas tam raditi, u kam neklausa kājas vai rokas. Par velti izliekaties nekādu problēmu nav, atskaitot bailes no bezdar Naminus cēla un cels arī bez jums, — un cēla ja kad jūs vēl zem skaistajām Alpu debesīm; māla gulot, ēda utis. No jums gan drīkstētu gaidīt vair seles rūgtuma, sirds skarbuma, un naida un — vēr

Pēteris neviļus saskatījās ar mūzam greiz Livuleju. Tēlnieks, kas allaž ignodams par pasau

VS'?

rmaiņas al-
a kalna ap-
na ieplakā.
rmais sate-
nēness, sa-
s cilvēkiem.
naz nav zi-
nēness tajā
s iedzīvotā-
likmeta in-
ētnieki, an-
atzinuši, ka
ist gāze un
vēl spēcīgā-
strumentus,
mes centīgā
daudz vai-
-ro.

KUSI
TORES

rakstā „Ob-
iss aizrādī-
„One Wo-
esot sarak-
a Mercere
a Latvi-
tu Džekso-
usi medici-
armijas ie-
ievu izturē-
ilvēciga, ka
majā laikā
re esot pie-
ās kustībā"
Viņas grā-
ku romāna
ālās traģē-

ista
SONS
rairie Ave,
un kārto
s.

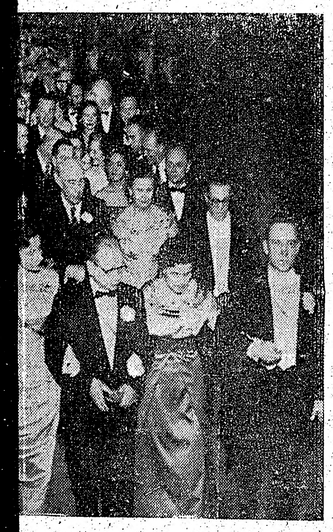

š bijis kaŗavīrs, ievainots, bet nekā nestāsta
i, ne par saviem varoņdarbiem."
nzreiz ieklausījās vērīgāk — tātad tādas tās

ka viņa tagad to zināja; nu, vismaz bija
pēc Ziemeļa kundze baidījās no sava vīra.
ja, domas par Pēteri nobīdīdama otrā vietā,
i gatavoties gaidāmajām viesībām.

10.

. viesībām gatavodamās, pēdējās dienās mā-
usi, kārtojusi, pārkārtojusi un pārposusi vis-
s lāgi dienā. Brīžiem viņai likās, ka iesārtā
labāk izskatīsies pie zaļā zvilņa; brīžiem —
Viņa pārbīdīja zvilņus, bet zaudēja istabas
iņa atstūma zvilņus atpakaļ vecajā vietā, bet
puldzes. Arī tas nederēja. Spuldze nāca at-
bijusi, bet tās vietā mazais galdiņš no pašas
as, un maza, zila spuldze uz tā. Bet arī tā
galdiņš nokļuva loga tuvumā, savu vietu
unajam radio un patafona kombinējumam
magoņkoka skapītī.

sestdiena, ieradās Ozolmaņu Kristīne, lai
u viesībām, bet Ziemeļa kundze vēl skaidri
ur katrs mēbeles gabals atradīsies.

kundzīt, gan es," Kristīne nolika mēteli,
vairāk pa savu galu. — Tad nu ir laiciņš!
ukstumā, velk kā ar drāti smadzenes ārā."

ni bija liela ģimene, un Kristīne sestdienās
jas patīrīdama, lai piepelnītu, jo paša un pa-
algas nepietika, ko visus četrus bērnus pa-
ģērbt. Pa mājām staigādama, Kristīne vien-
ārzināja jaunāko sabiedriskajā dzīvē.

ird jaunu?" Ziemele sāka kārtot ziedus vāzē,
Vagulāniem ar veikalu?"

tā, tā . . . Piektdienas vakaros un sestdienās
zgan, bet citās dienās tik ir kā kāds puika
ēra. Madama neprotot angliski — nevar sa-
ādam kāda vajadzība. Smaida tik un saka
et kas tev nu par okē, ja pircējam vajaga
stāv pagrabā, bet šī to nesaprot!"
ns pats pa nedēļu nesot mājā? Strādājot

ārbūt. Bet tie ir kārtīgi cilvēki. Abi dūšīgi.
Vai tie jums arī šovakar nāks?"
u ir," Ziemele attūrīgi atbildēja.
u būs. — Lilijas jaunkundze tak arī?"
kundze nepaguva atbildēt — pie durvīm

(Turpinājums sekos)

BOHĒMIETIS AR MŪKA SIRDI

Jānim Strodam atklāj izstādi Čikāgā

Kādā namā, tajā Čikāgas daļā, kur visām ielām prezidentu vārdi, mitinās mākslinieks Jānis Strods. Kāpiens ir augsts — piektais stāvs!

Ja kāds pie viņa ierodas nepieteicies, tad uz klauvējumu parasti atskan balss baritonā: „Kas tur mani atkal traucē?", bet, ja nācējs jau paredzēts, tad dzird: „Vai jau klāt? Un es domāju, ka vēl vismaz kāda pusstunda ir manā ricībā", un seko steidzīgs stāstījums, kas vēl nav paspēts izdarīt, lai varētu mierīgi pasēdēt un draudzīgi parunāt.

Tā apmeklētājam rodas laiks ieskatīties Jāņa Stroda miteklī.

Ienācēju apsveic balti berzta dēļu grīda un, askētiski pieticīgs mēbeļu grupējums. Gar sienām gleznas, latviski audumi un senatnīgi koka krucifiki. Podi, bļodas, vāzes, vecāsmātes ciba un cimdi, un vecātēva koka kaņote uz galda, palodzēm un plauktiem. Galdi, ķebļi, grāmatu plaukti un zvilnis — Jāņa Stroda paša gatavoti.

Pievēršot skatu logam, apmeklētājs pāri tuvāko māju jumtiem redz Čikāgas centra debesskrāpjus. Skats kā radīts gleznošanai, droši vien, gleznotājs to arī darījis. Atnācējs pamet skatu atpakaļ, lai savām domām redzētu apstiprinājumu. Tomēr, neredz neviena namu vai ielas skatu. Ir — klusās dabas, portreti un dažas ainavas. Klusajās dabās — krucifiki, ziedi, podi, vāzes un pudeles. Ainavās — Latgales sēta vai vientuļa laiva. Liekas, ka 15 svešniecības gadi nav ietekmējuši Jāņa Stroda mentālitāti. Viņš ir palicis skaidrs dzimtenes dēls un arī īsts Latgales dēls, kaut dzimis un audzis Rīgā.

Apmeklētājs atceras kādreiz dzirdēto: cits te nemaz nebūtu nācis dzīvot, bet skaties, kas viņam par latviska gara citadeli un telpu plašumu. Bez tam mākslinieka rīcībā arī plašs jumts, no kura sevišķi naktīs atveras krāšņs Čikāgas skats.

Kad galdā ir celta vīna pudele un varžu ciskiņas, var sākties maza atpūta un sarunas.

Kā aizvada dienas mākslinieks?

Tās sākas agri, darbs dienišķās maizes dēļ aizpilda dienas lielāko daļu. Vakars iegulst pelēkumā, kad mākslinieks pārkāpj mitekļa slieksni. Aizrit vēl stundas ikdienišķā mājas solī. Ielās norimst trokšņi un satumst logs pēc loga, bet Jāņa Stroda darbnīcas logos gaisma bieži nenodziest līdz rītam. Laiks ietikšķējis rīta stundā, kad gleznotājs atsēžas pavērot paveikto. Un bieži, tā vērojot, pašam sevi kritizējot, acis nespēkā aizveras, galva noslīd un, tikai īsu mirkli, kā putns zara galā atpūties, viņš ceļas un sāk savas pilsoniskās gaitas.

Tā aiziet dienas, mēneši. Daudz ir darīts, daudz arī padarīts. Gleznots, gleznots, ne lai iegūtu vārdu vai naudu, bet tāpēc, ka citādi nav varēts. Daudz ir pamests arī novārtā. Neaizsūtīta paliek vēstule brālim Austrālijā, neatbildēts draugiem, bez atbildes paliek Čikāgas Mākslas institūta aicinājumi nodot gleznas skatei — pārdošanai.

Aizvien retākas kļūst bohēmiskās sanāksmes Jāņa Stroda mājā, aizvien vairāk mākslinieks vēlas būt viens, aizvien dedzīgāks kļūst nemiers atdot sevi krāsām un audeklam.

Ir ne mazums reižu, kad mākslinieks savā radīšanas darbā aizmirst arī azaidu. Kā mūks gavēdams nododas lūgšanām, tā viņš, nejuzdams izsalkumu un nedomādams par miegu, atdod sevi savai sirds kvēlei.

Kad apmeklētājs jūt, ka mākslinieka domas un runas atkal pie darba un audekliem, ir laiks atvadīties. Vēl daudz paveicams, jo atlikušas vairs tikai dažas dienas līdz J. Stroda gleznu skatei, Hull House, Bowen zālē.

Līdz šim tikai tuvākiem draugiem un mākslinīekiem bija iespēja iepazīties ar viņa gleznieciību, tagad izstādē ar to būs izdevība iepazīties visiem draugiem, labvēļiem un mākslas mīlotājiem.

Gleznu izstādes atklāšana 15. martā un tā ilgs līdz 22. martam.

T. M.

I. Šteins pie darba galda. Apakšā viņa grafika — Zvejniece.

INTERESANTA SKATE

Pirms došanās uz Halifaksu, lai tur strādātu jaunatvērtajā CBC televizijas studijā, savu gleznu, grafiku un zīmējumu skati 14. martā, pl. 6 p. p. DV namā Toronto, atklāj Ilgvars Šteins. Jaunais mākslinieks pirms 2 gadiem beidza Ontario mākslas kolledžu ar Ontario gubernātora zelta medaļu, kas ir jau zīmīgs liecinājums par viņa talantu un spējām. Līdz šim dažās izstādēs bija redzami atsevišķi viņa darbi, bet šoreiz I. Šteins reprezentēsies vienkopus ar 16 eļļām, 12 grafikām un 16 ogles un krīta zīmējumiem, lai īsti parādītu, kas paveikts un iecerēts. Izstāde būs atvērta līdz 22. martam, no pl. 12—9 vakarā.

Veronika Strēlerte

APLAMI SAPŅI

Dažreiz es grībētu hūt kaķis,
Ko katrs paglauda
Garāmejot.

Un citreiz suns,
Kas gul zem sava kunga loga
Dienu un nakti.

Lietū un salā.
Aplamie sapņi!
Bērni parausta kakim aiz astes

Garāmejot,
Un suns grauž savu kaulu
Vientulībā.

Mariss Vētra.

BALTAJĀ NAMĀ IERODAS HARIJS PLŪCIS

ATMIŅAS PAR LATVIJAS BALETU

IX

Venus kalnā, diemžēl, nonācu tik vēlu, ka Aleksandru Klinklāvu ar ragiem, tāpat kā Harriju Plūci, Osvaldu Lēmani, Eižēnu Leščevski, Žoržu Štālu-Brantu esmu vērojis tikai pa gabalu — no zāles vai aizkulisēm. Grūti man tāpēc viņus atcerēties plikus un spalvainus. Bet vai atmiņām par faunu un baleta izkristalizēšanos nepietiek ar — Aleksandru Lembergu, Rūdolfu Sauli, Juri Gotšalku, Eižēnu Čangu, Eižēnu Mežuli, Graudu, Viļeviču un, par visām lietām, ar brāļiem Fibigiem, Pauli un Arvidu? Kā fauns Pauls Fibigs bija nenoliedzami viskaislākais no visiem un, man šķiet, arī viskailākais. Viņam bija cieta, stingra, virišķiga, ārkārtīgi muskuļaina miesa. Grēks būtu to apslēpt ar melnām spalvām. Viņš ar savu bakchanteni pēc lielās dejas parasti atgūlās tieši pie Veneras vāļa un kaisli nurcījās tieši manu acu priekšā. Bija prieks skatīties, un ar Venēru mums par Pauli Fibigu arvien iznāca ko sačukstēties, pirms ieradās Trīs grācijas.

No Venus kalna man daudz personīgu atmiņu par mūsu baletu. Lielā Bakchanāle prasīja lielu dejotāju ansambli, un tieši Venus kalnā iepazinos ar visiem mūsu dejotājiem. Personīgā saskare radīja cieņu pret baletu, ko nemīlēju.

Vēl dziļāka cieņa pret viegli izskatīgām dejām radās tomēr tad, ja priekšpusdienās Baltā Namā pakāpos līdz galerijai un pakavējos galerijas publikas atpūtas telpās ar lielajiem spoguļiem un maziem, šauriem lodziņiem. Priekšpusdienās tur parasti trenējās un vingrinājās visi mūsu baletdejotāji pēc kārtas sadalītās stundās.

Stalts un balts ir Nacionālās Opears nams Rīgā. Tas gul uz liela ziedu paklāja, ko sauc par Operas apstādījumiem. No apstādījumiem uz Balto Namu skatoties, var redzēt sešas baltas kolonnas un lielu balkonu aiz tām. Uz lielā balkona ir alažs svaigs un smaržīgs gaiss, kas atlido no Bastejkalna, no kalnmalas ievām un akāciju krūmiem ap Timma tiltiņu. Aiz balkona ir liela, balta zāle. No ārpuses to neredz, bet baltajā zālē vakaros pastaigājas operu dārgākā publika, un manāma tikai tad, ja siltākos vakaros tā izrāžu starpbrīžos iznāk uz balkona atelpot. Siltākos ritos uz lielā balkona redzami dziedoņi ,kas sadziedas kopmēģinājumos lielajā un baltajā zālē. Baletdejotājus uz lielā balkona un baltajā zālē redz tikai kā viesus un — reti.

Baletam Baltā Namā nebija vietas ne baltajā zālē, nedz uz lielā balkona. Balets drīkstēja noskatīties uz Bastejkalnu, uz Brīvības pieminekli, un ieelpot svaigo, smaržīgo Rīgas vidienes gaisu tikai caur šauro lodziņu ierindu virs baltajām kolonnām. Garenie lodziņi Baltā Namā sēdēja virs platās, balto kolonnu dzegas un no operas apstādījumiem tos nevarēja pat saredzēt. Lai saredzētu kādu baletnieka seju, kas slāpst pēc svaiga gaisa baleta mēģinājumos, skatītājam no ārpuses bija jāatkāpjas vismaz līdz brīvības bulvāra tiltiņam un jāapgādājas ar binokli. Tik augstu Baltā Namā — aiz galerijas — auga Latvijas balets.

Baletu zemāk nevarēja likt. Nebija vietas. Dziedātāji tik augstu nespēja uzkāpt. Ja uzkāptu — aizelstos un nespētu padziedāt .Dziedātājiem ir smagāka ķermeņa būve. No piedzīvojumiem zinu, ka arī pasmago dizedoņu vidū ir atrodami pavisam labi laudis, un vieglo dejotāju vidū ļoti smagi raksturi, taču Nacionālā Opera savā darbā to nespēja un nedrīkstēja ievērot. Dziedoņiem galerijas baleta studija nederēja. Tā bija par augstu un tur trūka gaisa, kas dejotājiem nebūt nav esenciāli nepieciešams. Dziedātāji Nacionālā operā nekad nekāpa vingrināt balsis augstāk par pirmo balkonu. Dejotāji savus kāju vingrinājums turpreti uzskata jau uz augstajām kāpnēm un turpināja — galerijā.

Uz baleta studiju kāpu nelabprāt, tikai galīgas nepieciešamības dēļ. Baleta zālīte bija tumša un garena. Vienu sienu aizņēma milzīgs četrstūru spogulis. Gribot negribot lielajā spoguli bija jāredz augstajā kāpienā paša izspurusī seja. Pie sienām, kur nebija spoguļa, pat aizdurvēs atradās gaŗas stangas, kā Romas pagrabā pie pieslākļa, kur pieturēties, kad nevar vairs nostāvēt. Klasiskā baletā dejotājiem bieži vien jāstāv uz viena ikšķa. Pamēģiniet to izdarīt, un jums būs jāturas pie stangas daudz ātrāk nekā Romas pagrabā! Bez gaŗām stangām gar sienu nav nevienas baleta studijas, un parasti ap tām redz aplipušus vismaz pāri duču dejotāju.

— Te vienādig ko nebūt darās un ir . . . — mēdza paskaidrot Harijs Plūcis, kad baletā zālītē trenēja kopā pie 200 dejotāju no Nac. operas un Baleta skolas — Te splendid griežamies! Oh — ha!

Harijs Plūcis, pabeidzis bēgļu gados Maskavas baleta skolu, ieradās savā dzimtspilsētā un Nacionālās operas baletā ilgi pirms tam, kad deja izrāva Osvaldu Lēmani no dramatiskā aktiera mākslas studijām, bet citi vēlākie dižde jotāji, kā **Aleksandrs Lembergs un Co., vēl** neprata ne saburtot ābeci, nedz aizsniegt vienkāršā reizesrēķina augstās gudrības. Harijs Plūcis, par spīti stipri apaļām un, teiksim, viengabalaini neizteiksmīgām kājām, **atgriezās Rīgā ar** labi izskolotu, stabilu klasiskā baleta tehniku, — ar lieliskām, virtuozām piruetēm un tūrēm, un — kā nepārspējams „Entre Chat Quatre", kas, gaisā palēcies, skaisti tirina kājas. Bez tam arī baleta teorijās viņš bija gudrāks un daudz runātīgāks par Valdemāru Komisāru. Harijs Plūcis jo labi pazina tādus baleta speciālistus, kā — Michailu Fokinu, Mariusu Petipā, un francūžus — Didlo, Perrē, San Leonu. Atskaitot Fokinu, pārējie šeit minētie meistari gan bija jau miruši pie krievu klasiskā baleta izveidošanas, taču tas netraucēja Hariju Plūci uzskatīt viņus par dzīvām autoritātēm. Pa visiem kopā tie bija apvienojuši itaļiešu un to nespēja un nedrikstēja ievērot. Dziedoņiem galerijas baleta studija nederēja. Tā bija par franču klasisko deju pamatus un tā radījuši klasisko krievu baletu. (Turpinājums sekos)

GIRTS SALNAIS

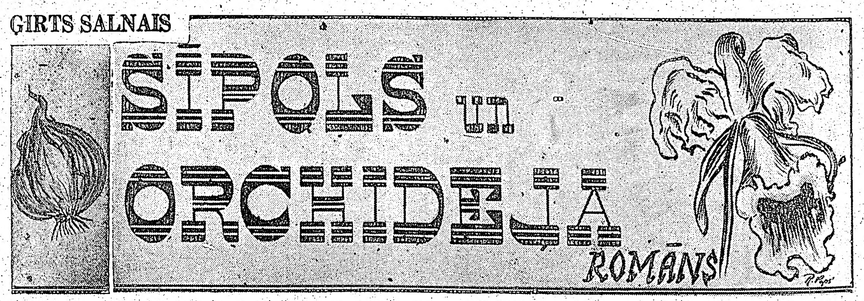

(206. turpinājums)

Laila gandrīz neelpoja. Inras paraksts ātri izplūda viņas skatā. Burtu vietā izauga meži un birztalas; tur bija viņa un Inra blakus, biezos ziemciešu tērpos; un bārdām apauguši puiši, bruņoti līdz zobiem, — viņi visi, kā iznākuši no Kurzemes cietokšņa, no neuzvarētiem cīnītājiem pārvērsti vilkos. Ārste nespēja valdīt iekšējo savilņojumu un kā bēgdama izmetās sameklēt Oli. Sirdi kāds klusi brēca. Nē, — Lailai nebija nevienam jāprasa, kas notiks?

Ienāca Liliāna un smaidīga sačukstējās ar Maiklu, uz brīsniņu pārējo uzmanību atraudama no Pēteŗa. Viņš atslēja un pagorīja plecus, kā pārvietotu tajos neērtu nastu. Sirdī cēlās nelaba skaudība uz māsu un ne mazās dusmas. — Cik smalki viņa vēstulē izlaipojusies, it kā saudzēdama bankrotējušus draugus no sirdsapziņas pārmetumiem! Visa garā, izgudrā plājiena vietā, runājot aci pret aci, šautu kā ar liesmumetēju — sak' „Sveiki, eksistenciālisti! Vai nebūsit diezgan dzīvojuši kā pa taukiem un tēlojuši dusmīgos jaunos cilvēkus? . . . Vai nebūsit diezgan spēlējuši platīti par savu vērtību saglabāšanu nākotnes Latvijai un Igaunijai? Jeb — vai vēl ērtāk nav aizbildinātīes, ka „mūsu problēmas atomlaikmetā jāņem plašāk un dziļāk!" — Laujiet nu labāk nodarboties ar šīm lietām tiem, kas tam radīti, un tiem, kam neklausa kājas vai rokas. Par velti izliekaties. Jums nekādu problēmu nav, atskaitot bailes no bezdarba . . . Naminus cēla un cels arī bez jums, — un cēla jau toreiz, kad jūs vēl zem skaistajām Alpu debesīm, māla dranķi gulot, ēda utis. No jums gan drīkstētu gaidīt vairāk dvēseles rūgtuma, sirds skarbuma, un naida un — vēriena. —

Pēteris neviļus saskatījās ar mūžam grēizdomīgo Livuleju. Tēlnieks, kas allaž īgnodams par pasaules nepilnību, jau jauni priecādamies, ka tūdaļ atklāsies jauns posts, gluži mefistofeliskā ironijā pačukstēja:

„Jauna spirāle, ko? . . . Kāds saldējuma un šokolādes rima atkal aizgrūdis Inrai kāju priekšā?"

„Ai —j," architekts drusku izmisīgi atmeta ar roku un, saviebies, skābeni puiciskā patosā izvaidēja: „Vēl cīņa nav galā. Tā nebeigsies . . . Tev —," piepeši apzinādamies nepieciešamās sekas, kas nebija novēršamas, pastāvot šai vēstulei un paliekot Olem tādam, kāds viņš ir, vārgi pameta ar otru roku, šāji pieteikdams: „Tev, Spīdola, Imanta palīgā ies!" (Skumji domāja: „Velna Ole! Kaut tam bez negantās stūrgalvības būtu iekšā kaut kas no normāla cilvēka!" Bet uz to nebija kā cerēt.)

Liliāna, Maikla uzmanīgi brīdīnāta, beidza čukstēties un apsēdās.

„Nu, kaut kas jauns?" nenocietās nepajautājis ārsts.

Architekts steigšus meklēja miglainus vārdus, bet galvā it kā viss aizsvilās, pēkšņi atskarstot, ka Maksis nemaz nebija ākstījies pa tukšo, pieminēdams šveiciešu brīvības cīnītāju. Šis asniņš nebija bez saknēm. Nu nevarēja laist vaļā baltus melus.

„Man ļoti žēl", minstinājās Pēteris. „Vēstule jau gan rakstīta manam draugam. Lūk, te viņš atgriežas," laimīgs ieraudzīja Oli un Lailu durvīs. Abu sejas bija cietas un skarbas. Pēteris it kā atdzīvojās un vienaldzīgi turpināja: „Mums jālūdz piedošana jums, Maikl. Inra tikko parakstījusi jaunu ārkārtīgi izdevīgu darba līgumu . . . Ar . . . ar . . . kolosālām izredzēm. Viņa nebrauks pie mums. Ikviens sapratīs — katram savs krekls tuvāk pie miesas," viņš steidzīgi un neveikli piezīmēja „Še viņai visa dzīve būtu jāsāk atkal no gala."

„Jā," Ole teica mierīgi, pateicīgi palūkodamies draugā, „un es, diemžēl, še nevaru palikt. Man Inra sagādājusi ļoti interesantu zinātnisku darbu celtniecības materiālu ražošanas nozarē." Viņš tā mazliet pakustināja vienu plecu, tad otru un, skumīgi atvainodamies, piebilda: „Vilhelma Tella klubu," blēdīgā naivumā nobeidza Maksimiliāns.

Ole piesarka. Maikls, draudzīgi uzsmaidīdams mierinot pacēla roku un teica:

„Neļaunojieties, Ole. Mums ir dažas ziņas par visiem jums, — it sevišķi par Inras gaitām. Ja tur būtu kas pret rakstītiem likumiem, to īstenībā vairs nav, kam apliecināt. Liecinieks ir miris. Citiem pagaidām zināms vienīgi tas, ka Inra ir literāra kluba biedrene un labprāt daudz ceļo. Bet tas jau nav nekāds grēks, ja literātūra katru ietekmē savā veidā." Viņš pavīpsnāja, padomāja, pasmaidīja un piebilda: „Mani kopš studentu dienām Aberdīnā saukā par sapņotāju un ne bez nicinājuma. Bet es nekaunos no šīs palamas. Lai to attaisnotu, esmu ļāvies daudzām ciešanām. Tāpēc arī nebrīnieties par turpmāko. Man, Maksim un Liliānai tā būtu bijusi diezgan liela vilšanās, ja Inra būtu ieradusies še uz palikšanu, un ja jūs, Ole, tagad nevēlētos steigties pie viņas. Jau pēc sejas spriežot, redzams, ka Pēteris tagad nolād līgumus, nolīgtus ar Liliānu par ceļamām celtnēm, un Laila ir ne mazāk uztraukta, ka uz ātru roku nevar pamest vietu, no kuras atkarīgas viņas aroda tiesības. — Mēs justos mazliet vilušies, ja tas tā nebūtu, un mūs dziļi aizkustina Inras drosme un neatlaidība. Man šķiet, es skaidri redzu, kādi mēs visi izskatītos simboliskā ainā, pie tam nežēlojot sevi paspodrināt ideālā gaismā. Mēs spiežam muguras, lai noturētu krītošu sienu, kamēr Inra dodas aiz tās, lai apgāztu to, kas cenšas mūs aprakt. Un man ir kauns, ka mēs neesam spējīgi darīt to, ko dara Inra. Taisni šodien dažiem no mums atklājās, ar kādiem nejēdzīgiem sīkumiem pieblīvēta mūsu ikdiena, kad to vietā varētu būt darbi, kas ne vien mierinātu pašus, bet palīdzētu citiem nostiprināt ceribu, ka viņi patiesi nav pamesti nelaimē. Ka tie nav tikai vārdi — mēs esam mēģinājuši Pēteŗa māsai apliecināt savas simpatijas. Maksis viņai nosūtīja piedāvājumu . . ."

„Viņa par to raksta vēstulē, bet . . .," gandrīz bez balss teica Pēteris, lāgā neticēdams, ka notiekošais ir īstenība.

„Mēs saprotam. Viņa neuzticas?"

„Protams," sacija Ole.

„Ļoti labi," teica Maikls. „Jums viņa uzticēsies. Lai jums būtu vieglāk šķirties no mums bez sīkiem rūpestiem, viens no maniem uzņēmumiem piešķirs jums gaŗāku komandējumu tirgus izredžu pētīšanai viņpus Atlantikam. Jūs to pieņemat?"

Ole lūkojās neticīgi caur pieri.

„Protams, ja ar to nesaistās kādi sevišķi noteikumi."

„Saistās," Maikla vietā smaidīgi atbildēja ārsts. „Jums būs Inras klubam jānodod daļa no tās naudas, ko Maikls piešķirs jūsu ceļa izdevumiem."

„Ziniet," Ole kā reibstot pastaipīja kaklu, sniegdams Maiklam roku, „man tomēr grūti ticēt, ka arī starp laimīgiem atrodami tādi, kam nepieciešams zaudēt prātu."

„Mēs paliekam cerībā, ka iepazīstot viens otru labāk un dziļāk, zaudēsim prātu arvien vairāk. Esmu pārliecināts, ka tiklab Pēterim, kā Lailai arī drīz zudīs sirdsapziņas pārmetumi. Pagaidām viņiem pietiks darba un raižu, lai Vilhelma Tella strēlniekiem netrūktu bultu."

Maikls sirsnīgi, cieši paspieda Oles roku.

Liliāna aicināja pusdienās un, paņēmusi inženieri zem rokas, veda ārā no istabas. Tiekot gaiteni, viņa pieliecās Olem pie auss.

„Mans vīrs lūdza pajautāt: Vai jums būtu iebildumi ceļot ar viņu kopā līdz Zenēvai? Viņam ir kāda ielgusi kaite, kopš kaŗa laikiem, ko solās ārstēt vienā no Šveices klīnikām. Viņš baidās, ka pietiekami labi nespēs izskaidroties ar speciālistiem vāciski."

„Jūs runājat par Metuzālu?" Ole centās slēpt nepatiku.

„Nē, es runāju par Maiklu."

„Kā, lūdzu?" inženieris apstulba.

„Jā, jā. Pēc īsa brīža visu uzzināsit.

„Ja vispār esmu nomodā — esmu galīgi apmulsināts," Ole iesaucās bez meliem.

„Neaizmirstiet, Ole, — šī arvien vēl ir visu iespējamību zeme," viņa bērnišķā priekā pieskārās ar kuplo matu vilni inženiera karstajiem deniņiem.

☆

Ejot pārējiem aizmugurē, Sibilla, kā allaž cīnidamās ar miegu un pārgurumu, klusi, vainīgi jautāja Livulejam:

„Vai jūs varētu man paskaidrot, par ko te īsteni bija runa?"

Tēlnieks padomāja un, it kā nokratījis kādu smagu lietuvēnu no sirds, svešādi rāmi teica:

„Kāds vanags pacēlies spārnos."

Sibilla šaubījās. „Par vanagiem gan, liekas, nebija runa."

„Būs," mierīgi atbildēja tēlnieks.

(Turpinājums sekos)

G. BATCHELLER BROKER
23 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hegarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultkieģeļu māja, 2 vannas istabas, 3 virtuves, moderna eļļas apkure, 2 garāžas. Kopīgā cena $16.500,- iemaksa $3.000,-, īpašums no parādiem brīvs.

BROADVIEW - DANFORTH: 7 istabu dubultkieģeļu māja, eļļas apkure. Skaists dārzs. Kopīgā cena $13.500,- iemaksa $2.900,-, atlikums uz 10 g. atklātu obligāciju.

DANFORTH - BROADVIEW: moderna, 10 istabu divstāvu, dubultkieģeļu māja, 3 vannas istabas, ūdens - eļļas apkure ,plats iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $22.500,- iemaksa $5.000,-, atlikums uz izdevīgām 10 g. obligācijām.

MAJU PIRCĒJIEM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀJAM BEZ GALVINIEKIEM PAR VISMAZĀKIEM PROCENTIEM UZ TRĪS GADIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

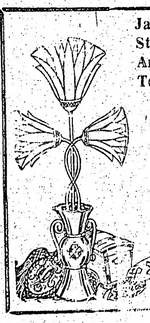

Ja apnicis tu dzīvi sūru,
Steidz tur, kur Bathurst šķērso Blūru;
Ar rozi, neļķi, tulpi, krokus,
Tev' iepriecinās veikals LOTUS.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.
KANADAS LATVIEŠU
DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS
SALONS
LOTUS

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
SŪTIET DĀVANU SAIŅUS LIELDIENĀM JAU TAGAD.
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(USSR LICENCĒTS)
MŪSU NODAĻAS:
135 W., 14th St., New York 11, N. Y., Tel. CHelsea 3-2583.
141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674
900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.
11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-5878.
132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.
308 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040
39 Raymond Plaza, W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2877.

Viņi labprāt sniegs Jums visu nepieciešamo informāciju. Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi.
100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās.
Mūsu kantoros ir pilnīgā izvēlē pirmklasīgas pārtikas vielas, rūpniecības preces, ādas, apavi, lakati, pulksteņi utt. par viszemākām cenām.
Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojuma maksas.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.
☆ Tautiskie izstrādājumi.
Pasūtiniet savlaicīgi.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace Toronto LE 5-6792

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNICA
IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPSANA. ILGVIĻNI.
MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

CAMPHORUB
jums var līdzēt, ja slimojat ar reumatismu, lumbago, neuralģiju, sciatiku, neuriti un visām citām kaulu, muskuļu vai nervu kaitēm.
Pasteidzieties! Līdz 1. aprīlim porc. zāļu $2.00, pēc tam $3.00.
Pieprasiet: HERMINE AUDERS CAMPHORUB CO.,
371 ST. CLARENS AVE., TORONTO 4, ONT., CANADA

SUN LIFE OF CANADA
Vilis Smuja
vienmēr Jums pakalpos
apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai paraksti
60 Victoria St. Room 413, Toronto 1, Ont.
Birojā EM 4-5141. Mājā HO 3-0756

IECELOŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvas iestādēs kārto
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St. Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Zeltkalis
ANTONS KIVLENIEKS
(KALUPE JEWELLERY)
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont., HO 3-1008.

METROPOLITAN DELICATESSEN
490 PARLIAMENT ST. ◎ TORONTO 5 ◎ WA 1-7817
Pirmšķirīgas desas, zivju konservi, katru dienu svaiga maize un cepumi.
MŪSU SPECIALITĀTE:
katru dienu siltas cūku kājiņas un pildīti cāļi, kā arī dažādu šķirņu svaigi grauzdēta, smalki malta mokkā kafija.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

ZIVIS
. . . Labākie Kanadas zivju produkti . . . jūsu pārtikas veikalu dzesētavā
HIGHLINER
◎ Zivis
◎ Zivis un cepti kartupeļi
◎ Zivju gabaliņi
◎ Pildītas zivis
LUNENBURG SEA PRODUCTS Limited,
37 King St. E., Toronto, Ont.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
◎ Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
◎ Apdrošināšanas aģentūra: aute, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
◎ Notariāta birojs: līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.
Pārstāvji: ED. KARNUPS, T. TAURITIS un O. TOLIS.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Latviska un moderna keramika, sākot ar 50 c.
Pieņem pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

UZMANIBU! NAMSAIMNIEKI!
PIEDAVAJAM IZDEVĪGI
aluminija kombinētos logus un durvis
ATLANTIC ALUMINUM CO.
46 Glenn Davis Cr. Toronto 13., Ont., Canada.
Īpašnieks OSV. INDZERS. Birojā RO 9-4734. Mājās OX 9-9768

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi.
Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 19 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mēs sūtām no Eiropas pārtiku un medikamentus.
Sujammašīnas, ieskaitot muitu — $175.00.
Atra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Klausieties Toronto Stara raidījumu
"COMMNUITY FORUM"
CFRB raidītājā,
VILNIS 1010,
katru svētdienu no pl. 3.30 – 4 p.p.
Populāru personu — vīriešu un sieviešu — objektīvas diskusijas, kurās apgaismo problēmas un ieskatus tiem, kas šeit ieradušies no visas pasaules, lai Kanadā nodibinātu jaunu mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
TORONTO DAILY STAR

A. Beikmane

KVĒLO PAGALE!

ATMIŅU STĀSTS PAR VASARU AUCĒ

(24. turpinājums)

Diviem aucieši aizgājuši vasara ir pēdējā. Kādā lietaina rudens naktī pie studenta Krūma nelielās ģimienes mājas durvīm Jelgavas nomalē kāds klauvē asi un neatlaidīgi. Izbijusies, jaunā studenta māte iet atvērt durvis un pārsteigta gandrīz zaudē samaņu, redzot pie durvīm bruņotus policijas ierēdņus. Tie ir atnākuši, lai aizvestu sev līdzi uz čeku viņas vienīgo dēlu.

Nabaga, nelaimīgā sieviete nekad nedabū zināt, par kādu noziegumu viņas dēls ir notiesāts, un kur viņš pēc tiesas sprieduma ir palicis.

18. novembra vakarā pulciņš studentu slepeni dodas uz Brāļu kapiem Rīgā, lai noliktu vainagu pie sērojošās Mātes tēla. No šī gājiena neviens vairs neatgriežas. Pazudušo vidū ir agronomijas students Ošlapiņš — jautrais un dzīvē priecīgais aucietis, kas, nebaidīdamies iebrusēju varas, ir devies pēdējā gājienā, lai visai pasaulei aplieci nātu savas patriotiskās jūtas.

*

Jaungada vakarā Jelgavā, Ānas baznīcā sirmais un ilggadīgais jelgavnieku draudzes gans salaulā aucieti Dainu Kalēju ar asistentu Pēteri Lauri. Šai ceļā viņus pavada veinīgi abu vecāki, daži tuvinieki un labākie draugi.

Iznākuši no baznīcas, Daina ar Pēteri paliek brīdi stāvam tukšajā, saltajā baznīcas pagalmā, un abi kā apmulsuši lūkojas aukstajās, gaišajās ziemas nakts zvaigznēs, it kā vēlēdamies tur saskatīt savu likteņa ceļu. Zvaigznes tomēr paliek tālas un klusas, bet siltas un pavēlas pilnas ir Pētera rokas, kad tās apskauj Dainas augumu un to cieši sev pieglauž.

„Daina, tagad mēs brauksim mājās. Mūsu mājās!" gaiša prieka un cerību pilna skan jaunā vīra balss, un Daina viņam atbild kā sapnī: „Jā, mīļais, mēs brauksim mājās!"

Kā gaļa, smagu murgu pilna nakts paiet ziema svešās varas apspiestajai latviešu tautai. Pavasarim mostoties, arī nebrīvībā nonākušajiem cilvēkiem rodas kādas klusas cerības, ka šads stāvoklis nevar turpināties mūžīgi, kādēļ jānāk pārmaiņai.

Un pārmaiņa arī nāk, tikai netādā, kādu latvju tauta to ir iecerējusi — jūnija beigās mainās okupācijas varas. Baltijas valstīs, un austrumnieku vietu Latvijā ieņem vācu okupanti. Tikai īsu, pavisam īsu laiku izpaužas apspiesto Baltijas tautu brīvības alkas un gaišākas nākotnes cerības. Un šai laikā aizejošie austrumu okupanti dabū uz savas ādas izjust apspiesto dusmas. Viņi atkāpjas steigā un ajukumā un tos, kas nav paspējuši laikā pazust, panāk brīvības cīnītāju lodes. Tā dažos apvidos izceļas nopietnas sadursmes, kas prasa daudz upuru abās pusēs.

Cīnoties ar aizejošiem austrumniekiem, pie Alūksnes varoņa nāvē krīt jaunā agronoma Vērzemnieka un pusmūža virsagronoma Dzelzkalna. Sadurmē — uz Madonas - Lubānas lielceļa bēgošo austrumnieku lode ievaino plecā asistentu Pēteri Lauri, sakraplojot uz visiem laikiem viņa labo roku. Atveseļojies, Lauris turpina strādāt Lauksaimniecības akadēmijā. Viņš nav zaudējis savu darba prieku un ticību nākotnei, jo viņa dvēsele un arī dzīves laime tomēr ir palikušas nesakroplotas.

Dziļi sirdī ieslēgtas, viņš glabā lielas un karstas tēvzemes mīlestības jūtas, kurām neviens upuris nav par smagu.

Un tikpat lielas un skaistas ir viņa pateicības un mīlestības jūtas pret savu mūža līdzgaitnieci Dainu, kuras mīlestību un gādību viņš papilnam ir saņēmis dzīves smagākajos brīžos.

***

Ir pagājuši trīs gadi no tā pavasara, kad Daina Kalēja ar saviem kursa biedriem gatavojās braukt uz Auci. Saulainā un siltā aprīļa pēcpusdienā, kas lotī līdzinās tai dienai, kad viņa devās uz akadēmiju strādāt laborātorijā, Daina atkal ir iznākusi pastaigāties Jelgavas ielās. Tikai šoreiz viņa nav viena, jo viņai līdzi nāk dēls Māris. Māris gan vēl nav nekāds kājāmgājējs, tās pastaigā dodas savos „sporta ratos", tomēr šis apstāklis abus „staigātājus nepavisam netraucē.

Gaisā jau jūtama plaukstošo pumpuru smarža, kas sajaucas ar mitrās zemes un Lielupes ūdeņu vēso elpu. Viss, viss ir tāpat kā citos pavasaros, tikai šoreiz Jelgavas ielās staigā vācu karaviri un reizēm arī gadās sastapt latviešu jaunekļus un vīrus vācu armijas ietērpā, jo latviešiem vairs nav pašiem sava karaspēka.

Netālu no Driksas tilta pa Lielo ielu Dainai pretim nāk slaida auguma karavīrs, kura stāvs un gaita viņai savādā kārtā liekas pazīstami. Mirkli vēlāk Dainu apsveic pazīstama balss un pārsteigta viņa sniedz roku staltajam karavīram — agronomam Klintājam!

„Esi sveiciāta, daiļā jelgavniece! Kāds prieks tevi atkal satikt pēc tik ilgiem gadiem!" Klintājs labu brīdi patur Dainas roku savējā, un silts mīrdzums ir viņa acīs.

„Bet kā gan tu atkļuvi šeit un pie tam vēl vācu leitenanta tērpā?" brīnās Daina.

„Kādu laiku pavadīju apmācībās Rīga, tagad mūsu vienību pārcēla uz Jelgavu, un drīz vien mēs dosimies prom uz austrumfronti," stāsta Klintājs, un viņa balsī ieskanas savāds satraukums.

„Vai tiešām tu tam tici, ka, cīnoties kopā ar vāciešiem, varēsit izkarot brīvību mūsu tautai?" skumji un neticīgi jautā Daina.

„Mums nav cita ceļa. Pagaidām no diviem launumiem varam izvēlēties mazāko, gan jau tad vēlāk redzēsim, ko tālāk darīt," droši un pārliecināti atbild Klintājs.

Runādami un atmiņās kavēdamies, viņi ir pārējuši tiltam un nonākuši vecajā parkā, kur starp kokiem balta saulēs apmirdzēta paceļas Viestura pils.

„Šai parkā es tevi pirmoreiz ieraudzīju, mana sapņu meitene! Vai vēl ateries?" kļusa un glāstoša skan Klintāja balss kā aizgājušās dienās, tomēr viņa teiktajiem vārdiem ir kāda tikko jaušama skumja pieskaņa.

„Kas gan var aizmirst mūsu skaisto un cerību pilno pavasari un Auces vasaru?" savukārt jautā Daina.

Un tomēr tas viss jau nu pieder pagātnei! Netālu no Lindes viesnīcas viņi apstājas, lai atvaditos, varbūt uz visiem laikiem, jo Klintājam jau drīzumā jāatstāj dzimtene un jādodas uz austrumiem.

„Ceru, ka esi man piedevusi to vilšanos un sarūgtinājumu, ko savas neapdomības dēļ tev sagādāju?" atvadoties no Dainas, jautā Klintājs.

„Laikam jau būšu piedevusi, jo nejūtu savā sirdī neko sliktu pret tevi," atbild Daina.

Sniedzot roku, viņa vēl pēdējoreiz ielūkojas bijušā jaunības dienu drauga tumšajās acīs, kurās kvēlo savāds nemiers.

„Lai laime tevi pavada, un tu sveiks un vesels atkal atgriezies mājās!" Daina saka šķirotties.

Un tad viņi iet tālāk katrs savu ceļu.

***

Divus gadus vēlāk Daina, Pēteris un Māris ir atraduši pagaidu patvērumu kādā Vācijas bēgļu nometnē. Te kādu vakaru bēgļus apciemot ieradušies daži latviešu karaviri. Sarunās ar tiem atklājas, ka viens no viņiem cīnījies Volchovas purvos kopā ar Jāni Klintāju.

Klintājs frontē vienmēr izturējies ļoti drošsirdīgi un nereti kopā ar kareivjiem piedalījies nakts izlūku gājienos.

Vienā no šiem gājieniem viņš un vēl divi karaviri pazuduši bez vēsts.

Beigas

Sestdien, 1959. gada 14. martā, 21. n-rs.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.

+
ELGA LA
dzimusi KO
dzimusi 1918. gadā 29. maijā, mirus
šī gada 4. martā Latvij
Pēc viņas sēro VECĀKI
Pa sāpju ceļu baigu, LATVIJ
Mans Dievs man lika iet, PIEDER
Kur saule aizsedz vaigu, V
Un dienas vidū riet . . .

C. G. TO
REAL E
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekus
došanas biroj
418 MAIN ST.,
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-

PAUĻA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

ĶIPLOKI JUMS NODERĪGI
Pajautājiet savam ārstam vai drogistam.
Ķiploki ir dabiskas zāles, kas veicina asins rinķošanu. Adams' Garlic Pearls ir maza veida, bez smakas un garšas; tās satur tīru ķiploku ekstraktu. Koncentrētā veidā jūs savam organismam dabūjat visu nepieciešamo, ko vien šis augs spēj dot.
Adams Garlic Pearls satur Salicymide, kas ir pārbaudīts līdzeklis pret artrīti un reumatisma sāpēm. Uzturiet sevi stipru un veselu. Sekojiet tiem daudzajiem tūkstošiem — iegādājieties arī jūs paciņu Adams Garlic Pearls no jūsu drogista. Jūs būsit ar to apmierināti.

VECĀKA S
BIJ. SKO
MEKLĒ
bērnu uzr
RO 6-52
VEIC VISA
APME
DAR
Zvanīt: WA
V. KU
Kungu
drēb
115 COLBECK
TEL.: R

BAZNĪCAS ZIN

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Bethlemes baznīcā.

15. martā trīs dievkalpojumi: pl. 1 Friportā, pl. 3 p.p. Bethlemes baznīcā un pl. 5 p.p. Bronksā Sv. Toma baznīcā. Pl. 5 bērnu un jauniešu dievkalpojums, māc. V. Klīve.

Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 Bethlemes baznīcā jauniešu iesvētes ar dievgaldu, mācītāji R. Zariņš, A. Ozols un O. Gulbis, dziedās konfirmandi, draudzes koris un solists Boriss Piekalnītis, dirigents un ērģelnieks Bruno Skulte.

Lielajā Piektdienā, 27. martā, ar Sv. vakarēdienu: pl. 6,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols un V. Klīve; pl. 8 vak. Bethlemes baznīcā māc. A. Anševics un R. Zariņš; dievkalpojums Port Vašingtonā, māc. O. Gulbis.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Mac. A. Rautenšilds.

Svētdien, 15. martā, pl. 10 dievvārdi bērniem un svētdienas skola. Pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums Iesvētes mācība.

Trešdien, 18. martā, pl. 7,30 vak. evaņģelizācijas vakars. Teoloģijas magistre Gertrūde Alksne runās par temu: „Jēzus nāve". Deklamē Smaida Ošā. Gaismas skati un garīgas dziesmas.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1090 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 15. martā, pl. 3 p. p.

draudzes 10 g
kalpojums, pie
citāji, dzied
Pēc dievkalpoj
kars.
Svētdien, 22.
Pūpolsvētdiena
Lielajā Piek
pl. 11 dievkalp
du. Dziedās d
Jaunieši
iesvētītles jā
tāja.
Pirmajās Lī
tā, pl. 10 no r
Kičnerā.
27. martā, pl.
jums.
Māc. A. Lūs
Toronto, Ont.
15. martā,
kalpojums. Sv
iesvētes mācīl
baznīcā. Dzie
dirigenta J. B
22. mar
svētdienas
Jāņa baznīcā
26. martā,
jās Ceturtdie
ar dievgaldu
cā. Māc. J.
Lūsis.
27. martā,
Lielās Piekt
jums ar dievp
nīcā. Mācītā
Lūsis. Dziedā
dīgenta J. B
29. martā,
rita agrais
Jāņa bazni
koris dirig
vadībā.
29. martā,
dienu dievk
baznīcā.
Māc. A. L
Rd., Toront
Toronto A
viešu drau
notiek Sv. E
Danforth A
15. martā
sanu laika
dienas sko
dziedās soli
nors). Tūlīt
apm. plkst.
mītejas rik
kars bazni
27. martā
plkst. 5 p.
dievgaldu.

Sestdien, 1959. gada 14. martā, 21. n-rs. LATVIJA

IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!
NFORTH - BROADVIEW: moderna, 10 ūvistāvu, dubultķieģeļu māja, 3 vannas ūdens - eļļas apkure ,plats iebraucamais garāža. Kopīgā cena $22.500,- iemaksa atlikums uz izdevīgām 10 g. obligācijām.
PAR VISMAZĀKIEM PROCENTIEM UZ VIETĒ VISA PILSETĀ.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.
Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.
☆ Tautiskie izstrādājumi.
Pasūtiniet savlaicīgi.

ĒRZIŅŠ
REALTOR
mu īpašumu birojs: mājas, vei-rmas, apbūves gabali.
nāšanas aģentūra: auto, mājas, , zādzības, nelaimes u. t. t.
Notāriāta birojs: līgumi, tul-kojumi, notāriāli apstiprinā-jumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447. ARNUPS, T. TAURITIS un O. TOLIS.

FRIDS ART POTTERY
RĪDS JURŠEVSKIS
IKAS DARBNĪCA - SALONS
ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
avaja pietura rietumos no Lansdowne.
moderna keramika, sākot ar 50 c.
pasūtinājumus dažāda veida ramikas izstrādājumiem.

NAMSAIMNIEKI!
PIEDAVAJAM IZDEVIGI
kombinētos logus un durvis
TIC ALUMINUM CO.
vis Cr. Toronto 13., Ont., Canada.
NDZERS. Birojā RO 9-4734. Mājās OX 9-9768

M 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
ja padomus un pākalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
OHN KUZMOCHKA, B. A.
arrister, solicitor & notary
ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

ATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un S zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
S PARCEL SERVICE
nosūta caur Ukrainska Knyha, on St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
APDROSINĀTI, garantējam to piegādi. rtiku, drēbes,medikamentus,, apavus, svarā no nām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA sūtām no Eiropas pārtiku un medikamentus.
mašīnas, ieskaitot muitu — $175.00.
apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

sieties Toronto Stara
raidījumu
MNUITY FORUM"
RB raidītājā,
ILNIS 1010,
ētdienu no pl. 3.30 – 4 p.p.
nu — viriešu un sieviešu — objektivas disku-gaismo problēmas un ieskatus tiem, kas šēit visas pasaules, lai Kanadā nodibinātu jaunu mājvietu.
A PUBLIC SERVICE BY
RONTO DAILY STAR

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-0143
LE 5-4455

ROYAL YORK RD. — KINGSWAY
$3.000,- iemaksa jauniem 6 istabu bungaloviem. NHA morgidžas ar mēneša maksājumiem, ieskaitot nodokli, zem simts dolariem. Mājas vēl nav nobeigtas, un katrs pats var izvēlēties istabu krāsas. Zvaniet nesaistošai informācijai.

RONCEVALLES — WESTMINSTER AVE.
$1.500,- iemaksa 7 istabu ķieģeļu mājai ar lielām, gaišām telpām, modernu virtuvi, cietkoka grīdām, aizmugures iebraucamo ceļu un garāžu un dārzu ar lielu ābeli. Pasteidzieties!

PARKDALE
$4.000 iemaksa 10 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar radiatoru - eļļas apkuri, 3 modernām virtuvēm, 2 vannas istabām, izbūvētu atpūtas telpu pagrabā un garāžu. Tuvu satiksmei , veikaliem un izstādes laukumam. Viena no labākām mājām šinī ielā. Īpašums bez parādiem.

DAVISVILLE — MT. PLEASANT
$4.000,- iemaksa 6 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar privātu iebraucamo ceļu un garāžu. Ultramoderna virtuve, radiātoru apkure. Kanadiešu īpašums, bez parādiem.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Dai ly Star, The Teiegram un Globe & Mail.

†
ELGA LAPENOVS,
dzimusi KONTERS,

dzimusi 1918. gadā 29. maijā, mirusi pēc ilgām un grūtām ciešanām šī gada 4. martā Latvijā, Puikules pagastā.

Pēc viņas sēro VECĀKI SAV. VALSTĪS, VĪRS un BĒRNI LATVIJĀ, MĀSAS, BRĀĻI un PĀRĒJIE PIEDERĪGIE LATVIJĀ, KANADĀ, SAV. VALSTĪS un AUSTRĀLIJĀ.

Pa sāpju ceļu baigu,
Mans Dievs man lika iet,
Kur saule aizsedz vaigu,
Un dienas vidū riet . . .

C. G. TODD LTD
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

PAULA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

ĶIPLOKI JUMS NODERĪGI
Pajautājiet savam ārstam vai drogistam.
Ķiploki ir dabiskas zāles, kas veicina asins rinķošanu. Adams' Garlic Pearls ir maza veida, bez smakas un garšas; tās satur tīru ķiploku ekstraktu. Koncentrētā veidā jūs savam organismam dabūjat visu nepieciešamo, ko vien šis augs spēj dot.
Adams Garlic Pearls satur Salicymide, kas ir pārbaudīts līdzeklis pret artriti un reumatisma sāpēm. Uzturiet sevi stipru un veselu. Sekojiet tiem daudzajiem tūkstošiem — iegādājieties arī jūs paciņu Adams Garlic Pearls no jūsu drogista. Jūs būsit ar to apmierināti.

VECĀKA SIEVIETE,
BIJ. SKOLOTĀJA,
MEKLĒ VIETU
bērnu uzraudzīšanai.
RO 6-5236, Toronto.

VEIC VISĀDA VEIDA
APMETUMU DARBUS
Zvanīt: WA 4-7253, Toronto.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
TEL. RO 6-7038.

Danforth - Logan rajonā
klusā mājā, tuvu satiksmei un veikaliem,
IZĪRĒJAMS NEMĒBELĒTS DZĪVOKLIS — 2 ISTABAS AR VIRTUVI.
Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc pl. 6 v. HO. 6-0700.

Swansea rajonā
IZĪRĒJAMS
jaunremontēts dzīvoklis, divas istabas un virtuve klusā mājā. Zvanīt RO 6-3669, Toronto.

Mortimer - Coxwell
IZĪRĒJAMA
saulaina istaba un virtuve ar vai bez mēbelēm, vienai vai divām personām klusā mājā.
Parkošanas iespējas.
HO 3-5021, Toronto.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

15. martā trīs dievkalpojumi: pl. 1 **Friportā**, pl. 3 p.p. **Betlemes baznīcā** un pl. 5 p.p. **Bronksā** Sv. Toma baznīcā. Pl. 5 bērnu un jauniešu dievkalpojums, māc. V. Klīve.

Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 Betlemes baznīcā jauniešu iesvēte ar dievgaldu, mācītāji R. Zariņš, A. Ozols un O. Gulbis, dziedās konfirmandi, draudzes koris un solists Boriss Piekalnitis, diriģents un ērģelnieks Bruno Skulte.

Lielajā Piektdienā, 27. martā, pl. 5 Sv. vakarēdienu: pl. 6,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols un V. Klīve; pl. 8 vak. Betlemes baznīcā māc. A. Aņševics un R. Zariņš; dievkalpojums Port Vašingtonā, māc. O. Gulbis.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Svētdien, 15. martā, pl. 10 dievvārdi bērniem un svētdienas skola. Pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums .Iesvētes māciba.

Trešdien, 18. martā, pl. 7,30 vak. evaņģelizācijas vakars. Teoloģijas magistre Gertrūde Alkshe runās par temu: „Jēzus nāve". Deklamēs Smaida Oša. Gaismas skati un garīgas dziesmas.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 15. martā, pl. 3 p. p. draudzes 10 gadu atceres dievkalpojums, piedalās vairāki mācītāji, dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars.

Svētdien, 22. martā, pl. 11,00 Pūpolsvētdienas dievkalpojums

Lielajā Piektdienā, 27. martā pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Jauniešiem, kas vēlas šovasar iesvētīties ,jāpieteicas pie mācītāja.

Pirmajās Lieldienās, 29. martā, pl. 10 no rīta dievkalpojums.

Kičenerā. Lielajā Piektdienā, 27. martā, pl. 4 p.p. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

15. martā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola un iesvētes mācība Sv. Trisvienības baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

22. martā, plkst. 2 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

26. martā, plkst. 6 vakarā, Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trisvienības bcā. Māc. J. Vējiņš un māc. A. Lūsis.

27. martā, plkst. 5 vakarā, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 5,30, Lieldienu rīta agrais dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Dziedās Dainas koris diriģentes E. Freimanes vadībā.

29. martā, plkst. 2 p. p., Lieldienu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

15. martā, plkst. 2,30 p. p. ciešanu laika dievkalpojums, svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās solists Kārlis Sūns (tenors). Tūlit pēc dievkalpojuma, apm. plkst. 3,30 p. p., dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars baznīcas apakšējā zālē.

27. martā — Lielā Piektdienā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā — Lieldienās, plkst. 6 rītā dievkalpojums.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 22. martā, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 15. martā, plkst. 3.30 p. p., dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; pl. 4.00 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu.

Ceturtdien, 19. martā, plkst. 7.00 vakarā, draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās. Piektdien, 20. martā, plkst. 7.30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda, 109 Ferguson Ave., South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 15. martā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) ,dievkalpojums .

Virdžinijtaunā svētdien, 22. martā, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības svētdien, plkst. 10,30 .

Norandā svētdien ,22. martā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.

Sadberijā Lielās Piektdienas dievkalpojums plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā ar Sv. vakarēdienu

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

15. martā, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

22. martā, plkst. 2 p.p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā, plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu dievkalpojums Dievkalpojumu kuplinās op. dz. N. Valdovska (soprāns) un J. Tilga (kornets

Kornvallē, 21. martā, plkst. 7 vakarā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Sēfers.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P. Q. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 15. martā, plkst. 1,30 p .p., dievkalpojums (pērminderis R. Goba).

Piektdien, 20. martā ,plkst. 8 vakarā, iesvētību bikts dievkalpojums.

Pūpolu svētdien, 22 martā ,pl. 1,30 p. p., iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.

Lielā Piektdienā ,27. martā, pl. 11,00 dienā, dievkalpojums ar dievgaldu.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-3098.

St. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzei 26. martā, pl. 8 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu Kristus lut baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1,30 p. p., Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Londonas latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums ar dievgaldu Lielajā Piektdien, 27. martā, pl. 1,00 p. p., Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas. (Izņēmuma kārtā dievk. sāksies pl. 1,00 nevis pl. 1,30 p.p.).

Niagarā latviešu ev. - lut. draudzē Lieldienu dievkalpojums 29. martā, pl. 2 p .p., angļu kānu Sv. Jāņa baznīcā ,580 Portage Rd.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, vilņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

DAŽĀDI AUDUMI SŪTĪŠANAI UZ LATVIJU

Dažādu krāsu svītrains vai rūtains audums; mustu-rots kaliko krekliem, blūzēm, priekšautiem; gai-ši zils audums virsvalkiem, 100 gr. metrā, 6—70 m plats	$1.20
Rūtains, puķains vai sarkans kokvilnas audums; fla-nelis, dubultplats	$1.85 $2.50
Nebalināts audekls (300 gr metrs) 130 cm plats	$1.35
Svītrains un viegli musturots vai puķains miksts fla-nelis, dažādās krāsās; musturots kaliko (125 gr metrā) 80 cm plats	$1.25
Rūtains raijonvilnas audums svārkiem un kleitām dažādās krāsās un musturots, viegli puķots, mus-turots kaliko ,balts tafts (apm. 200 gr. metrā) ,70 cm plats	$1.50 un $2.10
Raijonvilnas, mākslīgā zīda un pusvilnas audumi, 200 gr. metrā, 90—140 cm plati	$2.90
Musturots kokvilnas audums segu, pēļu un spilvenu pārvalkiem (300 gr. metrā), 140 cm plats	$1.60
Balts (non iron), svītrains vai vienkrāsains poplīns virskrekliem, blūzēm, kleitām u. c.; raijonvilnas un spūn raijonaudumi dažādās krāsās; kokvilnas glazē; biezs audekls dažādās krāsās; viegli pu-ķots organdi (125 gr. m.), 80—90 cm plats $1.75 un	$2.50
Palagu audekls (350 gr. m) 136 un 140 cm plats $1.50	$1.85
Balts vai dažādu krāsu mākslīgs zīds; tafts; puķots kokvilnas glazē, 90 cm plats; nailona tills dubult-plats	$1.90 un $2.50
Mazgājamais samts (rievainais) dažādās krāsās (200 gr. metrā), 70—90 cm plats	$1.95 un $2.40
Mākslīgais zīds, raijons, nailons un kokvilnas glazē dažādos musturos un krāsās (150 gr. metrā), 90 cm plats	$2.50 un $3.50
Pēļu drāna 6 m (apm. 350 gr. m.), 140 cm plats $2.50	$3.60
Dažādu krāsu vilnas audumi dāmu vilnas kleitām (200 gr. metrā), 130 cm plats .... $3.70 — $4.70 un	$5.70
Pusvilnas un mākslīga zīda audumi; brokāts; svīt-raina drāna virskrekliem (200 gr. m.), 90 cm plats	$2.90 un $3.90
Ķemdzijas audums (Kamgarns) 150 cm plats, 350 gr. metrā	$8.20 un $8.60 u. t. t.
Terilina audums, 150 cm plats (280 gr. metrā $7.60 $8.80 u.t.t.	
Gumijas dāmu un kungu zeķes (paplašinātām vēnām, sākot ar	$12.80

Uzvalks, kostīmu un mēteļu atsevišķu drēbnieku piederumu cenas metros.

Oderu drāna (melna, zilgana, pelēka un brūna), du-bultplata	$2.46 $2.45
Saru drāna, 80 cm plata	$1.90 vai $2.25
Piedurkņu oderes	$1.35
Kabatu oderes	$1.05
Vatelīns	$2.15
Šujamie diegi, 3 spolītes (1500 j.)	$0.98
Šujāmadatas, sainīšos	$0.20
Praff vai Singer šujammašīnas adatas sainīšos	$1.10
3 rituļi mākslīga zīda diegu	$0.55

Pilni drēbnieka piederumu komplekti ar visu, kas vajadzīgs attiecīgam apģērba gabalam: oderes, stīvdrēbe, plecu popē-jumi, diegi, pogas u. t. t.

Kungu uzvalkam	$8.50 vai $9.90
Dāmu kostīmam	$5.95
Kungu vai dāmu mētelim, ieskaitot 2 m vatelīna	$11.90

Vatētas segas dažādās krāsās, pārvilktas ar satīnu 3 kg.	$9.50 — $11.50
Kažoki, karakula $296.00 — $378.00 — $457.00 u. t. t.	
Panofix (aitādas, speciāli apstrādāti, viegli un ļoti iz-turīgi) $97.50 — $118.50 — $139.00 un	$155,00
Karakula ķepiņas	$178,00 un $198,00
Bizāma kažoki	$269,00 — $298,00 u.t.t.
(kažoku cenās ir ierēķināta krievu muita — ieteicams sū-tīt naudas iegūšanai.	

5 kg sainim	$6.50	10 kg sainim	$8.50
15 kg sainim	$10.50	20 kg sainim	$11.50

PĀRTIKAS VIELAS:

	gr.	$
Cukurs smalkais vai graudu	1000	0.40
Marmelādes	450	0.85
Auzu pārslas	1000	0.45
Auzu pārslas sainī	500	0.30
Manna	1000	0.45
Makaroni	1000	0.55
Kviešu milti baltie	1000	0.40
Rīsi	1000	0.60
Raugs sausais	100	0.65
Cepamais pulveris	50	0.25
Stērķele	1000	0.85
Bišu medus	530	1.10
Mandeles	1000	3.25
Rieksti dažādi (lazdu-zemes un valrieksti)	1000	1.35
Olu dzeltenuma pulv.	650	2.95
Sviests, bundž.	580	1.10
Sīrups bundž.	1100	1.90
Sviests sainīšos	1000	1.95
Kondensēts piens, bun.	600	0.55
Apelsīni	1100	$.90
Piena pulv.	650	1.05
Krējums 31%, bundž.	500	0.65
Siers, Maribo u. c.	500	0.95
Margarīns	500	0.75
Iesala ekstrakts	600	1.40
Ovamaltīns, dietaj un zīdaiņiem	350	1.40
Ēdamā eļļa	800	1.05
Vistu, tomātu u .c. zupu koncentrāti	50	0.40
Buljona kubi, 10 gab.	50	0.40
Cūkas tauki, sainīšos	1000	1.50
Frankfurtes desiņas, cisiņi, bundž.	900	0.95
Kokteiļa desas	500	0.50
Ista dūmdesa vai sa-lami	1000	2.95
Gaļas vai šķiņķa de-sas, bundž.	1100	1.95
Aknu pastēte	175	0.30
Žāvēts speķis	1000	1.95
Bēkons	1000	2.25
Augu tauki (Palmin)	500	0.80
Šķiņķis, bundž.	550	1.75
" "	1100	3.25
Siļķītes, dažād.	100	0.45
Sardīnes	150	0.45
Biskvīti	250	0.60
Krējuma pulveris 40%	190	0.45
Aprikozes, žāvētas	1000	1.75
Augļi, žāvēti, daž.	1000	1.50
Plūmes, žāv. sain.	454	0.65
Plūmes, žāv. vaļējas	1000	1.25
Rozīnes, Kalifornijas	475	0.65
" " vaļējas	1000	1.20
Koncentrētie vitamī-ni, 100 tbl.	150	1.60
Vitamīni ABCD, stiprie	150	2.75
Vīģes, žāvētas	1000	1.50
Dateles, žāvētas	225	0.45
Konfektes, bundž.	650	1.55
Karameles, bundž.	750	1.75
Šokolādes karameles	750	1.95
Šokolāde, parastā vai krējuma	100	0.45
	vai	0.55
Biskvīti, pildīti	400	0.95
Košļājamā gumija	400	2.10
Sacharīns, 500 gr.	50	0.25
Vīnogu cukurs, sain.	250	0.35
Kafija, bun. (Maxwell)	620	2.25
Kafija maltā vai pupiņas	gr. 1000	$ 3.60
	vai	4.10
Kafijas koncentrāts (Neskafē)	125	0.80
Kakao, sain.	1000	3.75
Kakao, bundžās	630	1.95
Tēja (Ridgeway),sain.	100	0.70
" " bundž.	650	3.35
Kanēlis, standziņās vai pulveris	100	0.25
Kardemons, graudos vai samalts	100	0.85
Krustnagliņas	100	0.35
Lauru lapas	100	0.25
Pipari, melnie vai baltie	100	0.25
Paprika	100	0.45
Safrāns, pudelītēs	125	1.75
Sinepju pulveris	160	0.45
Vaniļa, standziņās	100	2.95
Citrona eļļa	125	0.15
Daž. virces	100	0.35

DAŽĀDI:

Tualetes ziepes (Palm-olive)	100	0.35
Mājturības ziepes	500	0.50
Maizena pulv. maz-bērniem	250	0.35
Cigaretes (Chesterfield, Camel vai Capstan),pac.	30	0.45
Cigarešu papīrs	50	1.45
Cigarešu tabaka (Dobelman vai Gold Stars)	50	0.35
Pīpju tabaka (Pr. Albert vai Edgeworth)	46	0.35
Cigāri:		
Havanna, Atavida	25 gab.	$4.80
Havanna, Stokjes	10 gab.	$0.65
Parastie cigāri	50 gab.	$8.00
Pipes tabaka (Dills Best)	650	2.60
Bārdas skujamie asme-ņiši, 20 gab.	20	1.35
Bārdas skujamais aparāts	200	2.90
		3.90
Elektriskā bārdas sk. ma-šīna (Remington)	300	22.00
	vai	32.00
Bārdas nazis (Solin-gen)	100	3.60
	vai	4.80
Matu gr. mašīnas	200	5.50
Hohner akordeoni, sākot ar		128.00
Saksofoni, sākot ar		195.00
Stikla griežamie, pa-rastie	100	1.20
	vai	1.90
Stikla griežamie ,ar dimantu	100	4.50
	vai	5.80
Rakstāmirbulis ar loditi	20	2.50
	vai	3.60
Pildāmspalva, Parker	60	16.50
	vai	24.50
Pildāmzīmulis, Parker	60	9.80
Smaržas Coty Aimant Coty Chypre vai citas	5	3.75
	vai	4.75

Nododot pasūtinājumus pa pastu, sūtītājiem jāaprēķina saiņa kopsvars, un visām šīm precēm jāpieskaita licencei un pārsūtī-šanas izdevumiem

5 kg sainim	$6.50	10 kg sainim	$8.50
15 kg sainim	$10.50	20 kg sainim	$11.50

Katram sainim jārezervē sek. svars iesaiņojumam:
5 kg. sainim — 1 kg. 10 kg sainim — 1,5 kg
Saiņiem līdz 20 kg — 2 kg.

Pie saiņu sagatavošanas jāievēro, ka priekšmetu skaits nedrīkst pārsniegt 15.

Ievērojot visu augšā minēto un uzdodot pareizu adresi (ar saņē-mēja pilnu vārdu un uzvārdu) — sainis sasniegs mērķi visātrākā laikā, t. i. 3—6 nedēļu laikā no pasūtinājuma nodošanas dienas.

MŪSU SPECIĀLĀ STANDARTSAIŅA CENA IR: $44.00, ieskaitot visus muitas, pasta, apdrošināšanas un pārējos izdevumus.

1) 3 jardi VILNAS mēteļa drānas (zila un zaļa).
2) 3 jardi VILNAS uzvalka vai kostīma drā-nas (pelēka, zila vai brūna).
3) 3 jardi oderes drānas.
4) 1 silts adīts VILNAS puloveris („Siberian").
5) 1 pāris VILNAS zeķu.
6) 1 pāris ziemas zeķu (dāmu).

Speciāli drānu standartsaiņi ieteicami pavasaŗa sezonai

L.1. Kungu mētelis biezas, tumšzilas vilnas drānas, 3½ jarda tiras vilnas uzvalka drāna, 1½ jarda oderes drāna. Īsta zīda kaklasaite $49.50

L.2. 3½ jarda eksprota kvalitātes vilnas gabardīns mēteļiem vai uzvalkiem, kungu poplīna virskrekls, nav jāgludina, „Solingen" bārdas nazis $42.00

L.3. 3 jardi vilnas tvida eleganta dāmu pavasaŗa kostīmdrāna, 1 jards divkārša platuma zīda oderes drāna, 4 jardi vasaras kleitas drāna, 1 kokvilnas dāmu blūze $32.00 Arstniecības līdzekļi visplašākā izvēlē pa gaisa pastu.

L.4. 3 jardi tiras vilnas drāna dāmu pavasaŗa mēteļiem, 3 jardi vilnas tvida drānas dāmu kostīmiem, modernās krāsās vai 3 jardi Kašmiras tvida drānas dāmu kostīmiem vai kleitām, 3 jardi zīda oderes drāna divkārša platuma. 4 jardi vasaras kleitas drāna, dažādās krāsās $39.50

L.5. 4 x 4 jardi kokvilnas drāna dāmu vasaras kleitām, 1 pāris dāmu veļas , 2 pāri dāmu zīda zeķu, 1 zīda galvas lakats $27.00

L.6. 1 pāris kokvilnas kungu virsbikses, 2 kungu skotu rūtainie virskrekļi, 2 pāri terilina zeķes, 3½ jarda uzvalka drānas „Super-fine English Worsted" $45.00

SAIŅU CENAS IESKAITĪTA PADOMJU MUITA, SUTĪSANA UN VISI PĀRĒJIE IZDEVUMI.

PASŪTINAJUMU ADRESĒJIET, PIEVIENOJOT ČEKU vai MO, **DV SAINĪŠU DIENESTAM,** 123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

UNO MANKIN REALTOR

392 Donforth Ave., Toronto. HO 1-1114

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

PĀRSTĀVIS **K. KĀRKLIŅŠ**

Birojā HO 1-1114. Mājas tel. HO 1- 3766.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

DANFORTH- BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja. Jauna apkures sistēma, 2 modernas virtuves, vannas istaba. Iebraucamais ceļš, garāža. Liels dārzs. Izdevīgas obligācijas. Kopīgā cena $17.200,-. iemaksa $3.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 6 dzīvokļu dubultķieģeļu nams. Ūdens - eļļas apkure. Modernas virtuves un vannas istabas. Četras mūra garāžas. Gada ienākums virs $8.000,-.Iemaksa $15.000,-

DANFORTH - PAPE: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure. Divas modernas virtuves, divas vannas istabas. Dubulta garāža. Cena — $16.900,-.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

†

Mūsu mīļā

LŪCIJA GEDIŅA,

skolotāja - baltu filoloģe,

mirusi 1959. g. 7. februārī Latvijā.

DRAUGI A.S.V.

LATVIEŠI SLĒPĒ

MEISTARI R. UPE UN V. PRAULIŅŠ

ASV latviešu meistarsacīkstes slēpēšanā notika pie Kadiljakas, Mičigenā. Pie starta bija mūsu slēpēšanas „vecmeistari" J. Plāte, G. Linde, A. Jurevics, A. Linde, A. Vīgants, J. Daukša, V. Prauliņš un R. Upe. Vecmeistaru titulu šiem slēpēšanas sporta pionieriem un popularizētājiem būtu drusku pārdroši piedēvēt, bet tā kā pašreiz Sav. Valstīs nekur nemanām jaunatnes plašāku pievēršanos slēpēšanai, tad ar pilnu tiesību augšminētiem var atstāt šo vecmeistaru apzīmējumu. Jaunatnes nebija arī šoreiz, lai gan sacensību rīkotāji bija par to domājuši. Žēl, ka dažās latviešu kolonijās jaunieši gan raduši interesi mācīties modernās dejas, bet neviens nav pratis mūsu jauno audzi vidusskolās vest ārā brīvā dabā, lai tā rūdītos un gūtu veiklību vispārējai ķermeņa attīstībai, ko lieliski veicina slēpēšana.

Šīs sacīkstes risinājās 1. martā Briar Hill slēpēšanas centrā pie Mesick pilsētiņas Mičigenā, 20 jūdžu ziemeļos no Kadiljakas.

Sarežģītā slaloma distancē ar 15 vārtiem 1. vietā ierindojās R. Upe (Klīvlenda) ar laiku 24,9 sek. un izpelnījās Grand Rapidu Latviešu biedrības dāvāto balvu. 2. v. V. Prauliņš (Milvoki) 25,3 sek., iegūstot vidējo valstu sporta pārvaldes balvu. 3. v. J. Plāte (Grand Rapidi) 25,6 sek. Slalomā ar 10 vārtiem divos braucienos — 1. v. V. Prauliņš ar kopējo laiku 64,4 sek., saņemot Grand Rapidu korporāciju kopas balvu. 2. v. Guntis Linde (Saginava) 74,9 sek., iegūstot Saginavas latviešu kluba balvu. 3. v. J. Plāte, ar laiku 77,7 sek. Nobraucienā apm. 350 m garajā distancē dominēja R. Upe ar laiku 19,5 sek., saņemot Grand Rapidu DV apvienības dāvāto balvu. 2. v. J. Plāte — 20,5 sek. — vidējo valstu sporta pārvaldes balva. 3. v. G. Linde — 21,2 sek.

Sacīkstes bija organizējusi Grand Rapidu sporta kopa, piepalīdzot izkārtot un tiesāt L. Lūsaram no Saginavas, Prauliņai no Milvokiem un kādam amerikānim no Detroitas.

V. Zirnītis.

LATVIEŠI ŠACHĀ SMAGI SAKĀVUŠI POĻUS

Svētdien, 8. martā Toronto latviešu šachisti sacentās draudzības mačā ar vietējo poļu šacha klubu pie 8 galdiņiem. Latvieši bija stipri pārāki un uzvarēja ar 7½ - ½.

Individuālie rezultāti:

A. Līdacis 1, Smolij 0; A. Zuntaks 1, Majrzak 0; A. Augulis 1, Bienkowski 0; L. Āboliņš 1, Szymanski 0; E. Andersons 1, Grodniewski 0; I. Erdmanis 1, Harytanowicz 0; H. Lerchs 1, Janusz 0; K. Smilga ½, Jakobow ½.

TRIMDINIEKIEM . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

kas vadība pagaidām nodota Dr. Jānim Slaidiņam. Profesora vārdā nosaukta arī bij. II pilsētas slimnīca; viņa vārdu nesa arī Latvijas zinātņu akadēmija. Stradiņa klīnikā iegūtās zināšanas kaunā neatstāj arī Rietumos.

Liela atšķirība turpretī medikamentu ziņā. Pēc ārkārtīgās preparātu nabadzības Latvijā nenākas viegli orientēties šejienes daudzo firmu oriģinālražojumos, kādu Padomijā vispār nav. Tā kā ar „austrumu" diplomu darba iespējas ierobežotas, immatrikulējos Bonnas universitātē, pie kuŗas gribu izstrādāt doktores darbu un pārlikt valsts eksāmenus."

Mēs pieskaņamies arī bij. karaviru invalidu stāvoklim. Dr. L. Zariņa pagājušo vasaru bijusi un dažas dienas pavadījusi DV invalidu atpūtas namā Vācijā, Bērzainē.

„Bērzaine man tiešām ļoti patika. Tur ir taisni kā pasaku valstībā. Kalni, lejas, strauti, bet apkārtni apjož lieli meži. Tā ir liela laime, ka invalidi var dzīvot tik skaistā vietā. Augļus, saknes, pienu, olas var dabūt uz vietas. Pārējo iespēja nopirkt kantīnē, vai pēc katra pasūtinājuma atved ar mašīnu no pilsētas. Visu to redzot, man bija jādomā par nabaga Latvijā palikušajiem leģionāriem — kara invalidiem, kas skrandaini tirgus laukumā, dziedot dziesmas, lūdz dāvanas. Kāda laime tiem, kam nav jābūt viņu vietā!"

Par trimdas jaunatni Dr. L. Zarnia saka:

„Kā šeit, tā Latvijā tā ir pretkomūnistiska un arī pietiekami aktīva. Bet liels kauns ir aizmirst savu valodu. Man pārsteigumu izraisīja kāds gadījums. Biju mājas viesībās. Mēs visi, protams, sarunājamies latviski, izņemot namamāti, kas lauzītā vācu valodā ar savu 15 g. v. dēlu runāja tikai vāciski, jo pēdējais neprata ne vārda latviski. Latvijā gan neatradīs tādus jauniešus, kas ar citiem bērniem vai vecākiem sarunātos krieviski. Tāpēc jautrību sagādā doma par situāciju, kāda varētu izvērsties nākotnē. Ir pienācis mūsu sapnis . . . Mēs dodamies uz Latviju, kas brīva. Bet, nonākot tur, nespējam sarunāties ar vietējiem, jo neprotam viņu, patiesībā savu, — dzimto valodu! Atliek vienīgi kā mēmiem sarādīties ar rokām. Kāds kauns!"

Pēdīgi gribas vēl dzirdēt viņas domas par latviešu trimdas grāmatu.

„Esmu patīkami pārsteigta par to lielo skaitu, tāpat grafisko apdari. Tā vienkārši valdzina, iejūsmo. Latvijā latviešu grāmatu mēs dabūjām tikai „pa kluso", kā kara laikos. Ja ir kas ko dot pretī, tad vari sarunāt ar grāmatnīcu, un tā noliks tev vēlamo. Lielie metieni domāti propagandai uz Rietumiem, bet ne Latvijā dzīvojošiem."

Jānis Sudrabiņš

A. SILAVS

10% ATLAIDE.

kungu un dāmu drēbnieks,

415 DUNDAS ST., E.,

Tel. EM 4-0089, Toronto.

DRĒBNIEKS

J. GRĪSLIS,

504 PALMERSTON AVE., TORONTO

TEL.: LE 6-1890

UKRAINSKA KNYHA

JAUNA ADRESE — 962 BLOOR ST., W.

Darba laiks no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9—6 v, bet piektdienās no pl. 9—9 v.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO SAIŅI TIEK SŪTĪTI TIEŠI. TIE IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . , kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā pār lētām cenām.

Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto

Tel.: LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.

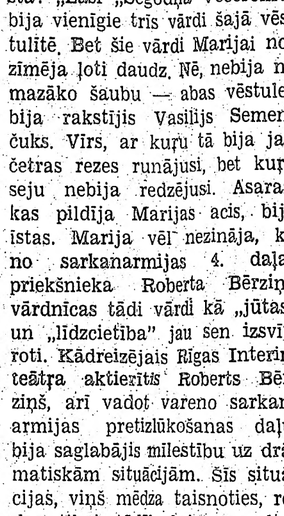

ZILĀ APLOKSNE

AIZRAUTĪGA SPIEGU DRĀMA, KAS SĀKUSIES DAUGAVPILĪ

VAI GLĀBT ALFREDA DZĪVĪBU?

Kapteinis Brieditis pavadīja prata skrāpēt, bet brīžiem alka kaligrafiskie, zaļā tintē veidotie burti, neapšaubāmi liecināja, ka rakstītājs ir „Draugs".

bezmiega nakti. Marija bija vēlā vakarā aizsaukta pie vecākiem, jo vecais Tichomirovs gulēja karsonī, un visa ģimene bija jau sagatavojusies uz ļaunāko.

Kad nākamā rītā Marija nogurusi pārskrēja mājās, viņa atrada vīru dziļi aizmigušu. Uz naktsgaldiņa bija palikusi neizdzērta spuldze. Blakus pelnu traukam saburzītā papīra lapiņa lika viņai pārsteigumā apstāties. Paņēmusi kapteinim Briedītim „Drauga" rakstīto vēstuli, Marija klusu izlavījās virtuvē. Viņa negribēja ticēt savām acīm. Nē — nebija šaubu, Marija pazina šo rokrakstu. Vēl vakar arī viņa vecāku mājā bija saņēmusi kādas „Draudzenes" atstātu zīmīti bez paraksta: „Lasi „Segodņa Večerom!" bija vienīgie trīs vārdi šajā vēstulītē. Bet šie vārdi Marijai nozīmēja ļoti daudz. Nē, nebija ne mazāko šaubu — abas vēstules bija rakstījis Vasilijs Semenčuks. Virs, ar kuŗu tā bija jau četras rezes runājusi, bet kuŗa seju nebija redzējusi. Asaras, kas pildīja Marijas acis, bija īstas. Marija vēl nezināja, ka no sarkanarmijas 4. daļas priekšnieka Roberta Bērziņa vārdnīcas tādi vārdi kā „jūtas" un „līdzcietība" jau sen izsvītroti. Kādreizējais Rīgas Interim teātŗa aktierītis Roberts Bērziņš, arī vadot vareno sarkanarmijas pretizlūkošanas daļu, bija saglabājis milestību uz dramatiskām situācijām. Šīs situācijas, viņš mēdza taisnoties, rodas tikai tādēļ, lai nepaceltos noslēpumainības plīvurs notikumiem, par kuŗiem reiz runāšot vēsture.

Brīdi vēl raudzījusies „Drauga" vēstulē, Marija to rūpīgi saplēsa un, iekūrusi virtuves pavardā uguni, raudzījās kā liesmās pazuda pēdējā pelnu plūksna. Ātri nomazgājusies, viņa izģērbās un klusi ieritinājās gultā.

***

Mariju gandrīz uzjautrināja izmisums, ar kādu tūliņ pēc brokastīm jaunais virs vai divdesmito reizi pārmeklēja pagulti, visas divpadsmit formas tērpa kabatas, un piesarcis, sāka meklēšanu atkal no gala.

„Marij, man pazudusi kāda svarīga vēstule," kaptenis Brieditis beidzot izšķirās, ka noslēpumā par brāļa Alfreda likteni agrāk vai vēlu viņam būs jādalās ar sievu. „Es gandrīz varu zvērēt, ka vēstuli noliku uz naktsgaldiņa. Vai tu neesi to redzējusi?"

„Tā?" gultu kārtodama pavisam vienaldzīgi noteica Marija, „kā tava svarīgā vēstule izskatījās?"

„Pavisam maza, nenozīmīga lapiņa", Brieditis, jau priecīgi satvēris Marijas rokas, teica. „Tu droši vien esi to noslēpusi, lai mani pakaitinātu?"

„Nē, es nekā neesmu noslēpusi. Un es vispār nezinu, par ko tu runā," Marija droši raudzījās kapteinim acīs. Ne mazākais vaibsts sejā neliecināja, ka pirms dažām stundām, īsā šaubu brīdī, viņa gandrīz bija gatava atklāt šim virietim visu, ko zināja. Arī to, ka nevis mīlestība, bet kāda vara, kuŗa nežēlīgi turēja savās rokās kā draugus, tā ienaidniekus, jau pirms gada Maskavā bija izlēmusi, ka Marijai Tichomirova jaunkundzei jākļūst par Latvijas jātnieku pulka trešā eskadrona komandiera kapteiņa Briedīša dzīves biedrei.

„Redzi," Brieditis savas sievas klusēšanu saprata kā pārmetumu, „vēstulē bija ziņas par manu brāli Alfredu."

„Tas nu gan ir jauki, pat savu brāli tu mūsu kāzās neaicināji," Marija jau atkal bija tas pats kaķēns, kas brīžiem prata skrāpēt, bet brīžiem alka sava kunga roku glāstu.

„Alfreds mūsu kāzās nevarēja ierasties, jo vēl līdz vakardienai domāju, ka viņš ir miris. Vēstulītē, ko esmu pazaudējis, kāds draugs raksta, ka viņš ir dzīvs un sūta man sveicienus. Nākošajā pussundā kaptenis Brieditis valsīdrīgi Marijai pastāstīja par Alfrēda gaitām Krievijā, par paredzamo satikšanos stacijas bufetē ar nezināmo draugu.

„Interesanti," Marija klusi noteica. „Ļoti interesanti!"

***

Rīgas vilciens Daugavpilī pienāca pusdivpadsmitos naktī, un ceturksni pirms pusnakts stacijā ieripoja Zemgales vilciens. Pāris vēlīnās nakts stundās stacijā aizvien valdīja neparasta dzīvība. Tālo ceļu braucēji pulcējās plašajā otrās klases bufetes telpā. Grūti bija atrast vietu, kur piemesties. Ne par velti vecīgs dzelzceļa ierēdnis pie lielā stacijas pulksteņa bez žēlastības raidīja atpakaļ uz nemīligajām trešās klases telpām visus, kas nevarēja uzrādīt otrās klases braukšanas biļeti. Tikai pret virsniekiem, it sevišķi tiem, kam formas tērpu rotāja dzeltenas zīmotnes, šim konduktoram bija saglabājies liels respekts. Varbūt jaunībā viņš kalpojis caram kādā dragūnu pulkā. Ieraudzījis Briedīti, dzelzceļnieks gandrīz militāri nosveicināja un tajā pašā brīdī ar otru roku sagrāba divus sīka auguma žīdiņus, kas, izmantojot drūzmu, mēģināja iespraukties siltajās bufetes telpās.

„Dorogu latiškomu kapitānu!" viņš seržanta balsi uzkliedza. Arī žīdiņi saprata, ka nav nekādi joki un, atbilstoši savai militārai izglītībai, sastinga itin labā pamatstājā.

Smieklus valdīdams, kapteinis Briedītis izsoļoja cauri negaidītajai goda sardzei un devās tieši uz „Letas" avīžu kiosku.

Braucēju un pavadītāju jūklī būtu bijis velti minēt, kuŗš te ir noslēpumainais draugs. Briedītis nezināja, ka sarkanarmijas kapteiņis Vasilijs Semenčuks, alias Vilis Krūmiņš jau pirmajā gadā Maskavas spiegu skolā bija labi iegaumējis, ka piesardzība ir vislabākais ierocis izvairīties no briesmām.

Nebija nemaz tik viegli tēlot mierīgu cilvēku, ja jau nākošajās minūtēs būs izdevība dzirdēt par vecāko brāli, kas apraudāts, bet pēkšņi sūta sveicienus. Velti acīm izmeklējis laikrakstu klāstā kādu „Latvja" eksemplāru, Briedītis atrada palīgu jaunajā meičā, kas ceļotājiem veikli pasniedza prasīto lasāmvielu un ar skaļu šķindoņu meta nelielā metalla kastītē jaunos spožos santīmus.

„Jaunkundz, vai jums nav aizkēries kāds „Latvja" numurs"? Briedītis pāri žurnālu klāstam jautāja meičai.

„Nē, diemžēl nav", jaunā sieviete atbildēja, bet tajā pašā, brīdī kaudt ko atcerējusies, šķelmīgi jautāja: „Vai jūsu goda vārds nav kapteinis Briedītis?"

„Jā, protams!" kaptenis nespēja apslēpt savu izbrīnu.

Noliekusies zem plaukta, meiča pasniedza kaptenim tik labi pazīstamo laikrakstu.

„Šo „Latvi" man jums jānodod ar sveicienu no kādas dāmas. Jums ir laba gaume, kapteiņa kungs. Es tikai nezinu, ko jūsu sirdsdāma darīs ar tiem pārējiem avīzes 30 numuriem, kuŗus viņa septiņos vakarā te nopirka?"

Ieraudzījis brīvu vietu bufetes tuvumā, kapteinis Briedītis pēc brīža jau sāka nervozēt, jo gaidītais „Draugs" nekur nebija redzams.

Brīdi, kad viņš atšķīra laikr. vidu, acis pārsteigumā palika kā piekaltas gaiši zilajai aploksnei, kas rūpīgi bija piesprausta lapas augšējā stūrī. Pazīstamie

FLORIDĀ . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Viesnīcā istabu, ja palaimējas, pat pilsētā var dabūt par $3,- diennaktī. Bet labāko viesnīcu augstākā maksa esot $240,- par dzīvokli. Tie pārpildīti ar miljonāriem. Pludmalē ierīkotas 375 greznas viesnīcas, un to iemītnieki — tūristi galvenokārt ir žīdi.

Tātad jūras peldes un saulošanos Floridā var atļauties arī amatnieki, ierēdņi veikalnieki, inženieŗi un visu citu profesiju strādājošie, ja tikai viņi iekārtojas atvaļinājumu ņemt ziemā. Plašos apmēros to dara angļi un žīdi, dažreiz ar zemu materiālo stāvokli.

Ceļš uz Floridu ar lidmašīnu maksā divtik, t. i. $140,- turp un atpakaļ, bet tad, piem., no Toronto lidojums ilgst tikai 5 stundas, un esi kā iesviests no ziemas — vasarā.

Daudzi brauc ar saviem auto, kas iznāk lētāk, bet, lai nobrauktu 1500 jūdžu, jābrauc 4 dienas un, 3 naktis jāpavada viesnīcās, kas prasa izdevumus, bet tos sadalot uz galvām, ceļš būtu vēl lētāks nekā ar autobusu, kuŗa šoferi ceļā mainās.

Mūsu stiprākās organizācijas arī saimnieciskās ziņā ir draudzes, kas nopērk ne tikai baznīcas, bet arī vasaras mītnes skaistās vietās. Tām būtu ļoti viegli nopirkt īpašumu Floridā pie jūras, kur lēti un ērti, kam ziemā ziemeļu apgabalos liktos par garu, varētu to pavisam uz laiku aizmirst un lielā mērā pakalpot savai veselībai.

Draudžu locekļiem, darbiniekiem un mācītājiem varbūt derētu par šo jautājumu padomāt.

Valdība no savas puses tur dara visu, ko atzīst par labāko cilvēku ieinteresēšanai uz laiku vai pastāvīgi dzīvot Floridā. Valdība plaši atbalsta kapitālu ieguldījumus. Uzņēmēji, kam pieredze celtniecībā, varbūt tur rastu jaunas iespējas.

Melnā darba darītājiem tur izredžu nav, jo šo darbu par lētu maksu dara vietējie melnie. Arī citās profesijās darba iespējas ārvalstniekiem ierobežotas, atskaitot visu, kas saistīts ar kapitāla ieguldīšanu.

A. Grigalis.

Nākošā turpinājumā: VIRSLEITNANTA VILKA JAUNAIS KAIMIŅŠ

ALBERTS DELICATESSEN

LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

PIEDAVĀJAM kā ikdienas vajadzībām, tā arī Lieldienu svētku galdam labākās kvalitātes pārtikas preces un delikateses. ☆ Tortes uz pasūtinājumu no labākām latviešu un vāciešu konditorejām. ☆ Dažādas Eiropas šokolādes figūras, kā arī olas ar likiera pildījumu. ☆ Olu krāsas.

375 BROADVIEW AVE., (pie Gerrard), Toronto. HO 1-4473

Atvērts no pl. 7,30—9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

Pieņemu pasūtinājumus audumiem

VIENMĒR KRĀJUMĀ:

plecu lakati, galvas lakati,

latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio

Tel. WA 2-1315

Velta Vilsons, 117 Collier St., Toronto (ieeja no Church St.)

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Visi sūtījumi apdrošināti.

Jūs varat uzticēties: 11.000 saiņu Latviju sasnieguši 10—12 dienās.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

Dzilnas apgādā tikko iznācis

ERNESTA AISTARA ROMĀNS

SAPNIS SAULES LOGĀ

Sai grāmatā autors devis jauna latviešu rakstnieka — meklētāja un dumpinieka cilvēcīgi patiesu un valsirdīgu tēlojumu. Saturā pilnskanīgas dzīves alkas, mīla, ideju cīņas un pretrunu traģika. Darbība Rīgā, Mežaparkā un laukos 1940. gada rudenī.

295 lpp., $3,-. Grāmatu galdos un apgādā.

Pasūtinājumi adresējami:

APGĀDAM DZILNA

1639 N. Orchard Street, Chicago 14, Ill., USA.